

Årsrapport 2021

Fylkeskommunedirektøren har ordet

Fylkeskommunedirektør Ottar Brage
Guttelvik Foto: Terje Aamodt

Eit godt år for fylkeskommunen trass pandemi

Året 2021 vart nok eit utfordrande og spesielt år. Vi har tilpassa oss pandemien, og har jobba for å levere gode tenester i ein kvardag med stadige skiftingar i forskrifter og tiltak. Vi har handtert periodar med heimeundervisning, heimekontor, og tidvis reduserte tilbod innan både kollektiv- og tannhelsetenestene våre. Vi har blitt gode på digitale løysingar og alternative møte- og samhandlingsformer. Så til trass for utfordringar har fylkeskommunen jobba godt og fått til mykje som vi kan glede oss over i 2021. Det gjer meg stolt!

Som fylkeskommune har vi ambisjonar for Møre og Romsdal. Kvar dag jobbar vi målretta for å legge til rette for vekst og utvikling i heile fylket. I fylkesplan 2020-2025 tek vi mål av oss til å bli berekraftfylket Møre og Romsdal. Det skal vi få til gjennom å styrke innsatsen på samarbeid, miljø, inkludering og kompetanse, og verdiskaping. Det er dette vi skal jobbe mot, og det vi skal måle og rapportere på. Slik kan vi både kontrollere og justere innsats og verkemiddel undervegs for å nå dei langsiktige måla. Rapporteringa på fylkesplanmåla er ein del av årsrapporten, og som de vil sjå har det trass i nok eit utfordrande år med pandemi likevel skjedd mykje positiv.

Innan samferdsel har vi til dømes redusert utslepp frå buss, ferje og hurtigbåt med 6 890 tonn CO₂ i 2021, noko som er ein større reduksjon enn målet på 6 500 tonn CO₂. Vi starta opp ny rutepakke i Ålesund, Giske og Sula med ti elektriske

bussar. I desember vart deler av Nordøyvegen opna, og ferdigstilling at dette prosjektet vil skje allereie i august 2022. Vi har testa ut fem mobile behandlingseiningar for å utføre tannhelsetenester på helseinstitusjonar og sjukeheimar. Vi er også i 2021 blandt dei beste i landet når det gjeld gjennomføring i vidaregåande opplæring, der 91,3 prosent av elevane fullførte og bestod skoleåret 2020/2021.

Som fylkeskommunedirektør er eg opptatt av å ta heile fylket i bruk, også når det gjeld fylkeskommunale arbeidsplassar. Eg gleder meg derfor stort over at vi i 2021 har styrka etableringa av eit solid og tverrfagleg arbeidsmiljø i Kristiansund med 46 medarbeidarar. Vi er på god veg til å nå målet om 70 arbeidsplassar når Campus Kristiansund står ferdig i 2024. Vi jobbar også aktivt for å samle eit tverrfagleg arbeidsmiljø i Ålesund. Her er, slik eg ser det, suksessfaktoren Kulturhamna som vi no planlegg på Sørsida. Begge er store og viktig samarbeidsprosjekt for fylkeskommunen i åra framover.

Vi har dei seinare åra jobba godt for å få til samarbeid og synergjar. Store utviklingsprosjekt som Berekraftfylket, Campus Kristiansund, Møre og Romsdal 2025, by- og tettstadsutvikling, Omstilling i Geiranger, er alle samarbeidsprosjekt med eit stort gevinstpotensiale for ei berekraftig og god samfunnsutvikling. Dette er satsingar som vi vil halde trykket oppe på også i åra framover. På tampen av året vart og det ti-årige programmet «Skaparkraft» vedtatt, der målet framover er å styrke eksportnæringane og stimulere til utvikling av nye næringar.

Nok eit år leverer fylkeskommunen eit positivt og godt rekneskapsresultat. Dette er i hovudsak med bakgrunn i høg skatteinngang og auka rammeoverføringar. Eit godt økonomisk resultat gir auka handlingsrom, samtidig som vi må vere varsame i møte med usikre tider.

*Ottar Brage Guttelvik,
fylkeskommunedirektør*

Kort om dei ulike fag- og stabsområda

Fylkeskommunen har fire fag- og tenesteområde og fire stabsavdelingar. [Du kan lese meir om organiseringa og oppgåvene til kvar avdeling på mrfylke.no](#)

Kultur

Fylkeskommunen har som mål å bidra til utvikling av ein kultursektor som er mangfaldig, relevant og tilgjengeleg for fylket sine innbyggjarar, og som er drivkraft for å utvikle gode lokalsamfunn i Møre og Romsdal. Berekraftig utvikling og grøn omstilling i sektoren er andre sentrale målsettingar.

Kulturområdet omfattar kunst- og kulturformidling, kulturmiljøforvaltning, bibliotekutvikling, frivillig sektor, friluftsliv, idrett og folkehelse og kulturell- og kreativ næring.

I 2021 gjennomførte vi for første gang ei folkehelseundersøking i vaksenbefolkninga i fylket og ny fylkesstrategi for kultur, frivillig sektor og arenaer vart lagt fram til vedtak. Verdiskapingsprogramma UNG kunst og kultur og Virði er etablert, og prosjektet bibliotek og berekraft har starta opp.

[Du kan lese meir om rapportering frå kulturområdet for 2021 \(behandla i kultur-, næring- og folkehelseutvalet 15. mars 2022\)](#)

Kompetanse og næring

Avdelinga har ansvar for å dimensjonere og utvikle vidaregåande opplæring og offentleg fagskoleutdanning for å møte ungdommen sine ønske og framtidens kompetansebehov. Vi skal mobilisere og bidra til å utvikle eit verdiskapande og berekraftig næringsliv og legge til rette for inkluderande lokalsamfunn

Næringsområdet arbeider med heile «økosystemet» for næringsutvikling; frå å få fram fleire gründerar (hoppid.no), til utvikling, innovasjon og forskning i kommunal og privat sektor. Vi samarbeider strategisk med kompetanse- og innovasjonsmiljøa. Vi forvaltar fleire statlege ordningar. Dette er midlar vi lyser ut eller nyttar på regionale utviklingsprosjekt som er forankra i fylkesplanen. I 2021 vart det vedtatt ein ny strategi for forskning- og innovasjon som peikar ut retning for korleis vi skal få til auka innovasjonstakt i Møre og Romsdal.

Vi har i 2021 hatt merksemd på korleis vi skal få fram kompetansebehova i nærings- og arbeidslivet og korleis utdanningsinstitusjonane i større grad kan utdanne studentar som vil vere attraktive for arbeidsgivarane i regionen.

Fylkeskommunen har om lag 2 500 lærlingar i 975 lærebedrifter og 10 000 elever og studentar, fordelt på 20 vidaregåande skolar og fagskolen. I vidaregåande opplæring fullførte og besto heile 91,3 prosent av elevane og berre 2,4 prosent av elevane slutta i løpet av skoleåret. Det vart inngått fleire lærekontraktar enn dei føregåande åra, som følge av eit godt samarbeid med næringslivet. Hausten 2021 vart det nye skoleadministrative systemet VIS (Visma in School) innført, og i tillegg har skolane no fått nye læreplanar i dei fleste faga. Dei offentlege fagskolane vart samanslått til Fagskolen i Møre og Romsdal. Det er inngått samarbeidsavtalar med fleire bedrifter i fylket for å utvikle attraktiv og framtidretta utdanningstilbod.

[Du kan lese meir om rapportering frå kompetanse og næringsområdet for 2021 \(behandling i i kultur-, næring- og folkehelseutvalet 30. mars 2022\)](#)

[Les meir i kvalitetsmeldinga som vart behandla i fylkestinget desember 2021](#)

Samferdsel

Fylkeskommunen har utviklings-, utbyggings- og driftsansvar knytt til fylkesvegar, kollektivtransport og tilrettelagt transport for utvalde grupper. Vi skal tilby framtidsretta, trygge, pålitelege, behovsorienterte og miljøvennlege samferdselsløysingar for innbyggerane i Møre og Romsdal. Samferdselsområdet er organisert med to fagavdelingar.

FRAM kjøper transporttenester innanfor buss, hurtigbåt og fylkesvegferjer, samt har ansvar for skoleskyss, TT-ordninga og bestillingstransport, samt løyvemyndigheit for drosje. FRAM skal sørge for at kollektivtilbodet i Møre og Romsdal vert drifta og utvikla på ein effektiv og god måte.

Fylkesvegavdelinga har ansvar for utvikling, forvaltning og drift av om lag 3000 km fylkesvegar og utbygging av nye fylkesvegprosjekt i Møre og Romsdal. Avdelinga har eit solid byggherremiljø som styrer kontraktar med entreprenørar innan utbygging og drift av vegnettet.

[Du kan lese meir om rapportering frå samferdselsområdet for 2021 \(behandla i samferdselsutvalet 2. mars 2022\)](#)

Tannhelse

Fylkeskommunen har ansvar for den offentlege tannhelsetenesta og skal sørge for at tannhelsetenester, medrekna spesialisttenester, i rimeleg grad er tilgjengelege for alle som bor eller mellombels oppheld seg i fylket.

Fylkeskommunen skal organisere førebyggjande tiltak for heile befolkninga og gje eit regelmessig, oppsøkande og gratis tilbod til prioriterte grupper.

«Omstilling 2020» i tannhelsetenesta har hatt som mål å sikre ein fullfinansiert tenestestruktur som føresetnad for rekrutterande og stabile fagmiljø. I 2021 har vi fortsett arbeidet med å dei strukturelle endringane som er vedtatt. Det har også vore arbeidd med utprøving av mobile behandlingseiningar for institusjonspasientar.

Koronapandemien har prega den offentlege tannhelsetenesta også i 2021. Smitteverntiltak har redusert behandlingsskapiteten og gitt færre institusjonsbesøk enn planlagt. Ein annan konsekvens er etterslep på behandling av prioriterte pasientgrupper og reduksjon i honorarinntektene.

[Du kan lese meir om rapportering frå tannhelseområdet for 2021 \(behandla i kultur-, næring- og folkehelseutvalet 30. mars 2022\)](#)

Stab for strategi og styring

Avdelinga har ei brei portefølje med oppgåver knytt både til intern styring, støtte og koordinering, men også tverrfagleg utviklingsarbeid, der særleg kommunane er ein viktig samarbeidspartnar.

Fylkeskommunen har i 2021 lagt ned eit stort arbeid med å fornye det regionale planverket, mellom anna er det arbeidd med ei rekke nye fylkesstrategiar. Mengda plansaker frå kommunane auka noko i 2021. 1 247 plansaker har vore til fylkeskommunen for uttale, og det er dispensasjonane som utgjør auken.

I 2021 var folkehelseundersøkinga og arbeidet med å legge til rette resultata for kommunane ei prioritet oppgåve innan statistikk og analyse.

Seksjon for plan har i 2021 overtatt det koordinerande ansvaret for klima og miljø i fylkeskommunen, det er tilsett klima- og miljøkoordinator og det er lagt fram fylkeskommunes første klimabudsjett/-rekneskap.

Stab for organisasjon og tenesteutvikling

Stab for organisasjon og tenesteutvikling skal:

- følgje opp den overordna arbeidsgivarfunksjonen og legge til rette for organisasjons- og medarbeidarutvikling forankra i fylkeskommunen sin organisasjonsstrategi
- arbeide for å sikre eit godt og forsvarleg arbeidsmiljø
- arbeide for at vi har myndiggjorte medarbeidarar i ein lærande organisasjon

- tilpasse brukarorienterte og effektive løysingar i ein digital moden organisasjon med gode samarbeidsmodellar

OU-prosessen der alle IT-medarbeidarane i fylkeskommunen no er samla i IT-seksjonen under felles leiing av IT-sjefen er fullført hausten 2021. [Arbeidet med oppfølging av den nye organisasjonsstrategien er vidareført gjennom fleire prosjekt og satsingar](#). Programansvar for og leiing av Nye digitale arbeidsformer er også lagt avdelinga.

Bygg- og eigedomstenester

Bygg- og eigedomstenester har det overordna ansvaret for den fylkeskommunale bygningsmassen. Avdelinga sine oppgåver er blant anna å gjennomføre nybygg-, ombygging- og vedlikehaldsprosjekt, drifte bygningsmassen, følge opp kjøpte reinhaldstenester, støtte fagavdelingane knytt til oppfølging av leigeavtaler, og utarbeide og følge opp strategiske planar for utvikling av fylkeskommunal eigedom (fysisk bygningsmasse og tomteområde).

Avdelinga tok i april 2021 over forvaltninga av dei fylkeskommunale leigeavtalane, men leigekostnadane vert betalt av dei enkelte fagavdelingane. Det vart også gjennomført ein kartlegging av fylkeskommunen sine grunneigedomar (med unntak av vegeigedommar).

[Les meir i bygg- og eigedom sin eigen årsrapport for 2021](#)

Stab for juridiske og administrative tenester

Juridisk seksjon gir bistand i juridiske saker til administrativ leiing, alle avdelingar, einingar og alle politiske organ.

Innkjøpsseksjonen gir bistand i innkjøpsfaglege saker til alle einingane. Dokumentsenteret er fylkeskommunens sentralarkivteneste og utvalsekretariatet er sekretariatstenesten for dei folkevalde organa våre. Inn under avdelinga sitt ansvarsområde ligg også Fellestenesta ved Fylkeshuset.

Avdelingsstaben gir støtte til øvrige stabsavdelingar innan budsjett, rekneskap og forvaltar fylkeskommunedirektørens tilvisingsmynde. Staben har overordna ansvar for fylkeskommunens beredskap- og informasjonstryggleiksarbeid, og forvaltning av forsikringsordninga i fylkeskommunen.

Hendingar i 2021

Januar

Gjennomslag i Haramsfjordtunnelen

Sprengingsbas Oddbjørn Vatne fyrte av salva som sørger for gjennomslag i Haramsfjordtunnelen på Nordøyvegen. Tunnelen er 3500 meter lang og den kortaste av dei tre undersjøiske tunnelane på Nordøyvegen

Kravde fødeavdeling både i Kristiansund og Molde fram til nytt sjukehus står ferdig på Hjelset

I ein uttale påpeikte Fylkesutvalet at det er regjeringa sitt ansvar å gjennomføre Stortinget sitt vedtak om at det skal vere fødeavdeling i begge byar fram til fellessjukehuset for Nordmøre og Romsdal (SNR) står ferdig.

3 mill. kroner til den marine klynga Blue Legasea

Kultur- næring og folkehelseutvalet vedtok å støtte NCE Blue Legasea med inntil 3 mill. kroner i to år. Møre og Romsdal fylkeskommune har ein klar strategi om å styrke næringsklyngeprosjekta og aktiviteten deira i fylket.

Februar

Trygg trafikk-samarbeid for å halvere talet på drepne og hardt skadde

Samferdselsutvalet vedtok at årets budsjett på to mill. kr til haldningsskapande trafikktryggingsarbeid skulle gå til samarbeidsprosjekt med Trygg trafikk. Desse blir ein del av Trygg trafikk sine nasjonale tiltak.

Testa modulvogntog på fylkesvegar

Saman med Norges Lastebileier-Forbund prøvekøyerte vi modulvogntog på fylkesvegar over heile fylket. Målet var å undersøke tryggleik og framkomst og kartlegge punkt som treng utbetringar før vegane kan opnast for modulvogntoga.

Fylkespolitikarane fordelte nær 77 mill. kroner til kulturlivet

Driftstilskot gjekk til kulturorganisasjonar og kulturinstitusjonar for 2021. – Det er viktigare enn nokon gong å støtte opp om det breie mangfaldet av kulturaktivitet i fylket vårt, uttalte Joakim Skaar, fungerande leiar av kultur-, næring- og folkehelseutvalet i Møre og Romsdal fylkeskommune.

Sykkylven fekk 4 mill. kroner til omstillingsprosjekt

Koronapandemien ramma Sykkylven hardt. Fylkespolitikarane vedtok å støtte omstillingsprosjektet som skal bidra til 170 nye eller sikra arbeidsplassar gjennom å skape ein meir robust og variert næringsstruktur i møbelbygda.

Mars

Styrka europeisk samarbeid på hydrogen

Møre og Romsdal fylkeskommune har blitt medlem i S3 Hydrogen Valleys, ein europeisk partnerskap for regionar som skal etablere konkrete samarbeidsprosjekt.

- Deltaking i S3 Hydrogen Valleys vil kunne bidra til å framskynde produksjon og bruk av hydrogen i vår region. Det vil også skape nye moglegheiter for bedrifter i Møre og Romsdal, seier nærings sjef i Møre og Romsdal fylkeskommune Hilde Aspås.

Markerte at fylkeskommunen har etablert fylkeshuset i Kristiansund

Med talar og gjestar vart det markert at fylkeskommunen har etablert eit tverrfagleg miljø med 40 arbeidsplassar i Kristiansund, i Fosnagata 13. Målet er å auke med 30 arbeidsplassar til, før innflytting i Campus Kristiansund i 2024.

Gav innspel til regjeringa sin småbystrategi

Representantar frå Møre og Romsdal fylkeskommune møtte kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup for å gi innspel til regjeringa sin strategi for småbyar som regionale kraftsenter.

To mill. kroner til gründerstøtte i kommunane

Kultur-, næring- og folkehelseutvalet fordelte nyleg 2 mill. kr i hoppid.no-midlar til kommunane. Dette er midlar gründerane i kvar kommune kan søke om å få gjennom det lokale hoppid.no-kontoret sitt.

April

Ungdomspartia fekk stemmestøtte

Fylkestinget vedtok for første gong å løyve 300 000 kr i stemmestøtte til ungdomspartia for 2021. Grunnbeløpet er 15 000 kr, og resten blir fordelt etter partia sine stemmetal ved siste fylkestingsval.

8 av 10 innbyggjarar i fylket er fornøgde med livet

Dette var eit av resultatane frå den store folkehelseundersøkinga i februar, der nærare 25 000 personar over 18 år svara på spørsmål om helse, velferd, trivsel og livskvalitet. Undersøkinga var eit samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI).

Fylkestinget vil ha ny eksporteinng til Ålesund

I ein samstemt uttale til regjeringa kravde fylkestinget at eininga Business Norway bør leggast til det sterkt eksportretta næringsmiljøet i Ålesund.

Mai

Første region i verda til å måle berekraft

Alle kommunar i Møre og Romsdal har kartlagt korleis dei ligg an på dei 17 berekraftsmåla, i eit unikt pilotprosjekt i FN-regi. Fylkesrapporten viser at fylket så vidt hamnar på 'lysegrønt nivå'.

Avlyste alle munnlege eksamenar

Kunnskapsdepartementet avlyste alle munnlege eksamenar både ved vidaregåande skolar og ungdomskolar over heile landet, grunna koronapandemien.

Støtta reiselivssatsing på Smøla

Kultur, næring og folkehelseutvalet vedtok å gi Smøla Nærings- og kultursenter KF 500 000 kroner til eit treårig reiselivsutviklingsprosjekt. Prosjektet skal utvikle opplevingstilbod for barnefamiljar i kommunen.

Ville ha NAV-ombod til Kristiansund

Ei nyoppretta stilling som nasjonalt Nav-ombod må bli lokalisert til Kristiansund. Det kravde fylkesutvalet i ein uttale til regjeringa

Juni

Fylkeskommunen gjekk inn i driftsselskapet Campus Kristiansund

Fylkestinget vedtok å teikne aksjar for 2,5 mill. kroner i driftsselskapet Campus Kristiansund. Det tilsvarar eit eigarskap på 50 prosent. Målet er sikre ei langsiktig løysing for høgare utdanning på Nordmøre.

Ny opplæringsarena i havnæringane

Fylkespolitikarane løyvde 1 mill. kroner til bedriftsnettverket ON Ocean Network SA på Nordmøre for å etablere ein opplærings- og rekrutteringsarena for havnæringane.

Unik støtteordning for å løyse berekraftutfordringar

Fylkespolitikarane i Møre og Romsdal sette av 1,8 mill. kroner til ei ny støtteordning for innovative innkjøp i kommunane. Dette skal bidra til utviklingskontrakter mellom kommunar og bedrifter.

Signerte kontrakt om 4000 m² i Campus Kristiansund

Møre og Romsdal fylkeskommune og Devoldholmen utvikling AS (DUAS) signerte kontrakten om fylkeskommunen sitt areal på Campus Kristiansund. Ein sentral milepæl og startskotet på gjennomføringsfasen.

Nytt liv for 140 år gamle steinkvelvsbruer i Geiranger

Dei fire eldste bruene som enno er i bruk i fylket skal forsterkast til å tole dagens trafikk. Først ut var Flåbrua, der Møre og Romsdal fylkeskommune skal hauste erfaringar før Holebrua, Gjerdebrua og Kopebrua seinare blir lyst ut i ein samla kontrakt.

Juli

Ny ordning for lærlingar skal betre rekrutteringa til reiselivsnæringa

Eit reiselivsprosjekt skal sikre rekruttering av fagfolk til reiselivsfylket Møre og Romsdal. Gjennom ei fleksibel ordning deler fleire reiselivsbedrifter på ein lærling. Prosjektet fekk ekstra midlar frå fylkestinget.

Arkeolog fann båtgrav frå vikingtida i Åndalsnes

Grava på Setnes er enten frå vikingtida eller enda tidlegare. Det var Aaron Johnston, arkeolog i fylkeskommunen, som oppdaga båten i forbindelse med gravearbeid og nedlegging av røyr i området.

August

Fagskolen Møre og Romsdal offisielt opna

Fagskolen i Ålesund og fagskolen i Kristiansund slo seg saman til ein felles fagskole, med Fagskolen Møre og Romsdal som nytt namn. Skolen vil ha ein rektor, medan studiestadene framleis skal vere i Ålesund og Kristiansund.

Tok Bypakke Kristiansund eit steg vidare

Fylkesutvalet peikte ut medlemmar frå Møre og Romsdal fylkeskommune til styringsgruppa for Bypakke Kristiansund, som er eit samarbeid mellom Statens vegvesen, Kristiansund kommune og fylkeskommunen. Bypakken skal legge grunnlag for at meir av veksten i persontransport skal skje med kollektivtrafikk, sykkel og gange.

Sju tiltak på lista over trafikktrygging i 2022

For til saman fire millionar kroner skal trafikkforholda bli tryggare i Rauma, Herøy, Hustadvika, Averøy, Ulstein, Smøla og Sula.

Vil fortsette prosjektet med å flytte statlege arbeidsplassar til fylket

Arbeidet med å få flytta statlege arbeidsplassar til Møre og Romsdal må halde fram, meinte fylkeskommunedirektøren. Kultur-, nærings- og folkehelseutvalet vedtok at prosjektet Statlege arbeidsplassar skal førast vidare i perioden 2022-2024.

September

Vedtok fylkesstrategi for forskning og innovasjon - Samarbeid for vekst

Fylkestinget vedtok ny strategi for forskning og innovasjon, retta mot næringsliv og kommunal sektor. Det overordna målet er å auke innovasjonstakten, for å halde på fylket sin posisjon som det største eksportfylket i landet.

Snart 90 prosent breibanddekning i Møre og Romsdal

Fylkeskommunen løyvde 24,05 mill. kroner til utbygging av ulike breibandprosjekt i Sunndal, Ålesund, Aure, Rauma, Molde, Hustadvika, Tingvoll, Smøla og Gjemnes. Målet er at innan 2022 skal minst 90 prosent av husstandar og bedrifter i fylket ha tilgang til breiband med kapasitet på minst 100 Mbit/s.

Koronatiltakspakke bidrog til å sikre jobbar og aktivitet

Tiltakspakken til kulturlivet i fylket medverka til å sikre sysselsetting, aktivitet og auka kompetanse. Det gjekk fram av ei undersøking blant dei som har tok i mot støtte. Fylkeskommunen fekk inn i alt 256 søknadar på tiltakspakken som hadde som formål å dempe effekten av koronapandemien. 22 millionar kroner vart fordelt til 172 prosjekt i heile fylket.

Opprettarfast beredskapsrute

Fylkesutvalet vedtok å opprette ei fast beredskapsrute i vinterhalvåret på strekninga Geiranger-Hellesylt. Ruta skal gå ti timar om dagen, sju dagar i veka i vinterhalvåret, og mest mogleg som den vanlege beredskapsrutetabellen.

Oktober

Feira opning av ny distriktstannklinikk i Hareid helsehus.

Klinikken har vore i drift sidan mars, men offisiell opning har vore utsett på grunn av koronapandemien. Klinikken er lokalisert i den nye helsehuset saman med NAV, legekontor, helsestasjon og bibliotek. Den har ni behandlingsrom, kvilerom for pasientar som har fått bedøving og eige røntgenrom.

12 innvandrarak starta bedrift - saman

Gjennom Catering Hub i Molde sel dei fleirkulturell mat online. Opplæringa i entreprenørskap fekk deltakarane gjennom fylkeskommunen sitt gründerprogram, hoppid.no

To millionar til omstilling frå båsfjøs til lausdrift

Bondeorganisasjonane fryktar at omstillinga til lausdrift fører til ein stor reduksjon i talet på mjølkeprodusentar. Kultur-, nærings- og folkehelseutvalet vedtok å løyve inntil 1,886 millionar kroner til prosjekt som skal gi råd om gunstige fjøsløysningar for lausdriftsfjøs.

Volda kommune får nærare ein million kroner til å vitalisere hamna og sjøfronten

Midlane skal bidra til å skape fleire attraksjonar og meir aktivitet i sentrum. Det var kultur-, næring- og folkehelseutvalet som løyvde tilskotet frå Tettstadprogrammet.

November

Treng ekstraordinære midlar til Geirangerfjorden, bad om møte med statsministeren

Fylkesutvalet vedtok å be om ei ekstraordinær tiltakspakke frå staten for å klare omstillingane som Stortinget har vedtatt om ein utsleppsfri ferdsel på verdsarvfjordane frå 2026. Vedtaket er venta å gje store økonomiske utfordringar for kommunane ved verdsarvfjordane. Utvalet bad også Statsministerens kontor (SMK) om eit møte om tiltaka.

Vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal i toppsjiktet

Møre og Romsdal er framleis best i landet på gjennomføring per skoleår og har dei lågaste fråværstala. Dei aller fleste elevane og lærlingane trivst, og talet på nye lærekontraktar auka i 2020, som einaste fylke og for tredje år på rad. Dette er nokre av hovudtrekka frå Kvalitetsmeldinga for vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, som vart behandla i utdannings- og kompetanseutvalet.

Frivilligheita sitt år: Oppfordra til stor lysfest i heile fylket

Møre og Romsdal fylkeskommune oppfordra kommunar, organisasjonar og næringslivet til å lyse opp heile fylket for å markere starten på Frivilligheita sitt år med ein lysfest den 5. desember. Året skal feire det viktige lagarbeidet som alle dei frivillige bidrar med.

Nye moglegheiter til digital ungdom som fell utanfor

Fylkeskommunen har gått inn det i eit det treårige prosjektet Nye moglegheiter for digitale talent saman med NAV Møre og Romsdal og fleire partar frå næringslivet. Saman skal partane fange opp ungdom som står utanfor ordinær utdanning eller arbeidsliv og blant anna legge til rette for meir fleksible utdanningsløp.

Desember

Støtta prosjekt som kan produsere dyrefôr av tre

I Surnadal vil utviklingselskapet Innveno finne ut om produksjon av protein frå trevirke kan bli lokal industri. Kultur-, næring- og folkehelseutvalet løyvde eit tilskot på nær 250.000 kr til Innveno AS for prosjektet More Greenwood.

Første del av Nordøyvegen opna for trafikk

Innbyggjarane på Lepsøya, Haramsøya og Flemsøy/Skuløya vart landfaste laurdag 18. desember 2021, meir enn eitt halvt år før planen. Det var ungdomsskoleelevane Oskar Zachara, Daniel Seth Rønstad og Bjørn Longva jr. som stod for den offisielle opninga saman med fylkesordførar Tove-Lise Torve, prosjektleiar Marianne Nærø i Møre og Romsdal fylkeskommune og prosjektsjef Are Eliassen i Skanska.

Ni søkarar fekk støtte til aktivitetar for ungdom

Sjakkutstyr, juleverkstad, heimekinoanlegg og kamerautstyr, er nokre av tiltaka som fekk ungdomsmidlar. Til saman fordelte Ungdomspanelet 125 000 kroner på ni ulike prosjekt rundt om i fylket.

Eit steg nærare realisering av Sørsida

Som eit ledd i utviklinga av Sørsida i Ålesund, vedtok fylkestinget å etablere om lag 100 administrative fylkeskommunale arbeidsplassar på Kulturhamna. Fylkestinget held fast ved tidlegare vedtak om at det skal etablerast ein vidaregåande skole i Sørsidebygget i Ålesund sentrum

Ved å flytte eksisterande leigeavtalar til Sørsida kan fylkeskommunen aktivt bidra til å etablere byggeprosjekt i Kulturhavna utan å måtte gjere større økonomiske investeringar eller større auke i driftsramma.

"Skaparkraft" skal styrke eksportnæringane

Fylkestinget vedtok å sette i gang programmet Skaparkraft for å styrke eksportnæringane og stimulere til utvikling av nye næringar. Det skal dei gjere gjennom tre satsingar; grønne industrielle løft, kompetanse i og for næringslivet, smart teknologi og energi. Den økonomiske ramma er 15 mill. kroner årleg i økonomiplanperioden.

Stifta selskapet Molde Berekrafthub

Fylkeskommunen vil gå saman med Molde kommune om å etablere eit solid kompetansemiljø for bygg-, eigedom- og anleggsbransjen. Huben skal jobbe med: digitalisering av offentleg sektor, sirkulær økonomi og berekraftsertifisering av offentlege bygg. Fylkestinget løyvde 7,0 mill. kroner til dekning av aksjekapital og stiftingskostnader.

Prisar og stipend

Årets bedrift

Fylkesprisen Årets Bedrift vart tildelt Norsol AS. Norsol AS er ei familiebedrift som som vart etablert i 1983. Bedrifta er ei av landets leiande innan solskjerming. Dei har hovudkontor og fabrikk i Tingvoll kommune og salsapparat over heile Noreg. Norsol AS sysselset om lag 65 personar på heil tid, i tillegg til deltidstilsette. I grunngevinga står det at bedrifta har ein tydeleg miljøprofil, har investert i ny teknologi og satsa på å utvikle produkt med ein gjennomgåande miljøprofil. - Denne prisen skal vi ta med oss i det vidare arbeidet, sa dagleg leiar Vegard Nekstad. [Intervju og video frå utdelinga i Tingvoll](#)

Fylkeskulturprisen

Maria Parr fekk fylkeskulturprisen i 2021. - Parr har turnert både nasjonalt og internasjonalt med arbeidet sitt, for eksempel med Den kulturelle skulesekken. Dette er med på å gjere henne til ein verdig vinnar for fylkeskulturprisen 2021, og kultur,- næring,- og folkehelseutvalet gratulerer, seiar Nerås Krogsæter. [Du kan sjå intervju med Maria Parr frå utdelinga](#)

Miljøprisen

Miljøprisen 2021 gjekk til Gomalandet SFO. Dei får prisen for engasjement sitt for å redusere matsvinn og for å formidle gode haldningar til resirkulering og gjenbruk. «Matredderne på Gomalandet SFO» handlar om å redusere matsvinn. Prosjektet var først ein del av eit nasjonalt prosjekt «Matjungelen» som skulen har delteke i nokre år. No hentar ungane på skulen frukt og grønsaker frå butikkane tre dagar i uka, mat som elles ville blitt kasta. Elevane lærer om berekraft og får samtidig sunn og god mat, og nok frukt til å dekke heile skulen sitt behov heile veka. Ungane kjeldesorterer også emballasjen som følgjer med maten. Prosjektet har gjort skulen meir bevisst på forbruket sitt. Nye leiker, spel og møblar til SFO vert ikkje kjøpt inn, men er gjenbruk. Prosjektet treff godt på fleire berekraftsmål, slik som god helse og livskvalitet, ansvarleg forbruk og produksjon og samarbeid for å nå måla. [Elevane Ewen Totev og Tale Langaas vart intervjuva ved prisutdelinga.](#)

Årets lærling

Konkurransen mellom dei to beste kandidatane var så jamn at juryen bestemte at prisen årets lærling vart gitt både til John Fredrik Sæther Nelvik og Kristin Hollingsæter Lystad. I alt kom det inn 17 nominasjonar til kåringa som Møre og Romsdal fylkeskommune står bak. John Fredrik Sæther Nelvik frå Smøla og Kristin Hollingsæter Lystad frå Ålesund trekte det lengste strået:

- Begge to er verdige vinnarar av prisen Årets lærling 2020. Ut frå vurderingskriteria og vurderingsgrunnlaget var det rett og slett umogeleg å skilje dei to kandidatane som kom høgast, seier leiar for juryen, Åse Vatne Riksfjord. [Du kan lese meir på mrfylke.no](#)

Inkludering- og mangfaldsprisen

Håvard Johansen var den første til å motta inkludering- og mangfaldsprisen. Den vart delt ut for første gong i 2021, og erstattar den tidlegare likestillingsprisen.

Johansen er frå Kristiansund, og har sidan 2015 arrangert ulike aktivitetar for flyktingar og immigrantar. Frå oppstart i 2015 og fram til no, har han hatt med over 2500 deltakarar på mellom anna fjellturar, hyttebesøk og Galdhøpiggen. Dette gir eit flott samhald og skaper vennskap på tvers av religion og nasjonalitetar. Dette er basert på frivillig innsats,

og Håvard Johansen er ein person som får det til gjennom friluftsliv og inkludering. Målet er å ta dei med snarast mogleg etter at dei kjem til Noreg, for å lære dei å vere ute på tur. [Her kan du høyre og sjå Håvard Johansen takke for prisen](#)

Stipend

Idrettsstipend

Namn	Kommune	Sum
Mari Romundset Nilsen	Aure	50 000
Knut Valen Håland	Sula	50 000
Molde Rytterklubb	Molde	50 000

Kunstnarstipend

Namn	Kommune	Kunstart	Sum
Arbeidsstipend			
Henrik Koppen	Volda	Visuell kunst	200 000
Jan Otto Ertesvåg	Ålesund	Film	200 000
Andre stipend			
Anja Ulseth	Tingvoll	Visuell kunst	100 000
Anders Emblem	Ålesund	Film	100 000
Elin Grimstad	Giske	Litteratur	100 000
Ann Helen Kolås Ingebrigtsen	Giske	Litteratur	100 000
Kari Telstad Sundet	Kristiansund	Musikk	100 000
Jorunn Marie Kvernberg	Volda	Musikk	100 000

Årsmelding

[Her kan du laste ned signert utgåve av årsmeldinga \(pdf\)](#)

Fylkeskommunen er ein politisk styrt organisasjon med fylkestinget (47 representantar) som det øvste folkevalde organet. Leiar for fylkestinget er fylkesordføraren. Andre sentrale utval med medlemmer oppnemnd av fylkestinget er:

- fylkesutvalet
- utdannings- og kompetanseutvalet
- kultur-, næring og folkehelseutvalet
- samferdselsutvalet
- kontrollutvalet

Fylkeskommunen sine ulike roller og planverk er omtalt i årsrapporten.

Fylkeskommunen sine viktigaste oppgåver i dag er:

- Vidaregåande opplæring (vidaregåande skoler, fagopplæring, vaksenopplæring mm.)
- Næringsutvikling (tilretteleggande verkemiddel for næringsutvikling og entreprenørskap)
- Samferdsel (fylkesvegane, fylkesvegferjer, kollektivtrafikk i fylket, ruteopplysning mm.)
- Offentleg tannhelseteneste
- Regional planlegging
- Forvalte regionale utviklingsmidlar (strategisk bruk av nærings- og distriktpolitiske virkemiddel)
- Kultur (fylkesbibliotek, spelemiddel til idrettsanlegg, midlar til kulturbygg, driftstilskot mm.)
- Folkehelse (pådrivar for regionalt og lokalt folkehelsearbeid)
- Internasjonalt arbeid

1. Driftsrekneskap

Driftsresultat

Møre og Romsdal fylkeskommune har i 2021 eit positivt netto driftsresultat korrigert for bundne fond på 392,6 mill. kroner i 2021 (tabell 1). Dette er ein auke på 342,0 mill. kroner samanlikna med budsjett for 2021, og ein auke på 345,5 mill. kroner samanlikna med rekneskap for 2020.

i 1000 kroner	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Brutto driftsinntekter	6 768 736	6 547 336	221 400	6 421 451
Brutto driftsutgifter	6 450 764	6 547 464	96 700	6 390 110
Brutto driftsresultat	317 973	-128	318 101	31 341
Netto finansutgifter	320 801	339 653	18 852	292 196
Motpost avskrivningar	-419 168	-392 400	26 768	-348 749
Netto driftsresultat	416 340	52 619	363 721	87 894
Netto avsetningar til eller bruk av bundne fond	-23 702	-2 000	-21 702	-40 762
Netto driftsresultat korrigert for bundne fond	392 638	50 619	342 019	47 132
i prosent av bruttoinntekt	5,8 %	0,8 %		0,7 %

Tabell 1: Netto driftsresultat korrigert for bundne fond

Netto driftsresultat korrigert for bundne fond i prosent av brutto driftsinntekter er på 5,8 prosent, som er 5,0 prosentpoeng høgare enn budsjettet og 5,1 prosentpoeng høgare enn i 2020.

Avviket mellom rekneskapen og budsjett for 2021 på 342 mill. kroner skyldast i hovudsak:

- Fylkeskommunen mottok om lag 167,1 mill. kroner meir enn budsjettet i statleg rammetilskot og fylkesskatt.
- Netto finansutgifter vart om lag 18,9 mill. kroner lågare enn budsjettet.
- Pensjonspremien viste ei mindreutgift på om lag 8,8 mill. kroner.
- Rammeområda (fylkestingsrammene) har eit samla netto mindreforbruk på om lag 131,9 mill. kroner. I dette er inkludert eit mindreforbruk på reserveposten på om lag 10,8 mill. kroner og ein meirinntekt når det gjeld konsesjonskraft på om lag 6,6 mill. kroner.
- Det vart overført om lag om lag 14,9 mill. kroner meir til investeringsrekneskapen enn det som var budsjettet på rammeområda.

Netto driftsresultat disponerast på følgande måte:

(i 1000 kroner)	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Netto driftsresultat	416 340	52 619	363 721	87 894
<i>Disponering eller dekking av netto driftsresultat:</i>				
Overføring til investering	223 952	209 035	14 917	27 681
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	23 702	2 000	21 702	40 762
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	168 686	-158 416	327 102	19 452
Sum disp. eller dekking av netto driftsresultat	416 340	52 619	363 721	87 894

Tabell 2: Disponering av netto driftsresultat

Det er i 2021 satt av 327,1 mill. kroner meir til disposisjonsfond enn det som var budsjettet i 2021. Disposisjonsfondet per 31.12.2021 blir dermed på 947,4 mill. kroner, dvs. 13,4 prosent av brutto driftsinntekter.

Brutto driftsinntekter

i 1000 kroner	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Rammetilskot	3 282 559	3 239 978	42 581	3 209 927
Inntekts- og formueskatt	1 793 756	1 669 200	124 556	1 550 411
Andre generelle driftsinntekter	44 500	40 136	4 364	69 467

i 1000 kroner	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Inntekter fra drift (inkl. øymerke statlege overføringar)	1 647 921	1 598 022	49 899	1 591 646
Brutto driftsinntekter	6 768 736	6 547 336	221 400	6 421 451

Tabell 3: Brutto driftsinntekter

Brutto driftsinntekter var i 2020 på totalt 6421,5 mill. kroner, som er 356,6 mill. kroner høgare enn budsjett og 774,6 mill. kroner høgare enn i 2019.

Rammetilskotet

Rammetilskotet var på 3 282,6 mill. kroner inkl. skatteutjamninga i 2021, som gir ei meirinntekt på 42,6 mill. kroner sett i samanheng med budsjett. Meirinntekta skyldast i hovudsak følgjande:

- Skatteutjamninga i 2021 vart om lag 19,9 mill. kroner høgare enn føreset i budsjettet. Dette har samanheng med skatteinngangen i Møre og Romsdal fylke, sett i samanheng med skatteinngangen i landet for øvrig.
- I nysaldert budsjett for 2021, vedteke av Stortinget 21.12.2021, vart rammetilskotet til Møre og Romsdal fylkeskommune auka med om lag 19 mill. kroner.

Inntekts- og formuesskatt

Inntekts- og formuesskatt var på 1 793,8 mill. kroner i 2021, som er 124,6 mill. kroner høgare enn budsjettet. Skatteinngangen vart spesielt høg mot slutten av året. Skatteinngangen for november og desember 2021 var 77,4 mill. kroner høgare enn for same periode i 2020.

Andre inntekter (inkl. øymerke statlege overføringar)

Denne posten viser alle inntektene til fylkeskommunen sette i samanheng med sal av tenester (ferje, buss, hurtigbåt m.m.), samt overføringar av statlege ordningar for regional utvikling på ymse områder (spelemidlar, Innovasjon Norge, kulturtanken, regionalt forskingsfond m.m.). Pandemien har førte til lågare sal av tenester, men inntektene har likevel auka pga. at dei statlege overføringane har auka. I sum har posten auka med 49,9 mill. kroner i 2021 sett i samanheng med budsjett.

Brutto driftsutgifter

	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Sum bevillingar drift, netto	4 381 664	4 557 042	175 378	4 445 844
Avskrivningar	419 168	392 400	-26 768	348 749
Andre utgifter (inkl. øymerke statl. overf.)	1 649 932	1 598 022	-51 910	1 595 517
Brutto driftsutgifter	6 450 764	6 547 464	96 700	6 390 110

Tabell 4: Brutto driftsutgifter

Brutto driftsutgifter var i 2021 på totalt 6 450,8 mill. kroner, som er 96,7 mill. kroner høgare enn budsjett.

Sum beviltingar drift, netto

Sum beviltingar drift netto, består av driftsrammene (fylkestingsrammene) til avdelingane korrigert for overføring til investering, bruk av bundne fond, premieavvik, pensjonspremien m.m. (jf. tabell 5).

Budsjettavvik på rammeområda

Fylkestinget har fordelt disponible frie inntekter på 10 fylkestingsrammer utanom reserveposten. Driftsbudsjettet vert vedtatt som nettorammer, og hovudutvala kan omdisponere mellom sine utvalsrammer.

	(i 1000 kroner)	Regneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Regneskap 2020
D01	Fellesutgifter og utgifter til fordeling	42 602	47 532	4 930	37 792
D02	Politisk verksemd	27 231	25 871	-1 359	24 879
D03	Stabsfunksjonar	199 867	231 820	31 953	199 544
D04	Reservepost	0	10 782	10 782	0
D05	Vidaregåande opplæring	1 745 577	1 773 244	27 668	1 738 710
D06	Fagskolane i Møre og Romsdal	11 542	19 962	8 420	19 063
D09	Tannhelsetenester	167 150	174 002	6 852	155 498
D10	Kulturtenester	134 354	135 493	1 140	148 222
D11	Regional- og næringsutvikling	96 311	114 415	18 104	160 455
D12	Samferdselstenester	2 061 270	2 084 478	23 208	2 049 118
D14	Sentrale kontrollorgan	8 120	8 346	226	8 109
	Sum netto beviltingar drift på rammeområda	4 494 023	4 625 945	131 922	4 541 390
	Overføring til investering frå rammeområder	-14 917	0	14 917	-22 833
	Bruk av bundne fond rammeområder	317 908	212 660	-105 248	361 138
	Ufordelte utgifter (premieavvik)	-341 610	-214 660	126 950	-401 900
	Ufordelte utgifter (premiereduksjon KLP/SPK)	-64 980	0	64 980	26 544
	Ufordelte utgifter (red. aga)	-8 760	-66 903	-58 143	-47 032
	Ufordelte utgifter (red.aga)	0	0	0	-11 463
	Sum beviltingar drift, netto	4 381 664	4 557 042	175 378	4 445 844

Tabell 5: Sum beviltingar drift, netto

Driftsrammene (sum netto bevillingar drift på rammeområda) var på 4 381,7 mill. kroner i 2021, som er 175,4 mill. kroner lågare enn budsjett. Rammeområda har eit samla netto mindreforbruk på om lag 131,9 mill. kroner. Held ein utanom reserveposten på 10,8 mill. kroner, så gir dette eit mindreforbruk på 121,1 mill. kroner.

Alle rammene bortsett frå Politisk verksemd viser eit mindreforbruk sett i forhold til budsjett.

Reserveposten Resultatet for ramme D04 Reservepost viser ein mindreutgift på 10,8 mill. kroner for 2021. Det faktiske lønsoppgjeret for 2021 vart 9,782 mill. kroner lågare enn budsjettet. I tillegg var det eit mindreutgift på 1 mill. kroner på fylkesutvalet sin reservepost.

Stabsfunksjonar har totalt sett et mindreforbruk på 32,0 mill. kroner. Av dette utgjør Bygg- og eigedomstenester (BYE) 14,2 mill. kroner.

Også i 2021 har stabsfunksjonane vore sterkt prega av koronapandemien. Vi har måtte skuve på fleire prosjekt, arrangement og opplæringstiltak både internt og mot eksterne til 2022.

Av mindreforbruket til BYE skriv i hovudsak 7,0 mill. kroner seg på starta, men ikkje avslutta vedlikehaldsprosjekt, medan om lag 6,6 mill. kroner gjeld meirinntekter knytt til kjøp/sal av konsesjonskraft.

Vidaregåande opplæring har eit mindreforbruk på 27,7 mill. kroner sett i samanheng med budsjett. 13 av 23 skolerammer hadde eit mindreforbruk, medan 10 hadde eit meirforbruk. Mindreforbruket kan forklarast med reduserte kostnader som følge av lågare reise- og kursutgifter samt vakansar.

Dei 10 skolane med meirforbruk vil dekke dette inn gjennom trekk på rammene i 2022-2024.

Samferdse har eit samla mindreforbruk på 23,2 mill. kroner sett i samanheng med budsjett. Inntektsbortfallet på sal av tenester på grunn av covid-19 vart i løpet av 2021 dekt av auka rammetilskot og skjønnsmidlar frå regjeringa. Utbetalingane var basert på innrapporterte prognoser frå fylkeskommunane.

Indeksutviklinga aleine har generert eit mindreforbruk på 51,1 mill. kroner i 2021, som er teke omsyn til i det samla mindreforbruket over.

Næring har eit samla mindreforbruk på 18,1 mill. kroner sett i samanheng med budsjett.

Av dette skyldast 12,5 mill. kroner at etterspurnad etter «Bedriftsintern opplæringsmidlar» (BIO-midlar), «MobPro» (forskningsbaserte innovasjonsprosjekt) og «Langsiktig omstilling for næringslivet» har vore mindre enn forventa, på grunn av betre forhold for næringslivet med mindre koronarestriksjonar i 2021.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter var på 320,8 mill. kroner (tabell 1), dvs. 18,9 mill. kroner lågare enn budsjett. Dette skuldast i hovudsak auka renteinntektene og avkastning på kapitalfondet med om lag 25 mill. kroner. Renteutgifter vart om lag 6 mill. kroner høgare enn budsjettet.

Netto avsetning til eller bruk av fond

Dersom ein ikkje brukar alle statlege overføringane i løpet av kalenderåret, så er det mogleg å avsetje desse midlane til seinare år som bundne fond. I 2021 vart netto avsetjing til bundne fond på 23,7 mill. kroner, jf. tabell 1. Sidan dette ikkje er frie midlar til fylkeskommunen sin eigen disposisjon, så kjem dette som ein korleksjon til netto driftsresultat når ein skal finne det eigentlege netto driftsresultatet. Avsettinga til bundne fond er ikkje kjent før ved avslutninga av årsrekneskapen.

2. Investeringsrekneskap

Investeringsrekneskapen hadde i 2021 eit samla finansieringsbehov på 2 118,2 mill. kroner, som er 326,9 mill. kroner lågare enn budsjettet.

i 1000 kr.	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Investeringar i varige driftsmidlar	2 101 226	2 408 505	-307 279	2 098 874
Tilskot til andres investeringar	0	0	0	1 722
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	16 586	34 384	-17 798	21 129
Utlån av eigne midlar	431	2 250	-1 819	495
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	2 118 243	2 445 139	-326 896	2 122 220
Kompensasjon for meirverdiavgift	382 336	397 316	-14 980	370 898
Tilskot frå andre	220 567	221 350	-783	268 741
Sal av varige driftsmidlar	482	0	482	5 552
Sal av finansielle anleggsmidlar	2 280	2 280	0	1 172
Utdeling frå selskap	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av eigne midlar	10 000	0	10 000	6 247
Andre inntekter	0	0	0	670
Bruk av lån	1 283 903	1 565 699	-281 796	1 389 624
Sum investeringsinntekter	1 899 568	2 186 645	-287 077	2 042 904
Videreutlån	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring frå drift	223 952	209 035	14 917	27 681
Avsettingar til bundne investeringsfond	-38 833	-9 571	-29 262	-43 444
Bruk av bundne investeringsfond	29 250	24 676	4 574	73 950
Avsettingar til ubunde investeringsfond	-2 280	-2 280	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	6 586	36 634	-30 048	21 129
Dekking av tidlegare års udekkja beløp	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsettingar	218 675	258 494	-39 819	79 316

i 1000 kr.	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Framført til inndekking i seinare år (udekka beløp)	0	0	0	0

Tabell 6: Bevillingsoversikter - investering

Nedanfor har vi kommentert nokon av dei største avvika.

Kompetanseområdet

Det er investert til saman om lag 51,8 mill. kroner i utstyr og bygningar til vidaregåande opplæring i 2021. Prosjekta viser totalt eit mindreforbruk på om lag 47,6 mill. kroner. Det er forsinka framdrift på fleire prosjekt i høve til budsjett. I hovudsak skyldast dette:

- forseinking på nye Ørsta vgs grunna manglande avklaring av om Ørsta kommune skal være eigar eller leigetakar i bygget
- forseinking på Gjermundnes vgs grunna sein avklaring på kva type fjøs som skal byggast
- forseinka investeringar på utstyr grunna covid-19

Samferdselområdet

Samferdsel har investert for om lag 2 016 mill. kroner i 2021, som er 208,9 mill. kroner lågare enn budsjetter. Av dette utgjer 2 008,9 mill. kroner investeringar i fylkesvegar medan om lag 7,1 mill. kroner er system og utstyr knytt til Fram.

Avviket mellom budsjett og rekneskap skyldast i hovudsak periodiseringsavvik på prosjekta knytt til Fylkesvegar.

Fylkesvegar er eit samlebegrep for prosjekt vedrørande fylkeskommunen sine fylkesvegar utanom rassikring og prosjekt Nordøyvegen. Totalt hadde posten eit mindreforbruk på 178,9 mill. kroner i 2021. Meirforbruket skriv seg frå netto meir- og mindreforbruk på fleire prosjekt. Dei største avvika kan forklarast som følgjer:

- Prosjekt knytt til planlegging av bypakkar og bestillingstransport vart ikkje starta i 2021 og har eit mindreforbruk på 6,6 mill. kroner
- Lade- og infrastruktur knytt til Nordmørspakken og Romsdalspakken viser eit samla mindreforbruk på om lag 133,3 mill. kroner. Nordmørspakken og Romsdalspakken er forsinka pga. forsinka leveransar som skuldast covid-19, og det er ikkje blitt belasta noko på desse prosjekta i 2021.
- Mindre utbetringar ferjekaier viser eit mindreforbruk på om lag 8 mill. kroner. Mindreforbruket skyldast mindreforbruk på Sulesund ferjekai, Seivika ferjekai, Tømmervåg ferjekai, Eidsdal ferjekai Aukra-Hollingsholmen ferjekaier og Linge ferjekai.
- Mindre utbetringar, bruer viser eit samla mindreforbruk på om lag 11 mill. kroner, og skyldast i hovudsak at entreprisen på Nerlandsøybrua først får oppstart i 2022.
- Gang og sykkelvegar viser eit mindreforbruk på om lag 6,8 mill. kroner.
- Trafikktryggingstiltak viser eit mindreforbruk på om lag 12 mill. kroner. Årsaka til mindreforbruket er samansett og skuldast manglande interne ressursar, sein tilbakemelding frå kommunane og liknande.

Nordøyvegen

Nordøyvegen består av tre undersjøiske tunnelar, ein landtunnel og tre bruer og gir fast vegsamband til Lepsøya, Haramsøya, Flemsøya, Fjørtofta og Harøya/Finnøya. Den sørlege delen av sambandet med bruene til Lepsøya og tunnelen til Haramsøya vart opna i desember 2021. Opningsdatoen for heile Nordøyvegen er planlagt den 27. august 2022.

Prosjektet viser eit mindreforbruk på 11,1 mill. kroner i 2021. Mindreforbruket i 2021 skriv seg i hovudsak frå lågare byggelånsrenter og kostnader til prosjekteigarstyring. Prosjektet går som planlagt innanfor gjeldande kostnadsramme gitt av fylkestinget. Prosjektet vert følgt tett opp med rapportering og kontroll av prosjektansvarleg, prosjekteigar og Utbyggingsutval for bygg og vegsaker.

Finansiering

Det er brukt 1 283,9 mill. kroner av lånemidlar til å finansiere investeringar i anleggsmidlar i 2021, som er 281,8 mill. kroner lågare enn budsjettet. Dette skyldast lågare finansieringsbehov.

3. Finansielle måltal

Kommunelova set krav til at fylkestinget sjølv skal vedta sine finansielle måltal for fylkeskommunen sin økonomi. Formålet med finansielle måltal er å synleggjere fylkestinget sitt ansvar for å ivareta det økonomiske handlingsrommet i eit langsiktig perspektivet. Møre og Romsdal fylkeskommune har følgande måltal som ein ønsker å sette fokus på:

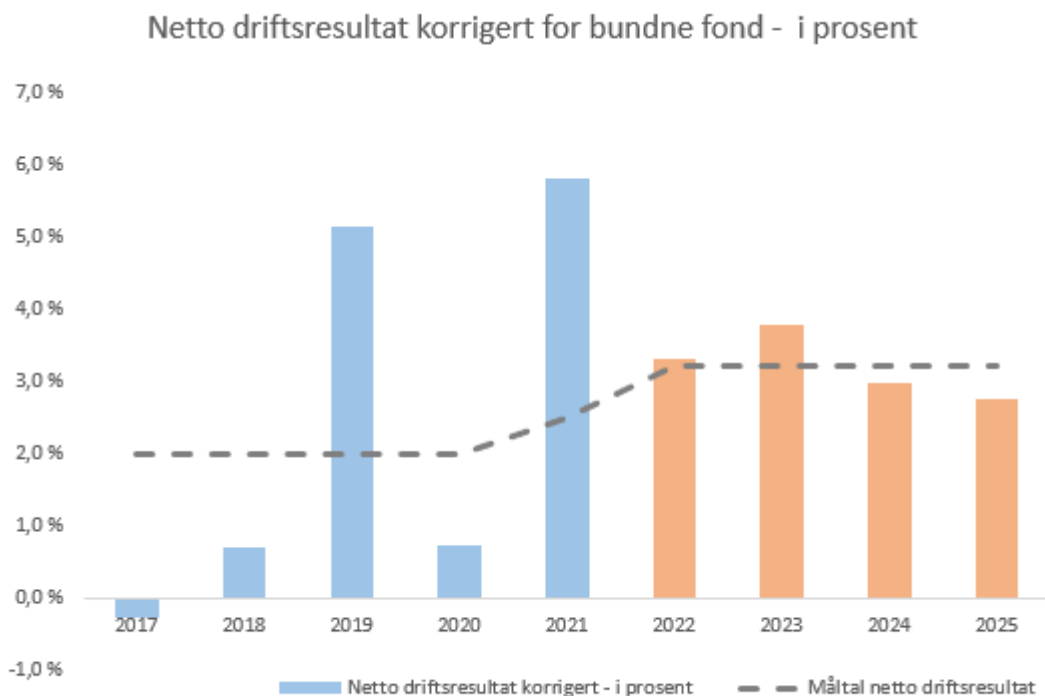
Netto driftsresultat

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anbefalt at fylkeskommunane bør ha eit måltal for netto driftsresultat på om lag 4 prosent (korrigert for bundne midlar) som ein buffer mot:

- svvingar i rentenivået, oljepris (drivstoffpris)
- kapitalslit (avskrivningar) - spesielt viktig sett i samanheng med fylkesreforma i 2010 (vedlikehaldsetterslep)
- for å bygge opp reservar til framtidige investeringar

Møre og Romsdal fylkeskommune sitt måltal for 2021 var på 2,5 prosent. Frå og med 2022 legg ein til grunn eit måltal på om lag 3,2 prosent.

Figur 1 viser netto driftsresultat dei siste 5 åra, samt budsjett for inneverande økonomiplanperiode.

Figur 1: Netto driftsresultat korrigert for bundne fond

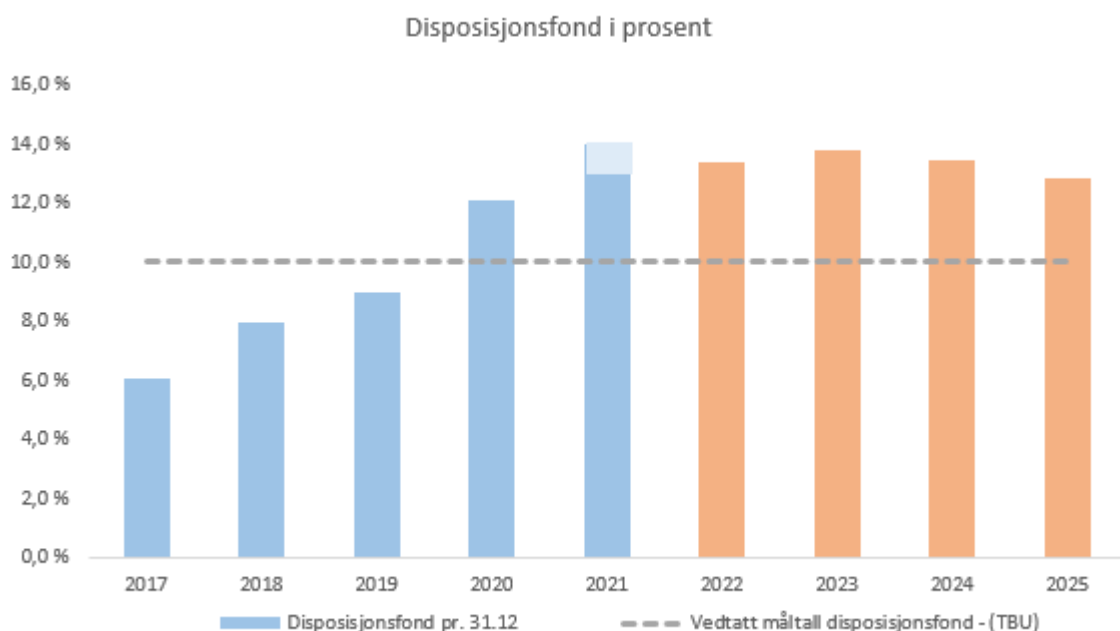
Møre og Romsdal fylkeskommune hadde i 2021 eit netto driftsresultat korrigert for bundne midlar på 5,8 prosent av brutto driftsinntekter. I 2020 var tilsvarende tall på 0,7 prosent. Fylkeskommunen ligger 3,3 prosentpoeng over målsetting for netto driftsresultat i 2021. Figuren viser at netto driftsresultat vil ligge omtrent på justert målsetting på 3,2 prosent i 2022 og 2023, medan det vil falle noko i 2024 og 2025 (jf. Økonomiplan med handlingsplan 2022-2025).

Disposisjonsfond

Den finansielle handlefridomen i drift kan styrkast gjennom å auke frie driftsfond/ disposisjonsfond, slik at fondsmidlane kan nyttast til dekke uventa meirutgifter i enkeltår.

Størrelsen på disposisjonsfondet er eit uttrykk for kor stor økonomisk buffer fylkeskommunen har for den løpande drifta, og kor stor økonomisk handlefridom fylkeskommunen har i åra som kjem. TBU og Kommunenes Sentralforbund (KS) anbefalar at størrelsen på driftsfondet helst bør være minst 10 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er det same som vedteke måltal til Møre og Romsdal fylkeskommune.

Figur 2 viser utviklinga til disposisjonsfondet til Møre og Romsdal Fylkeskommune dei siste fem åra, samt budsjett for inneverande økonomiplanperiode.

Figur 2: Disposisjonsfond

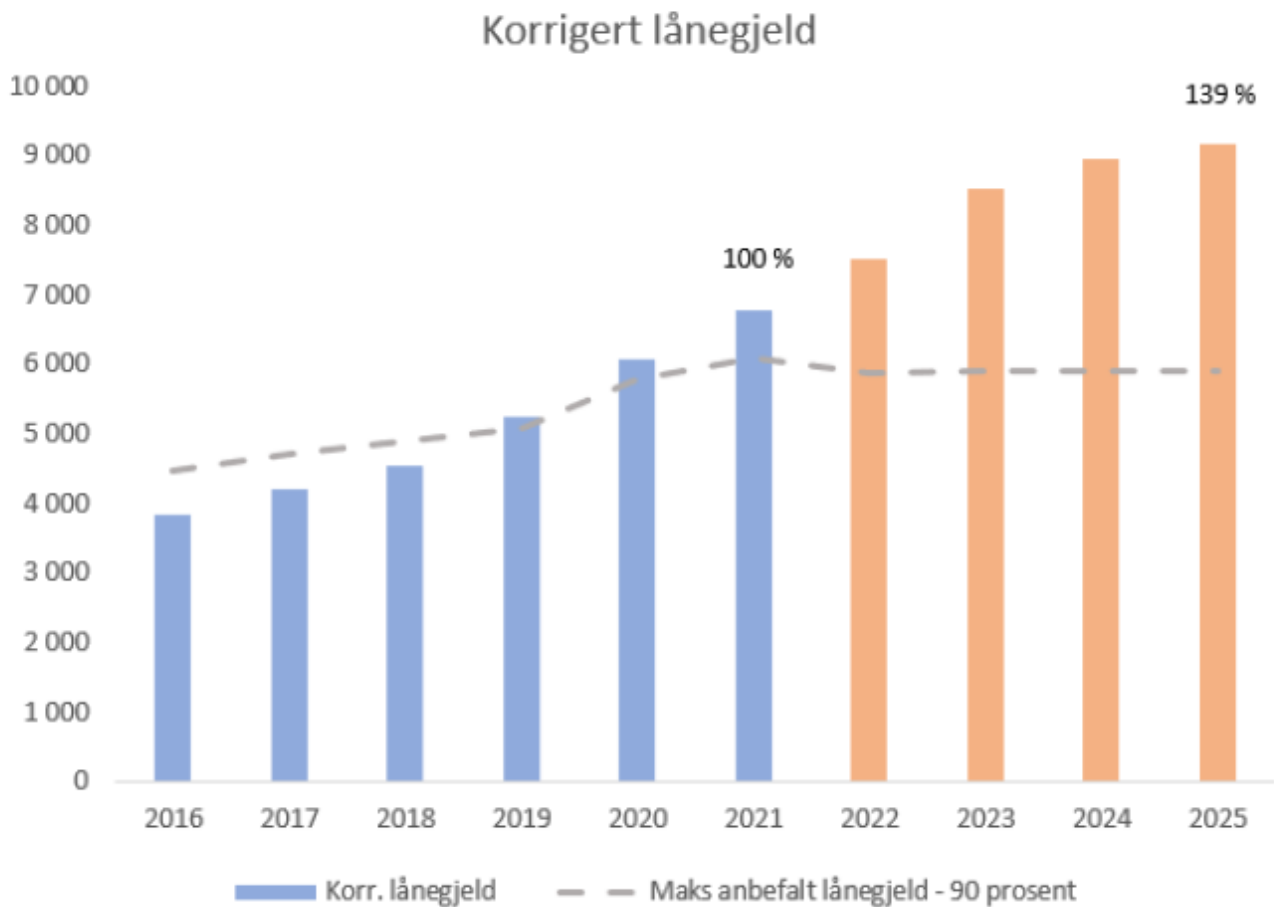
Per 31.12.2021 var disposisjonsfondet på 13,4 prosent mot 12,1 prosent i 2020. Disposisjonsfonda auka dei siste åra og er over måltalet på 10 prosent. Økonomiplan 2022-2025, viser at disposisjonsfondet truleg vil halde seg på dette nivået både i 2022 og 2023 for deretter å falle noko i 2024 og 2025 pga. fallande netto driftsresultat (figur 1).

Langsiktig lånegjeld og gjeldsgrad

Ved utgangen av 2021 var Møre og Romsdal fylkeskommune si lånegjeld på 8 121 mill. kroner. Dette er ei auke på 1 123 mill. kroner frå året før.

For å berekne ei meir riktig lånegjeld, så har vi korrigert for ubundne investeringsfond og for ekstraordinære inntekter som er spesielle for Møre og Romsdal fylkeskommune. Ferjeavløysingsmidlar er ei slik ekstraordinær inntekt.

Figur 3 nedanfor viser utviklinga i Møre og Romsdal fylkeskommune sin korrigerte lånegjeld dei siste 5 åra, samt budsjett for inneverande økonomiplanperiode.

Figur 3: Korrigert lånegjeld

Gjeldsgraden var ved utgangen av 2021 på 100 prosent av brutto driftsinntekter. KS og TBU sin anbefaling er at fylkeskommunane bør ligg på omtrent 60 prosent for å ha økonomisk handlerom til investeringar. Ei lånegjeld på over 90 prosent definerer dei som «rød sone», dvs. at fylkeskommunen ha lite handlingsrom til investeringar. Figur 3 viser at Møre og Romsdal allereie i 2019 var over 90 prosent. Lånegjelda vil auke i inneverande økonomiplanperiode til om lag 139 prosent.

Lånegjelda har auka betydeleg dei siste 5 åra. I økonomiplan 2022-2025 er det budsjettert med investeringar på om lag 7,4 mrd. kroner, som fører til at korrigert lånegjeld vil vere på om lag 9,2 mrd. kroner i 2025 (139 prosent).

Den høge lånegjeld inneber at fylkeskommunen vil være økonomisk sårbar sett i samanheng med ein auke i lånerenta. Ein renteauke på 2 prosent vil føre til at netto finansutgifter vil auke med om lag 34,1 mill. kroner. Sjølv om rentenivået no er historisk lågt, så må ein ikkje gløyme at bere for få år sidan var rentenivået eit heilt anna.

Av renteesponert gjeld utgjer fastrenteavtalar 50 prosent. Finansreglementet krev at minst 30 prosent av fylkeskommunale innlån skal vere til fast rente.

4. Covid- 19

I høve covid-19 pandemien har fylkeskommunen motteke til saman 95,4 mill. kroner. Av dette utgjer 72,4 mill. kroner kompensasjon for inntektsbortfall på kollektivtransport. Restbeløpet på 23 mill. kroner gjeld bedriftsintern opplæring (BIO-midlar), vidaregåande opplæring og tannhelse.

Det vert gjennomført ei evaluering av tapa for 2021 i løpet av våren 2022 for å sikre at utbetalingane er i tråd med tapa.

Pandemien vil også ha innverknad økonomien i 2022, og vi har allereie innrapportert og fått kompensert tap for første halvår 2022.

5. Handlingsprogram

Fylkeskommunedirektøren har vektlagt gode samanhengar i plansystemet som gir

moglegheit for oversikt og oppfølging til tross for kompleksiteten som følger av berekrafts-tilnærminga. Heile plansystemet, slik det er vedtatt i Regional planstrategi for Møre og Romsdal 2020-2024 (RPS), er utleia frå dei tre berekraftsdimensjonane og bygger på 4 knaggjar:

- Samarbeidsfylket: Møre og Romsdal skal vere eit føregangsfylke på samarbeid
- Miljøfylket: Møre og Romsdal skal vere miljøfylke nr. 1
- Inkluderings- og kompetans fylket: Møre og Romsdal skal vere eit attraktivt og mangfaldig fylke der folk vel å bu
- Verdiskapingsfylket: Møre og Romsdal skal ha eit internasjonalt leiande næringsliv og ein innovativ offentleg sektor

Desse fire knaggane er gjennomgåande i regional planstrategi (RPS), fylkesplan, fylkesstrategiane, resultatmål, handlingsprogrammet i økonomiplanen og verksemdsplanar.

Plan og bygningsloven har krav om at alle regionale planar skal ha eit handlingsprogram

der det går fram ressursbehov, kven som er ansvarleg organ og samarbeidspartnarar for

gjennomføringa av planen. Handlingsprogrammet skal ikkje berre vere eit styringsdokument for fylkestinget, men også vise fylkeskommunen sine samarbeidspartnarar kva vi vil prioritere. Handlingsprogrammet skal etter plan og bygningslova vedtakast av fylkestinget sjølv.

Det har vore utfordrande skulle levere på fleire av resultatmåla i 2021 pga. covid-19. Dette gjeld spesielt mål knytt til auke av kollektivandelen på samferdsel, men også mål knytt til dekningsgrad på prioriterte pasientgrupper på tannhelsetenester. Kultur har også i 2021 måtta avlyst fleire av sine arrangement. Det har i 2021 også vore vanskelegare enn vanleg å få fram nye prosjekt frå kommunane om by -og tettstadutvikling, noko som kan skuldast at kommunane har vore opptatt med å handtere pandemien. Måloppnåinga på måla i handlingsprogrammet kan ein lese meir om i årsrapporten.

6. Tvistar

Fylkeskommunen har på det noverande tidspunktet ingen tvistesaker.

7. Likestilling, inkludering og mangfald

Tiltak som sikrar inkludering og deltaking for alle er prioritert av fylkeskommunen. Universell utforming handlar om at alle skal kunne delta på ein likeverdig måte. Våre rådgivande utval; eldrerådet, ungdomspanelet og rådet for likestilling av funksjonshemma er viktige for å lykkast med dette. Desse har jamlege møte gjennom året og gir råd til utviklinga av fylkeskommunen.

På driftssida er det arbeidd med universell utforming av alle lokalar som tilbyr fylkeskommunale tenester, slik som dei vidaregåande skolane, tannhelseklinikkane, trafikkterminalar og administrasjonsbygg.

Fylkesplan for Møre og Romsdal er overordna plandokument for all regional utvikling. Eit av resultatmåla er likestilling og inkludering med mål om reelle valmoglegheiter innanfor utdanning og arbeidsliv for alle.

All rekruttering til Møre og Romsdal Fylkeskommune skal legge vekt på likestilling mellom kjønn og mellom minoritetar og majoritetar i alle delar av organisasjonen.

Grunnlaget for vurdering i all rekruttering skal vere:

- Utdanning, kompetanse, erfaring, kjønn og mangfald, jf. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.

- Likestilling og mangfald skal være ein del av vurderinga ved samansetting av team og organisasjon.

I rekrutteringsprosessen nemnes ikkje enkeltgrupper, men ved utlysinga av stillingar oppfordrar fylkeskommunen om at alle med relevant kompetanse er velkomne til å søke på alle stillingar. Leiarar med ansvar for rekrutteringa er også pålagt, og har ansvaret for, at all rekruttering er i tråd med krava i lova. Dette vert også poengtert ved tilsetting av nye leiarar.

Ved utgangen av 2021 var det i Møre og Romsdal fylkeskommune totalt 2 627 tilsette fordelt på 2 394 årsverk. Av desse var 1 573 kvinner (59,9 prosent) og 1 054 menn (40,1 prosent). Toppleiargruppa i fylkeskommunen, består av 2 kvinner og 7 menn (inkl. fylkeskommunedirektøren). Kjønnfordelinga mellom andre leiande stillingar i fylkeskommunen er på 55 prosent kvinner og 45 prosent menn.

Møre og Romsdal fylkeskommune har som målsetjing at likt arbeid skal gi lik lønn uavhengig av kjønn.

Fylkeskommunen er no i gang med å utvikle ei handlingsplan for likestilling. Handlingsplan for likestilling skal sikre at alle arbeidstakarar skal ha like moglegheiter til arbeid, utvikling (fagleg og personleg), opplæring, avansement og lønsvekst uavhengig av kjønn. Denne planen skal være på plass første kvartal 2022.

[Oversikt over tilsette og årsverk i tal finn du kapittelet Organisasjonen](#)

HMS- system

Arbeidet med helse, miljø og sikkerheit (HMS) er eit leiaransvar som skal kanalisert mest mogeleg gjennom kvalitetssystemet for HMS. Lokal HMS-dokumentasjon til alle verksemdar i organisasjonen er tilgjengeleg for dei tilsette i alle driftseiningane gjennom fylkeskommunen sitt intranett.

Sjukefråværet i Møre og Romsdal fylkeskommune var på 5,7 prosent i 2021, som er 0,2 prosent høgare enn i 2020. Sjukefråværet vert rapport kvartalsvis lokalt og sentralt gjennom året. Resultata vert samanlikna mot den enkelte eining si målsetjing. Ved større avvik vil den enkelte eining i samråd med Bedriftshelsetjenesta (BHT) vurdere å sette i verk tiltak.

8. Styring og kontroll

I samsvar med § 25 i kommunelova skal fylkeskommunedirektøren innrette verksemda på ein slik måte at den er underlagt ein forsvarleg kontroll. I det daglege har kvar direktør ansvar for å etablere og følge opp rutinar innanfor eige fag- og tenesteområde som sikrar etterleving av lover og reglar. Fylkeskommunedirektøren har regelmessige møter med toppleiargruppa og stab.

I 2020 vedtok fylkestinget ein ny organisasjonsstrategi for Møre og Romsdal. Organisasjonsstrategien er den felles plattformen vår for korleis vi som organisasjon skal løyse samfunnsoppdraget vårt best mogleg, slik at vi når måla i den regionale planstrategien (RPS) og FN sine berekraftsmål. Den gjer greie for visjon, verdigrunnlag og innsatsområde med prinsipp for korleis vi skal arbeide og lære saman, og korleis vi skal styre og leie Møre og Romsdal fylkeskommune som organisasjon for å nå måla.

Organisasjonsstrategien omtalar:

- Samfunnsoppdrag, visjon og verdiar
- Plansystem og verksemdstyring
- Organisasjons- og tenesteutvikling
- Leiar- og medarbeidarskap i ein lærande organisasjon
- Arbeidsmiljø og HMS.

Som et ledd i oppfølging av organisasjonsstrategien er det etablert eit program for Nye digitale arbeidsformer. I alt omfattar programmet sju prosjekt. «Verksemdstyring» og «Kvalitetssystem» er to av prosjekta. Dei har eit felles mål om å forbetre våre arbeids- og samhandlingsformer i heile organisasjonen, samt løyse våre lovpålagte krav knytt til saksbehandling, arkiv, personopplysningar m.m. Det vil i løpet av 2022 bli gjort innkjøp av digitalt verksemdstyringssystem og kvalitetssystem.

Fylkeskommunedirektøren er opptatt av å følge opp anbefalingane frå kontrollutvalet på bakgrunn av dei revisjonshandlingar og forvaltningsrevisjonar som vert gjennomført i løpet av året. KPMG har på oppdrag frå kontrollutvalet gjennomført ei undersøking av verksemdstyring og intern kontroll i fylkeskommunen. Undersøkinga munna ut konkrete tilrådingar som fylkestinget har slutta seg til. Fylkeskommunedirektøren si oppfølging av tilrådingane skjer gjennom prosessar som er knytt til program for «Nye digitale arbeidsformer», og då særleg dei to prosjekta som gjeld verksemdstyring og kvalitetssystem. I samspel mellom desse to prosjekta blir det utvikla ein modell for heilskapleg verksemdstyring.

Heilskapleg verksemdstyring/kvalitetsleiing inneber å «gjere dei rette tinga» og «gjere tinga rett»:

- Styre/leie arbeidsprosessane i samsvar med gjeldande lover og forskrifter, og på ein slik måte at vi kan nå måla i den regionale planstrategien (RPS) og FN sine berekraftsmål
- Lage planar for å gjennomføre politiske vedtak og rapportere på disse.
- Følgje opp alle verksemdsområda fylkeskommunen har ansvar for ved å sjekke tilstand (eigenkontroll/intern kontroll), vurdere behov og forbetringar, risikovurdere kva som er viktigast og prioritere tiltak/korrigeringar

I forståinga av heilskapleg verksemdstyring, set ein fokus på at fylkeskommunen skal ha ei risikobasert tilnærming til korleis ein gjer prioriteringar og korleis ein utøver intern kontrollen for all verksemd og ikkje berre for HMS. Den heilskaplege forståinga av verksemdstyring skal vere gjennomgåande i fylkeskommunen sin organisasjon og i det tverrfaglege samarbeidet på tvers av linjer og nivå i organisasjonen. Det blir lagt opp til eit sertifiserbart kvalitetssystem etter ISO 9001, eit overordna kvalitetssystem som skal gjelde heile fylkeskommunen.

For å gje betre oversikt over aktivitetane i verksemdstyringa er det utvikla eit digitalt styringsårshjul der intern kontroll skal inngå som ein integrert del av verksemdstyringa. I verksemdstyringa er det lagt opp til tertialvis rapportering av økonomien i fylkeskommunen. Hovudmåla med resultatmål og tilhøyrande måleindikatorar vert rapportert tertialvis til administrasjonen og årleg til fylkestinget. I årsrapporten for 2021 vil ein finne meir informasjon om måloppnåing i 2021.

9. Etikk

FN sine berekraftsmål utgjer det overordna rammeverket for utviklinga av Møre og Romsdal som region og for organisasjonen vår. Det er ein føresetnad for berekraftig utvikling at det er tilgang til rettsvern for alle, med velfungerande, ansvarlege og inkluderande institusjonar på alle område. Møre og Romsdal fylkeskommune sin visjon og verdigrunnlag er den raude tråden og den etiske grunnmuren som skal sikre fylkeskommunen, som ein velfungerande, ansvarleg og inkluderande institusjon. Dei etiske retningslinjene konkretiserer korleis medarbeidarane skal opptre for å handle på ein måte som sikrar god etisk praksis.

Felles refleksjon over praksis som involverer både politisk nivå og tilsette, er ein føresetnad for at visjonen og verdigrunnlaget skal bli ein del av vår organisasjonskultur. Våre leiarar skal legge til rette for at tilsette er kjent med, og har forstått fylkeskommunen sine etiske retningslinjer. Leiarar har eit særleg ansvar for å tydeleggjere kva som er etisk forsvarleg åtferd, legge til rette for etisk refleksjon over praksis, og bygge ein kultur basert på openheit og tillit.

I 2018 vedtok fylkestinget, etter ein brei prosess internt i fylkeskommunen, dei nye etiske retningslinjene. Desse legg eit godt grunnlag for forståing av kva som er god etisk praksis. Ein god etisk standard på alt vi gjer er avgjerande for at dei som tek i mot våre tenester, eller som vi samarbeider med, skal ha tillit til oss. Det er gjennomgåande positive tilbakemeldingar på retningslinjene.

10. utfordringane framover

Møre og Romsdal fylkeskommune har store utfordringar i åra som kjem. Dei viktigaste utfordringane kan vi summere opp slik:

- Korona-pandemien og følgjene dette vil ha på 2022 og seinare år
- Sterk prisvekst sett i samanheng med utlysing av nye anbod driftskontrakter
- Aukande vedlikehaldsetterslep for investeringar og vedlikehald av fylkesvegnettet (asfalt, vegforsterkning og liknande)
- Manglande statleg dekning av auka ferjekostnader(m.a. som følgje av overgangen til miljøteknologi)
- Risiko knytt til stor svingingar i kostnadsindeksar på buss-, hurtigbåtar- og ferjekontraktar

- Risiko knytt til klimaendringar, dvs. auka skredaktivitet (jordskred, flaumskred og sørpeskred)
- Etterleve tunnelsikkerheitsforskrifta
- Aukande lånegjeld som belastar drifta. Fylkeskommunen er sårbar for framtidige renteauke
- Demografiske endringar – aldrande befolkning og for fylkeskommunen sin del, mindre overføringar frå staten pga. færre ungdommar i alderen 16-19 år
- Klima- og miljøutfordringane – «det grønne skiftet» krev store investeringar mellom anna innan samferdselssektoren
- Teknologiutvikling/digitalisering: krev nye arbeidsformer og nye verktøy

Med bakgrunn i dei utfordringane som Møre og Romsdal fylkeskommune stod overfor i økonomiplan 2020-2023 så vedtok Fylkestinget i desember 2019 betydelege innsparingstiltak for å redusere det samla kostnadsnivået og betre netto driftsresultat. Dette var viktige tiltak, som har bidratt til at fylkeskommunen har fått ein betre økonomi dei siste åra.

Årsrekneskap

Økonomisk oversikt etter art - drift

(i 1000 kr.)

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020
1	Rammetilskot	3 282 559	3 239 978	3 080 600	3 209 927
2	Inntekts- og formuesskatt	1 793 756	1 669 200	1 669 200	1 550 411
3	Eigedomsskatt				
4	Andre skatteinntekter	9 018	8 800	8 800	8 844
5	Andre overføringer og tilskot frå staten	458 777	326 556	19 852	486 344
6	Overføringer og tilskot frå andre	455 215	499 756	468 432	449 701
7	Brukarbetalingar	19 714	19 508	18 931	17 848
8	Sal- og leigeinntekter	19	749 698	814 370	698 376
9	Sum driftsinntekter	1	6 768 736	6 547 336	6 421 451
10	Lønnsutgifter	1,15	1 527 543	1 544 375	1 467 250
11	Sosiale utgifter	1	385 833	367 825	386 175
12	Kjøp av varer og tenester	1,16	3 428 673	3 453 057	3 328 621
13	Overføringer og tilskot til andre	1	689 546	789 807	859 314
14	Avskrivningar	4	419 168	392 400	348 749
15	Sum driftsutgifter		6 450 764	6 547 464	6 390 110
16	Brutto driftsresultat		317 973	49 340	31 341
17	Renteinntekter		- 28 584	- 11 800	-29 151
18	Utbytter		- 2 750	- 2 750	-2 250
19	Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	7	- 7 710		-6 792
20	Renteutgifter		81 245	75 603	100 799
21	Avdrag på lån	10	278 600	278 600	229 590
22	Netto finansutgifter	1	320 801	339 653	292 196
23	Motpost avskrivningar		- 419 168	- 392 400	-348 749
24	Netto driftsresultat		416 340	52 619	87 894
	Disponering eller dekking av netto driftsresultat:				
25	Overføring til investering		223 952	209 035	27 681
26	Avsettingar til bundne driftsfond	13	341 610	214 660	401 900
	Bruk av bundne driftsfond	13	- 317 908	- 212 660	-361 138
27	Avsettingar til disposisjonsfond		168 686	120 271	407 088
	Bruk av disposisjonsfond			- 278 687	-136 615
27a	Bruk av tidlegare års mindreforbruk				-251 021

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
28	Dekking av tidlegare års meirforbruk				
29	Sum disponeringar eller dekking av netto driftsresultat	416 340	52 619	120 537	87 894
30	Framført til inndekking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0
	Linje 25 Overføring til investering er fordelt slik:				
	Vedtatt av fylkesting	209 035	209 035	96 681	4 848
	Rammeområdene	14 917			22 833
	Sum	223 952	209 035	96 681	27 681

Bevilgningsoversikter - drift

(i 1000 kr.)

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
1	Rammetilskot	3 282 559	3 239 978	3 080 600	3 209 927
2	Inntekts- og formuesskatt	1 793 756	1 669 200	1 669 200	1 550 411
3	Eigedomsskatt				
4	Andre generelle driftsinntekter	44 500	40 136	30 385	69 467
5	Sum generelle driftsinntekter	5 120 815	4 949 314	4 780 185	4 829 805
6	Sum bevilningar drift, netto	4 381 664	4 557 042	4 338 445	4 445 844
7	Avskrivningar	<u>4</u> 419 168	392 400	392 400	348 749
8	Sum netto driftsutgifter	4 800 832	4 949 442	4 730 845	4 794 593
9	Brutto driftsresultat	319 983	- 128	49 340	35 212
10	Renteinntekter	26 498	11 800	11 800	25 270
11	Utbytter	2 750	2 750	1 500	2 250
12	Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	<u>7</u> 7 710			6 792
13	Renteutgifter	- 81 169	- 75 603	- 75 603	- 100 790
14	Avdrag på lån	<u>10</u> - 278 600	- 278 600	- 258 900	- 229 590
15	Netto finansutgifter	- 322 811	- 339 653	- 321 203	- 296 068
16	Motpost avskrivningar	419 168	392 400	392 400	348 749
17	Netto driftsresultat	416 340	52 619	120 537	87 894
	Disponering eller dekking av netto driftsresultat:				
18	Overføring til investering	223 952	209 035	96 681	27 681
19	Avsetningar til bundne driftsfond	<u>13</u> 341 610	214 660		401 900
	Bruk av bundne driftsfond	<u>13</u> - 317 908	- 212 660		- 361 138
20	Avsetningar til disposisjonsfond	168 686	120 271	24 156	407 088
	Bruk av disposisjonsfond		- 278 687	- 300	- 136 615

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
20a	Bruk av tidlegare års mindreforbruk				- 251 021
21	Dekking av tidlegare års meirforbruk				
22	Sum disponeringar eller dekking av netto driftsresultat	416 340	52 619	120 537	87 894
23	Framført til inndekking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

Sum bevilningar drift, netto

(i 1000 kr.)

Fylkestingsramme	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
D01 Fellesutgifter og utgifter til fordeling	42 602	47 532	41 557	37 792
D02 Politisk verksemd	27 231	25 871	24 336	24 879
D03 Stabsfunksjonar	199 867	231 820	194 660	199 544
D04 Reservepost	0	10 782	80 191	0
D05 Vidaregåande opplæring	1 745 577	1 773 244	1 692 779	1 738 710
D06 Fagskolane i Møre og Romsdal	11 542	19 962	15 737	19 063
D09 Tannhelsetenester	167 150	174 002	154 695	155 498
D10 Kulturtenester	134 354	135 493	128 703	148 222
D11 Regional- og næringsutvikling	96 311	114 415	79 828	160 455
D12 Samferdselstenester	2 061 270	2 084 478	1 920 188	2 049 118
D14 Sentrale kontrollorgan	8 120	8 346	7 510	8 109
Sum netto bevilningar drift på rammeområda	4 494 023	4 625 945	4 340 184	4 541 390
Overføring til investering frå rammeområder	-14 917			-22 833
Bruk av bundne fond rammeområder	341 610	212 660		361 138
Avsetning til bundne fond	-317 908	-214 660		-401 900
Ufordelte utgifter (premieavvik)	-64 980	-66 903	-1 739	26 544
Ufordelte utgifter (premiereduksjon KLP/SPK)	-8 760			-47 032
Ufordelte utgifter (red. aga)				-11 463
Sum bevilningar drift, netto	4 381 664	4 557 042	4 338 445	4 445 844

Bevilningsoversikter - investering

(i 1000 kr.)

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
1	Investeringar i varige driftsmidlar	4	2 101 226	2 408 505	2 098 874
2	Tilskot til andres investeringar	4			1 722

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
3	Investeringar i aksjar og andelar i selskap	5	16 586	34 384	21 129
4	Utlån av egne midlar	6	431	2 250	495
5	Avdrag på lån				
6	Sum investeringsutgifter	1	2 118 243	2 445 139	2 122 220
7	Kompensasjon for meirverdiavgift		382 336	397 316	370 898
8	Tilskot frå andre		220 567	221 350	268 741
9	Sal av varige driftsmidlar		482		5 552
10	Sal av finansielle anleggsmidlar	14	2 280	2 280	1 172
11	Utdeling frå selskap				
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midlar	6	10 000		6 247
	Andre inntekter				670
13	Bruk av lån	2	1 283 903	1 565 699	1 389 624
14	Sum investeringsinntekter	1	1 899 568	2 186 645	2 042 904
15	Videreutlån				
16	Bruk av lån til videreutlån				
17	Avdrag på lån til videreutlån				
18	Mottatte avdrag på videreutlån				
19	Netto utgifter videreutlån				
20	Overføring frå drift		223 952	209 035	27 681
21	Avsettingar til bundne investeringsfond	13	- 38 833	- 9 571	- 43 444
	Bruk av bundne investeringsfond	13	29 250	24 676	73 950
22	Avsettingar til ubunde investeringsfond		- 2 280	- 2 280	
	Bruk av ubundne investeringsfond		6 586	36 634	21 129
23	Dekking av tidlegare års udekka beløp				
24	Sum overføring frå drift og netto avsettingar		218 675	258 494	79 316
25	Framført til inndekking i seinare år (udekka beløp)		0	0	0

Bevilgningsoversikter - investering, detaljert

(i 1000 kr.)

	Investeringar i varige driftsmidlar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
6011	IT-infrastruktur	4 030	2 228	1 400	572
6013	IT-Samordna kommunikasjon		400	200	
6016	IT-Nettverk	685	2 176	1 900	1 792
6138	MVA justering	602			603
1137	Program for nye digitale arbeidsformar		1 500	1 500	

	Investeringar i varige driftsmidlar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphøveleg budsjett 2021	Rekneskap 2020
6A80	Bygg og eigedomsavdelinga				388
L2100	Opprusting av bygningsmassane	12 712	47 315	40 000	23 972
I02	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	18 029	53 619	45 000	27 327
6A51	Utstyrskjøp skolar eiga finansiering	9 323			7 816
6C01	Nytt skoleadministrativt system	7 039			2 913
K104	Romsdal vgs				350
K1802	Ørsta vgs	3 652	35 316	70 000	4 747
K451	Fagerlia vgs	1 703	2 584		39 326
K452	Spjelkavik vgs	- 423	- 422		4 858
K651	Spjelkavik Arena	5 358	6 496	106 000	4 294
K752	Hustadvika vgs - marinefag	3 285	5 866	14 800	5 834
K2001	Volda vgs - TPO-base	8 271	10 619	10 500	981
K2002	Gjermundnes vgs Prosjektering driftsbygning	812	6 955	6 000	45
K2004	Fræna vgs - byggfaghall				4 800
K2003	Talevarslingsystem alle skoler	302	3 016	16 000	384
M2100	Utstyr/universell utforming/ped. ombygging	11 054	21 665	15 000	14 678
Z201	Romsdal vgs - avsetning	714	2 635		306
Z2101	Spjelkavik vgs - avsetning	638	2 627		
Z2102	Fagerlia vgs - avsetning	104	1 931		
I03	Kompetanseområdet	51 832	99 288	238 300	91 332
6A30	Tannhelse - oppr./nye klinikkar 10 år	707	3 996	3 000	546
6A31	Tannhelse - utstyr	620	3 647	2 000	1 119
T751	Kompetanseklirikkar - inventar (Ålesund)	1 649	4 984		550
T1901	Kompetanseklirik Hareid	7 527	8 498	9 200	1 408
U2001	Distriktstannklirik Åndalsnes				2 434
6A33	Distriktstannklirik Aure	40	4 000	4 000	
6A34	Distriktstannklirik Sykkylven	4 473	4 000	4 000	
I04	Tannhelseområdet	15 016	29 125	22 200	6 057
6132	Kulturavdelinga investering/utstyr	311			
I05	Kulturområdet	311	0	0	0
6xxx	Totale investeringar FRAM	7 065	24 149	30 200	8 877
VI1128	Sum bypakke Ålesund	3 258	6 411	30 000	
6B35	Fylkesveggar - investering	249 601	428 280	402 000	280 153
6B36	Fylkesveggar - skredsikring	263 573	262 497	225 000	52 232
6B39	Fylkesveggar - Nordøyvegen	1 492 014	1 503 136	1 508 400	1 622 843
6B40	Store prosjekt - Kjerringsundet	106			
I07	Samferdselsområdet	2 015 617	2 224 473	2 195 600	1 964 105

	Investeringar i varige driftsmidlar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
6A00	Fagskolane i Møre og Romsdal 10 år	420	2 000	2 000	10 053
I08	Fagskolane i Møre og Romsdal	420	2 000	2 000	10 053
	TOTALT	2 101 226	2 408 505	2 503 100	2 098 874

(i 1000 kr.)

	Tilskot til andres investeringar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
6138	MVA-justering				206
I02	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	0	0	0	206
6B35	Fylkesveggar - investering				1 504
6B36	Fylkesveggar - skredsikring				12
I07	Samferdselsområdet	0	0	0	1 516
	TOTALT	0	0	0	1 722

	Investering i aksjar og andelar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
6137	Finansieringsutgifter	16 586	34 384	2 000	21 129
I02	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	16 586	34 384	2 000	206
	TOTALT	16 586	34 384	2 000	206

	Utlån	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
6137	Finansieringsutgifter	431	2 250		495
I02	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	431	2 250	0	206
	TOTALT	431	2 250	0	206

Balanse

(i 1000 kr.)

Kap.	Note	REKNESKAP 2021	REKNESKAP 2020
EIGEDLAR			
2.2	A. Anleggsmidlar		
	<i>I. Varige driftsmidlar</i>		
2.27	Faste eigedomar og anlegg	<u>4</u>	12 756 649
2.24	Utstyr, maskinar og transportmiddel	<u>4</u>	252 910
	<i>II. Finansielle anleggsmidlar</i>		
2.21	Aksjar og andelar	<u>5</u>	142 625

Kap.		Note	REKNEKAP 2021	REKNEKAP 2020
2.23	Obligasjonar			
2.22	Utlån	6	39 568	49 138
2.28	<i>III. Immaterielle egedelar</i>			
	<i>IV. Pensjonsmidlar</i>			
2.20	Pensjonsmidlar	11	2 658 436	3 034 658
	Sum anleggsmidlar		15 850 188	14 548 683
2.1	B. Omløpsmidlar			
	<i>I. Bankinnskott og kontantar</i>			
2.10	Kasse og bankinnskott		2 226 577	1 845 235
	<i>II. Finansielle omløpsmidlar</i>			
2.18	Aksjar og andelar	7	42 447	39 089
2.11	Obligasjonar	7	17 142	17 292
2.11	Obligasjonar med flytande rente (FRN)	7	81 032	76 630
2.12	Sertifikat	7	137 698	136 829
2.15	<i>Derivater</i>			
	<i>III. Kortsiktige fordringar</i>			
2.13	Kundefordringar		79 960	51 154
2.16	Andre kortsiktige fordringar		457 788	434 537
2.19	Premieavvik	11	70 742	25 762
	Sum omløpsmidlar	1	3 113 386	2 626 528
	SUM EIGEDELAR		18 963 574	17 175 211
	EIGENKAPITAL OG GJELD			
2.5	<i>C. Eigenkapital</i>			
	<i>I. Eigenkapital drift</i>			
2.56	Disposisjonsfond		947 399	778 714
2.51	Bundne driftsfond	13	227 737	204 035
	<i>II. Eigenkapital investering</i>			
2.53	Ubundne investeringsfond		199 943	204 249
2.55	Bundne investeringsfond	13	36 603	27 020
	<i>III. Anna eigenkapital</i>			
2.5990	Kapitalkonto	2	5 292 359	4 670 932
2.581	Endring i rekneskapsprinsipp (drift)	3	-40 947	-40 947
2.580	Endring i rekneskapsprinsipp (inv.)	3	-58 585	-58 585
	Sum eigenkapital		6 604 509	5 785 418
2.4	D. Langsiktig gjeld			
	<i>I. Lån</i>			
2.45	Gjeld til kredittinstitusjonar	8,9	6 266 548	5 298 075
2.43	Sertifikatlån	8,9	1 717 000	1 598 500
	Andre lån	9	137 097	101 670

Kap.	Note	REKNEKAP 2021	REKNEKAP 2020
<i>II. Pensjonsforpliktingar</i>			
2.40	<u>11</u>	2 722 359	3 047 584
Sum langsiktig gjeld		10 843 004	10 045 829
2.3 E. Kortsiktig gjeld			
<i>I. Kortsiktig gjeld</i>			
2.35		444 481	434 393
2.32		1 071 580	909 571
2.39			
Sum kortsiktig gjeld		1 516 061	1 343 964
SUM EIGEKAPITAL OG GJELD		18 963 574	17 175 211
F. Memoriakonti			
2.9100	<u>1</u>	285 175	168 078
2.9999		-285 175	-168 078
Sum memoriakonti		0	0

Ottar Brage Guttelvik

Ottar Brage Guttelvik -
fylkeskommunedirektør

Grete Rødal

Grete Rødal - rekneskapsjef

Budsjettavvik og disponeringar - drift

(i 1000 kr.)

		Rekneskap 2021
1	Netto driftsresultat	416 340
2	Avsetningar til bundne driftsfond	- 341 610
3	Bruk av bundne driftsfond	317 908
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 223 952
5	Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 120 271
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	278 687
7	Budsjettetert dekning av tidlegare års meirforbruk	
8	Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykingar)	327 102
9	Stryking av overføring til investering	
10	Stryking av avsetningar til disposisjonsfond	

11	Stryking av dekning av tidlegare års meirforbruk	
12	Stryking av bruk av disposisjonsfond	- 278 687
13	Meir- eller mindreforbruk etter strykingar	48 415
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets meirforbruk etter strykingar	
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidlegare års meirforbruk	
16	Bruk av mindreforbruk etter strykingar for dekning av tidlegare års meirforbruk	
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykingar til disposisjonsfond	48 415
18	Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	0

Budsjettavvik og disponeringar - investering

(i 1000 kr.)

1	Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	1 502 578
2	Avsetningar til bundne investeringsfond	38 833
3	Bruk av bunde investeringsfond	- 29 250
4	Budsjettert bruk av lån	- 1 565 699
5	Overføring frå drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 223 952
6	Avsettingar til ubunde investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	2 280
7	Bruk av ubunde investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 36 634
8	Dekking av tidlegare års udekka beløp	
9	Årets budsjettavvik (udekka eller udisponert beløp før strykingar)	- 311 844
10	Stryking av avsetningar til ubunde investeringsfond	
11	Stryking av bruk av lån	281 796
12	Stryking av overføring frå drift	
13	Stryking av bruk av ubunde investeringsfond	30 048
14	Udekka eller udisponert beløp etter strykingar	0
15	Avsetting av udisponert beløp etter strykingar til ubunde investeringsfond	
16	Framført til inndekning i seinare år (udekka beløp).	0

Notar

Rekneskapsprinsipp og vurderingsreglar

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal rekneskapskikk, herunder kommunale rekneskapsstandardar (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapskikk (GKRS).

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midlar i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjende utgifter og inntekter i løpet av året som gjeld kommunens verksemd skal gå fram av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten dei er betalt eller ikkje. For lån er likevel berre den delen som er brukt i året ført i investeringsrekneskapen. Den delen som ikkje er brukt er registrert som memoriapost.

Vesentlege utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar som ikkje kan fastsetjast eksakt ved rekneskapsavslutninga, blir registrert med eit rundt rekna beløp i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar, omløpsmidlar og gjeld

Anleggsmidlar er egedelar som er bestemt til varig eige eller bruk i fylkeskommunen. Andre egedelar er omløpsmidlar. Driftsmidlar blir ført som anleggsmidlar når anskaffingskost er minimum 100 000 kroner og har ei økonomisk levetid på minst 3 år.

Utgifter som påløp for å oppretthalde anleggsmiddelets relative standard utgiftsførast i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ei standardheving av anleggsmiddelet ut over standarden ved anskaffinga utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast på anleggsmiddelet i balansen. Alle nye anlegg, både fylkesvegar, tunellar og bruer og skolebygg utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast som anleggsmiddel i balansen. Større rehabiliteringar som får anleggsmiddelet eller vesentlige delar av dette til å framstå som heilheitleg nytt, og gir ei auke i forventa utnyttbar levetid, utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast på anleggsmiddelet i balansen, sjølv om rehabiliteringa kan innehalde element av vedlikehald. Løpande reparasjons- og vedlikehaldsutgifter som ikkje gir antatt auke i verdien eller levetida på anleggsmiddelet utgiftsførast i driftsrekneskapen. Enkelte utgifter ligg i grenseland mellom investering og drift og det gjerast da ei konkret vurdering for den aktuelle utgifta. Ei forventa auke i anleggsmiddelets levetid kan da være avgjerande for vurderinga.

Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon og marknadsbaserte verdipapir som inngår i ei handelsportefølje er omløpsmidlar. Aksjar og andelar i bedrifter som fylkeskommunen har ei spesiell interesse av å engasjere seg i er klassifisert som anleggsmidlar.

Langsiktig gjeld er lån i samsvar med §14-14 i kommunelova med unntak av eventuell likviditetstrekkrett/likviditetslån, jf. kl § 14-15 3. ledd. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på innlån inngår i langsiktig gjeld.

Anskaffingskost

Alle eksterne utgifter som er ei direkte konsekvens av anskaffinga blir behandla som ein del av kostprisen. Interne utgifter til løn som er direkte relatert til det aktuelle prosjektet inngår i kostprisen. Løn er belasta med ei kalkulatorisk timesats som inkluderar sosiale kostnader og indirekte kostnader som husleige mm. Ved lånefinansiering av investeringar er renteutgifter lagt til anskaffingskost i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2. for store vegprosjekt (byggjelånsrente). Store vegprosjekt er definert som nye veglenker med budsjettert anskaffingskost på meir enn 1 mrd. kroner. For tida gjeld dette kun for Nordøyveg-prosjektet. Renteutgifta er fastsett som fylkeskommunens gjennomsnittlege lånerente multiplisert med lånefinansiert andel av samla investeringsutgifter, tatt hensyn til prosjektets framdrift. Renteutgifta er utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert som ein del av anskaffingskost på anleggsmiddelet. Øvrige byggjelånsrenter inngår ikkje og førast som ordinære renter i driftsrekneskapen.

Vurderingsreglar

Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til verkeleg verdi. Andre omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffingskost og verkeleg verdi.

Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for venta tap.

Anleggsmidlar er vurdert til brutto anskaffingskost. Ved varig verdifall som antas å ikkje være forbigåande blir det gjort ei nedskriving til verkeleg verdi.

Avskrivningar

Anleggsmidlar med begrensa økonomisk levetid blir avskrivne med like store årlege beløp over levetida til eigedelen. Avskrivning startar året etter aktivering, uansett om anleggsmiddelet er tatt i bruk eller ikkje. Avskrivningsperiodane følger i utgangspunktet § 3-4 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner, men i særskilte tilfelle, der levetida på anlegget er lågare enn normal avskrivningstid, settes avskrivningstid til forventa levetid.

Normal avskrivningstid:

It-utstyr, kontormaskinar ol.	5 år
Inventar og utstyr, transportmiddel, maskiner ol.	10 år
Større nyttekjoretøy, anleggsmaskinar mv.	20 år
Skolar, vegar, bustader ol.	40 år
Adm.bygg, kulturbygg, forretningsbygg ol.	50 år

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Delar av tenesteområda, til dømes bruttoavtalar med trafikksekselskap om levering av kollektiv transport og tannhelsetenester til vaksne mot betaling, kjem inn under mva-lova. For den øvrige verksemda får fylkeskommunen mva-kompensasjon.

Fleirårlege tilskot til andres investeringar

Fleirårlege tilskot til å dekke renter og avdrag på lån til finansiering av andres investeringar blir ført i driftsrekneskapen det enkelte år tilskota blir utbetalt.

Endra rekneskapsprinsipp

Prinsippendingar som påverkar arbeidskapitalen blir ført direkte mot eigen konto under eigenkapitalen.

Organisering av fylkeskommunens verksemd

Fylkeskommunen er underlagt politisk styring med fylkestinget som øvste organ og fylkesordførar som øvste leiar. Fylkeskommunedirektøren er administrasjonssjef og leiar dei administrative einingane i fylkeskommunen.

Fylkeskommunen er delt inn i fire linjeavdelingar (kompetanse og næring, samferdsel, kultur og tannhelse) og fire stabsavdelingar (stab for strategi og styring, stab for organisasjon og tenesteutvikling, stab for juridiske og administrative tenester og bygg- og eigedomstenester).

Møre og Romsdal fylkeskommune driv 22 vidaregåande skuler, 1 fagskule og 33 tannhelseklinikkar.

Den samla verksemda til fylkeskommunen er i hovudsak organisert innanfor fylkeskommunens ordinære organisasjon. Fylkeskommunen har ikkje oppretta egne fylkeskommunale føretak (FKF).

Heileigde aksjeselskap og interkommunale selskap fylkeskommunen er medeigar i:

Selskap, forretningsadresse	Eigardel
AS Kirkegaten 1A, Kristiansund	100,0 %
Møre og Romsdal Utvikling AS, Kristiansund	100,0 %
Ocean Industry School AS, Ålesund	100,0 %
Trafikkterminalen Kristiansund AS, Kristiansund	100,0 %
GassROR IKS, Aukra	11,1 %
IKA Møre og Romsdal IKS, Ålesund	17,1 %
VIGO IKS, Skien	5,3 %

Møre og Romsdal fylkeskommune har fire heileigde aksjeselskap. AS Kirkegaten 1A i Ålesund ble kjøpt i 2017 med formål om å sikre tenleg areal for mogleg vidareutvikling av bygget til museumsføremål. Kulturkvartalet driv i dag museum i bygget. Møre og Romsdal Utvikling AS er etablert med føremål å leggje Stiftelsen til rette for samfunnsmessige utviklingsprosjekt. Ocean Industry School AS er etablert for å auke elevanes kunnskap om, og interesse for, de arbeids- og karrieremulegheitane som finns i dei havbaserte næringane. Trafikkterminalen Kristiansund AS har til føremål å drifte persontrafikkterminal i byen.

Møre og Romsdal fylkeskommune er medeigar i tre interkommunale selskap. GassROR IKS har til formål å medverke til utvikling av fysisk infrastruktur og tilrettelegging for næringsutvikling i regionen. IKA Møre og Romsdal IKS er eit interkommunalt selskap eigd av alle kommunane i fylket og Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapet skal arbeide for at arkivmateriale frå medlemane blir teke vare på og gjort tilgjengeleg til ulike formål og har forretningsadresse Ålesund. Eigardelane blir justert kvart fjerde år på grunnlag av folketal, og fylkeskommunen sin eigardel er no 17,1%. VIGO IKS vart stifta i 2012 for å oppnå gode, enkle og framtidsetta IKT-system for eigarar og brukarar.

Samarbeid med andre:

Møre og Romsdal deltar saman med alle fylkeskommunane utanom Oslo i samarbeidet Nasjonal digital læringsarena NDLA. Hordaland fylkeskommune er kontorkommune.

Kollektiv transport

Møre og Romsdal fylkeskommune har inngått avtalar med private trafikkselskap om levering av kollektiv transport, skoleskyss og TT-tenester. Fylkeskommunen har i all hovudsak bruttokontraktar, det inneber at fylkeskommunen har ansvar for inntektssida.

Sammanlikningstal

Rekneskapen for 2020 og 2021 er satt opp etter same prinsipp og same obligatoriske oppstillingar. Det har vært nokre få justeringar i oppstillingsplanane i 2021 på bakgrunn av forskriftsendringar. Der det er aktuelt er tala for 2020 omarbeidd og satt opp med samanliknbare tal med 2021.

Balansepost knytt til kap. 2.11 er i rekneskapen for 2021 splitta i to linjer, "Obligasjonar" og "Obligasjonar med flytande rente (FRN)", medan kapitlet i rekneskapen for 2020 var samla i ei linje. Tala for 2020 er omarbeidd tilsvarande.

Note 1 Endring i arbeidskapital

(i 1000 kr.)

Balanserekneskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidlar	3 113 386	2 626 528	
2.3 Kortsiktig gjeld	1 516 061	1 343 964	
Arbeidskapital	1 597 325	1 282 564	314 761
Drifts- og investeringsrekneskapet :			Beløp

Balanserekneskapet :	31.12.	01.01.	Endring
Driftsregnskapet			
Sum driftsutgifter			6 031 595
Sum driftsinntekter			6 768 736
Netto finansutgifter			320 801
Netto driftsresultat			416 339
Investeringsrekneskapet			
Sum investeringsutgifter			2 118 243
Sum investeringsinntekter			1 899 568
Netto utgifter videreutlån			
Netto utgifter i investeringsrekneskapet			- 218 675
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsrekneskapet			197 664
Endring ubrukte lånemidler (auke +/-reduksjon-)			117 097
Endring i rekneskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital			
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskapet			314 761
Differanse			0

Note 2 Kapitalkonto

(i 1000 kr.)

Saldo 01.01.	4 670 932
Auke av kapitalkonto (kreditposteringsar)	
Aktivering av fast eigedom og anlegg	2 097 626
Reversert nedskrivning av fast eigedom og anlegg	
Aktivering av utstyr, maskinar og transportmidlar	
Kjøp av aksjar og andelar	15 000
Reversert nedskrivning av aksjar og andelar	
Utlån	430
Aktivert eigenkapitalinnskott pensjonskasse	1 586
Avdrag på eksterne lån	278 600
Auke pensjonsmidlar	
Reduksjon pensjonsforpliktingar	325 225
Nedskrive lån	
Reduksjon av kapitalkonto (debetposteringsar)	
Avgang fast eigedom og anlegg	297
Av- og nedskrivning av fast eigedom og anlegg	419 168
Avgang utstyr, maskinar og transportmidlar	
Av- og nedskrivning av utstyr, mask. og transportm.	

Saldo 01.01.	4 670 932
Avgang aksjar og andelar	2 450
Nedskrivning av aksjar og andelar	5 000
Avdrag på utlån	10 000
Avskrivning utlån	
Reduksjon eigenkapitalinnskot pensjonskasse	
Bruk av midlar frå eksterne lån	1 283 903
Reduksjon pensjonsmidlar	376 222
Auke pensjonsforpliktingar	
Urealisert kurstap utenlandslån	
Saldo 31.12.	5 292 359

Note 3 Vesentlege endringar i rekneskapsprinsipp og rekneskapsestimat og vesentlege korrigeringar av tidlegare års feil

Konto for endring av rekneskapsprinsipp

Verknad av endringar i rekneskapsprinsipp først mot eigne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på desse kontoane kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn. Det har ikkje vært endringar i rekneskapsprinsipp i 2021.

Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen:

	2021	2020	2019
	(i 1000 kr.)		
Rest feriepengar 1992	58 585	58 585	58 585
Investeringsdel	58 585	58 585	58 585
Varelagre (sjukehus, apotek)	25 086	25 086	25 086
Renter påløpt 2000, betalt i 2001	20 661	20 661	20 661
Mva-kompensasjon for 1999	-12 845	-12 845	-12 845
Lærlingetilskot hausten 2001	8 045	8 045	8 045
Driftsdel	40 947	40 947	40 947

Note 4 Varige driftsmidlar

	IT-utstyr, kontor- maskinar	Anleggs- maskinar mv.	Boliger, skoler, veier	Veg	Adm- bygg mv.	Tomte- områder	SUM
Anskaffingskost 01.01.2021	150 699	375 334	3 554 004	10 696 762	46 782	4 870	14 828 451
Akk avskrivningar 1.1	-106 997	-166 683	-1 066 754	-2 103 744	-16 564		-3 460 742
Netto akk. og rev. Nedskrivningar 1.1		-126	-874	-35 310			-36 310
Bokført verdi pr 1.1.2021	43 702	208 525	2 486 376	8 557 708	30 218	4 870	11 331 399

	IT-utstyr, kontor- maskinar	Anleggs- maskinar mv.	Boliger, skoler, veier	Veg	Adm- bygg mv.	Tomte- områder	SUM
Årets tilgang	16 183	33 443	41 179	2 003 760		3 060	2 097 625
Årets avgang		-297					-297
Årets avskrivninger	-14 757	-33 889	-87 561	-282 022	-939		-419 168
Årets nedskrivninger							0
Reverseringer av nedskrivninger							0
Bokført verdi pr. 31.12.2021	45 128	207 782	2 439 994	10 279 446	29 279	7 930	13 009 559
Tap ved sal av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved sal av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	40 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Løn til egne tilsette

Løn til egne tilsette er belasta investeringsprosjekt og aktivert med 63,2 mill. kroner (60,5 mill. kroner i 2020).

Byggjelånsrenter

For Nordøyvegprosjektet er det aktivert byggjelånsrenter med 31,6 mill. kroner (17,6 mill. kroner i 2020). Øvrige investeringar er ikkje belasta med byggjelånsrenter. Det visast til rekneskapsprinsippa.

Nedskrivningar

Det er ikkje gjennomført nedskrivningar i 2021.

Vederlagsfri overtaking av vegprosjekt

I forbindelse med vederlagsfri overtaking av eit vegprosjekt forskotert og utført av andre er det i 2021 utgiftsført i investeringsrekneskapan og aktivert følgjande:

	(i 1000 kr.)
Skulevegen Giske	23 650
Totalt	23 650

Tilsvarende beløp er ført som inntekt under "Overføringer" i investeringsrekneskapan.

I rekneskapan for 2020 blei det inntektsført eit beløp på 21 mill kroner som vederlagsfri overtaking av vegprosjekt. Dette var ein inkurie, dette skulle vert satt opp som ei forskottering som skulle tilbakebetalast. Dette er det korrigert for i rekneskapan for 2021, og inntektsposten "Tilskot frå andre" i bevilgningsoversikt investering er redusert tilsvarende.

Note 5 Aksjar og andelar i varig eige

Aksjar og andelar som er bestemt til varig eige og er næringspolitisk eller samfunnsmessig motivert blir klassifisert som anleggsmidler.

(i 1000 kr.)

Selskapets navn	Eigarandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2021	Balanseført verdi 01.01.2021	Opphavelig kostpris
AS Kirkegaten 1 A (917623716)	100,0 %	15 897	15 897	15 897
Møre og Romsdal Utvikling AS (996345084)	100,0 %	107	107	107
Ocean Industry School AS (889280662)	100,0 %	100	100	100
Trafikkterminalen i Kristiansund AS (981320018)	100,0 %	10 756	10 756	10 756
GassROR IKS (989633902)	16,7 %	200	200	200
Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (982330459)	17,1 %			
Vigo IKS (998283914)	5,6 %			
KLP Eigenkapitalinnskott (938708606)		52 998	51 412	52 998
Akvainvest Møre og Romsdal AS (991498281)	1,2 %	104	104	104
AS Regionteateret i Møre og Romsdal (930569046)	44,0 %	264	264	264
Astero AS (919635657)	31,0 %	370	370	370
Atlanterhavstunnelen AS (953633930)			2 050	0
Braatthallen AS (968018590)	30,0 %	30	30	30
Brisk AS (925996432)	31,3 %	150	150	150
Bølgen Invest AS (986606890)	5,0 %	1 900	1 900	4 500
Festspillene i Kristiansund AS (820693922)	25,0 %	300	300	300
Fjord Norge AS (966091118)	8,9 %	370	370	370
Fosnaporten AS (983825281)	10,0 %	20	20	20
Furene Holding AS (926080377)	10,6 %	30	30	30
Fylkeshuset AS (930591114)	51,0 %	51	51	51
Geitbåt Eiendom AS (915726879)	41,3 %			6 200
Halsafjordsambandet AS (996199665)	12,4 %			263
Hareid Fastlandssamband AS (939743863)	4,0 %			300
Helseinnovasjonssenteret AS (923766553)	18,2 %	150	150	150
Høgskolesenteret i Kristiansund AS (991237313)	18,2 %	22	22	22
Imarfinans AS (977237432)	12,5 %	13	13	13
Innovasjon Norge - innskotskapital (986399445)	2,6 %	505	505	505
Kommunekraft AS (866818452)	0,3 %	1	1	1
Langfjordforbindelsen AS (886281692)	22,0 %			2 331
Molde Lufthavnutvikling AS (985615462)	1,3 %	240	240	240
Muritunet AS (961721652)	22,3 %	3 200	3 200	3 200
Møbelkraft AS (913581628)	38,0 %			2 000
Møre og Romsdal Revisjon SA (923746552)	20,1 %	700	700	700
Møreaksen AS (942390742)	20,3 %			1 500
Møreforskning AS (991436502)	47,5 %	5 200	5 200	5 200
Nasjonalt Vindenergiserter Smøla AS (996153185)	33,3 %	500	500	500
Nordic Light Event AS (989685414)	36,4 %	172	172	1 650
Norsk Fjordsenter AS (967715328)	41,4 %	2 390	2 390	5 700

Selskapets namn	Eigarandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2021	Balanseført verdi 01.01.2021	Opphавеleg kostpris
Norsk Tindesenter Eiendom AS (992524685)	34,5 %	10 100	10 100	10 100
OMKK Eiendom AS (925174475)	41,7 %	12 500	12 500	12 500
Operaen i Kristiansund AS (963886705)	29,4 %	820	820	820
Protomore Kunnskapspark AS (981036093)	4,8 %	700	700	700
Riss Testlab AS (976778200)	28,2 %	200	200	200
Rovdefjordsambandet AS (996605949)	4,3 %	250	250	250
Runde Miljøbygg AS (989736027)	25,9 %	2 349	2 349	3 900
Runde Miljøsender AS (987410752)	20,0 %	400	800	400
Samspleis AS (887493952)	14,1 %	500	500	500
Svorka Holding AS (923819126)	25,0 %	10 325	325	10 325
The North West AS (919549904)	20,6 %	262	262	1 300
Tingvoll Økopark Eiendom AS (916176678)	43,1 %	4 026	4 026	7 500
Tjeldbergodden Utvikling AS (979615361)	3,9 %	500	500	500
Todalsfjordprosjektet AS (946532347)	59,6 %			5 000
Trollheim AS (991323848)	37,7 %	100	100	100
Varde Arbeid og Inkludering AS (926427563)	19,7 %	270	270	270
Vegamot AS (935162718)	33,3 %	1 050	1 050	1 050
ÅKP AS (tidl. Ålesund Kunnskapspark AS) (981575679)	2,4 %	200	200	200
ÅKP Blue Innovation Arena AS (912190641)	19,2 %	1 246	1 246	2 000
Diverse andelar		87	87	87
Sum		142 625	133 488	176 425

Kommentarar:

Der bokført verdi avvik frå opphавеleg kostpris er det gjort ei nedskrivning av verdien som følgje av verdinedgang som ikkje er forventa å være forbigåande.

I 2021 er det gjennomført nedskrivning av aksjeposten Todalsfjordprosjektet AS. Aksjane er skrive ned i sin heilheit med 5 mill. kroner, da selskapet antas å ikkje ha ein reell salsverdi.

Det visast for øvrig til note 14 om sal av aksjar og andelar i året.

Note 6 Utlån

(i 1000 kr.)

Utlån finansiert med egne midlar	Uteståande 31.12.	Uteståande 01.01.
AS Svorka		10 000 1)
Møre og Romsdal Såkornfond AS	39 568	39 138 2)
Sum eigenfinansierte utlån	39 568	49 138

1) I samband med ei omorganisering av AS Svorka er utlån gjort opp. Utlånet er nytta som aksjeinnskot i Svorka Holding AS, etter ei delvis verksemdsoverdraging frå AS Svorka til Svorka Holding AS, kor gjelda til fylkeskommunen var

ein del av overdraginga.

2) Opptente renter av utlån til Møre og Romsdal Sårkornfond AS, 0,5 mill. kroner er i samsvar med inngått avtale lagt til hovudstolen og ført som utlån. Restsaldo forfaller i sin heilheit i 2022.

Note 7 Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar og derivater

(i 1000 kr.)

Aktivaklasse	Finansforvaltningsreglement	Anskaffingskost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
Aksjefond	Pkt. 2c	19 435	42 447	39 089	6 793
Pengemarknadsfond	Pkt. 2a og 2c	204 400	218 729	213 459	1 296 *
Obligasjonar	Pkt. 2c	17 352	17 142	17 292	- 380
Totalt		241 187	278 318	269 840	7 709

* Pengemarknadsfond inkluderar sertifikat og obligasjonar/rentepapirar med flytande rente.

Marknadsbaserte verdipapir (m.a. sertifikat/pengemarknadsfond, obligasjonar og aksjar) er klassifisert som omløpsmiddel og vurdert til verkeleg verdi. Verkeleg verdi er fastsett til marknadsverdi pr. 31.12 i rekneskapsåret.

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikrast i samsvar med gjeldande reglement for finans og gjeldsforvaltning.

Langsiktig gjeld med fast rente

I henhold til Finansreglement for Møre og Romsdal fylkeskommune, pkt. 2.b.5. skal til ein kvar tid vere minst 30% av fylkeskommunens innlån (inklusive lån sikra med FRA'er og SWAP'er) vere til fast rente (dvs. rentebinding lenger enn 12 månadar). Lån med fast rente utgjer pr. 31.12.2021 49% av den totale låneportefølja. Ei spesifisert oversikt over lån med rentesatsar og bindingstid vil vere tilgjengeleg i Finansrapport for 2021.

Rentebytteavtalar

Fylkeskommunen har ikkje rentebytteavtalar på sine lån.

Note 9 Langsiktig gjeld

(i 1000 kr.)

Lånesaldo 31.12.2021	Fylkes-kommune-kassa	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringar	8 037 548	3,8	1,59 %
Lån til egne investeringar - forskottingar	83 097		0,00 %
Lån til andres investeringar			
Lån til innfrielse av kausjonar			
Lån til videreutlån			
Sum bokført langsiktig gjeld	8 120 645		
Herav finansielle leigeavtalar	0		
Lån som forfaller i 2022*	1 717 000		
Herav lån som må refinansierast *	1 717 000		

Lånesaldo 31.12.2021	Fylkes-kommune-kassa	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelsar	Langs. gjeld 31.12.2021		
Langsiktig gjeld med fast rente :	3 938 399		
Langsiktig gjeld med flytande rente :	4 099 149		
Langsiktig gjeld uten rente (forskottingar) :	83 097		
Sum	8 120 645		

* Lån som forfaller i 2022 tilsvarar sertifikatlån, som alle må refinansierast.

Andre lån er ført opp under Langsiktig gjeld i balansen med totalt 137,097 mill. kroner. Dette gjeld forskottingar frå kommunar og andre, samt lån frå private. Tilbakebetaling av forskottingar skjer etter vedtak i fylkesting, normalt innan 10 år.

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringar i varige driftsmidlar

Fylkeskommunen skal betale årlege avdrag som samla skal være minst lik størrelsen på fylkeskommunens avskrivningar i rekneskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelda og størrelsen på fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidlar.

Berekninga gjerast ved hjelp av følgande formel:

"Sum årets avskrivningar x Lånegjeld pr. 1.1 i rekneskapsåret" delt på "Bokførte avskrivbare anleggsmidlar pr. 1.1 i rekneskapsåret".

	(i 1000 kr.)	
Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	2021	2020
Sum avskrivningar i året	419 168	348 749
Sum lånegjeld pr 1.1.	6 998 245	5 750 579
Avskrivbare anleggsmidlar pr. 1.1	11 331 399	9 586 816
Berekna minimumsavdrag	258 877	209 195
Utgiftsførte avdrag i driftsrekneskapen	278 600	229 590
Avvik	- 19 723	- 20 395

Tilbakebetaling av forskotting til Imarfinans AS er ført som avdrag, og kjem i tillegg til ordinære minimumsavdrag. Fylkeskommunen mottar fergeavløysingsmidlar for Imarsundsambandet gjennom rammetilskot, som dekker dette avdraget. Det er i 2021 betalt 19,573 mill. kroner.

Note 11 Pensjonsforpliktingar

Generelt om pensjonsordningane i fylkeskommunen

Fylkeskommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidlegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygden. Pensjonane samordnast med utbetaling frå NAV.

Premiefond

Premiefondet er eit fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midlar på premiefondet kan bare brukast til framtidig premiebetaling. Premiefondet går fram ikkje av rekneskapen, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremiar.

(i 1000 kr.)

	2021	2020
Innestående på premiefond 01.01.	123 456	116 886
Tilført premiefondet i løpet av året	64 535	16 570
Bruk av premiefondet i løpet av året	20 000	10 000
Innestående på premiefond 31.12.	167 991	123 456

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsrekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnadar som er berekna ut frå langsiktige forutsetningar om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadane bereknast på ein anna måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt være forskjell mellom desse to størrelsane. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år.

Rekneskapsføringa av pensjon inneberer eit unntak frå dei grunnleggande prinsippa for kommunerekneskapen om at alle kjende utgifter og inntekter i året skal tas med i årsrekneskapen for vedkommande år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Rekneskapsføringa av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innverknad på netto driftsresultat i 2021 ved at rekneskapsførte pensjonsutgifter er 69,169 lågare enn faktisk betalte pensjonspremiar.

Bestemmelsane inneber også at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetningar for berekning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventa avkastning pensjonsmidlar	3,50 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Forventa årleg lønnsvekst	1,98 %	1,98 %
Forventa årleg pensjonsregulering	1,22 %	1,98 %
Forventa årleg G-regulering	1,98 %	1,98 %

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktingar og estimatavvik

(i 1000 kr.)

Pensjonskostnad og premieavvik	2021	2020
Årets pensjonsopptening, noverdi	161 186	147 851
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	77 738	101 424
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	- 84 133	- 109 319
Administrasjonskostnad	6 399	6 822
A Berekna netto pensjonskostnad (inkl. adm)	161 190	146 778
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	223 436	169 458
C Årets premieavvik (B-A)	62 246	22 680

Pensjonskostnad og premieavvik		2021	2020
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsrekneskapet		2021	2020
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	223 436	169 458
C	Årets premieavvik	-62 246	-22 680
D	Amortisering av tidlegare års premieavvik	22 680	54 876
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	183 870	201 654
G	Pensjonstrekk tilsette	29 603	28 035
	Årets rekneskapsførte pensjonsutgift (F-G)	154 267	173 619
Akkumulert premieavvik		2021	2020
	Sum gjenstående premieavvik tidlegare år (pr. 01.01.)	22 680	54 876
	Årets premieavvik	62 246	22 680
	Sum amortisert premieavvik dette året	- 22 680	- 54 876
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	62 246	22 680
	Arbeidsgjevaravgift av akkumulert premieavvik	8 496	3 082
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	70 742	25 762
Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar		2021	2020
	Brutto pensjonsforplikting pr. 01.01	3 046 038	3 323 508
	Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-499 098	-458 534
	Virkning av planendringar (ført direkte mot eigenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptening	161 186	147 851
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	77 738	101 424
	Utbetalningar	-71 182	-68 212
	Brutto pensjonsforplikting pr. 31.12	2 714 682	3 046 038
	Brutto pensjonsmidlar pr. 01.01	3 034 658	3 050 869
	Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-606 211	-219 955
	Virkninga av planendringar (ført direkte mot eigenkapitalen)		
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm)	223 436	169 458
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-6 399	-6 822
	Utbetalningar	-71 182	-68 212
	Forventa avkastning	84 133	109 319
	Brutto pensjonsmidlar pr. 31.12	2 658 436	3 034 658
	Netto pensjonsforplikting pr. 31.12.	56 247	11 380
	Arbeidsgjevaravgift av netto pensjonsforplikting	7 677	1 546

Note 12 Fylkeskommunens garantiansvar

(i 1000 kr.)

Gitt overfor - namn	Formål	Type garanti	Garantiramme	Garanti-ansvar pr. 31.12.21	Opphøveleg garanti-ansvar	Utløp dato

Gitt overfor - namn	Formål	Type garanti	Garantiramme	Garanti- ansvar pr. 31.12.21	Opphavelg garanti- ansvar	Utløp dato	
Imarfinans AS (T-81/03) (T-46/09)	Veg	Sjølvskyldnargaranti	290 400	8 069	222 000	2022	1)
Samspleis AS (T-67/06)	Veg	Sjølvskyldnargaranti	143 000	22 005	116 000	2032	
AS Regionteatret i M&R (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	82 500	28 905	32 760	2051	2)
AS Regionteatret i M&R (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		10 959	21 840	2027	2)
Muritunet AS (T-84/11)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	20 460	8 194	18 600	2042	3)
Muritunet AS	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		3 839		2042	3)
Stift. Molde Int. Jazzfestival (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		10 720	12 240	2050	2)
Stift. Molde Int. Jazzfestival (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		4 095	8 160	2027	2)
Stift. Romsdalsmuseet (T-43/13)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	81 675	33 871	50 000	2042	
Stift. Romsdalsmuseet - Renteswap (T-43/13)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	15 000	15 000			
Norsk Tindesenter Eiendom AS (T-75/14)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	11 000	8 914	10 000	2045	
Tingvoll Økopark Eiendom AS (T-60/16)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	2 500	1 982	2 250	2040	
Vegamot AS (T-89/16)	Veg	Sjølvskyldnargaranti	525 000	440 000	440 000	2030	4)
Sum garantiansvar			1 171 535	596 553	933 850		

Garantiar er gitt med inntil 10% tillegg for renter og omkostningar. Alle garantiar er godkjende av departementet.

1) Garantien er opphøyrd frå 21. januar 2022.

2) I sak T-28/10 blei det gitt ei total garantiramme på 82,5 mill. kroner (inkl. 10% tillegg for renter og omkostningar) for samla opplåning som A/S Regionteatret i Møre og Romsdal og Molde International Jazz Festival tek opp til finansiering av sine eigardelar i Teater og jazzhuset i Molde (Plassen).

3) Opphavelg lån er etter første låneopptak delt opp i to lån, med føremål om gjere om ein del av lånet til eit fastrentelån.

4) Fylkestinget vedtok i sak T- 89/16 å stille sjølvskyldnargaranti på 475 mill. kroner, (med tillegg av 10% av til ein kvar tid gjeldande hovudstol for dekking av renter og omkostningar, totalt 525 mill. kroner) for lån som bompengeselskapet tar opp til finansiering av Nordøyvegen. Garantien gjeld frå første opptrekk og gjennom innkrevjingsperioden på 20 år. Det er til nå gjort opptrekk på 422,5 mill. kroner.

I tillegg har fylkestinget gjort følgjande vedtak om garantiar:

Fylkestinget vedtok i sak T-16/18 å stille sjølvskyldnargaranti på 1 190 mill. kroner for lån som bompengeselskapet tar opp til finansiering av ny E39 Lønset-Hjelset. Garantien gjeld frå første opptrekk og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år.

Fylkestinget vedtok i sak T-32/19 (med påfølgande sak i fylkesutvalet U-147/20) å stille sjølvskyldnargaranti på 1600 mill. kroner med tillegg av 10 prosent av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av renter og omkostningar, totalt 1750 mill. kroner, til finansiering av bypakke Ålesund.

Note 13 Bundne fond

(i 1000 kr.)

Bundne fond	Behaldning 01.01.2021	Avsetningar	Bruk av fond	Behaldning 31.12.2021
Bundne driftsfond				
SUTD - Permitt. og ledige utan fullført vgo - Covid19 (pr. 4087)	15 092	- 14 228	- 2 671	26 649
SNM - Fond kap. 551.60 midlar	18 799	- 78 297	- 72 871	24 225
SNM - Regional Forskingsfond	5 125	- 22 954	- 17 447	10 631
SSAM - Forsøksprosjekt TT	7 836	- 9 188	- 7 419	9 605
SNM - Vannforvaltning	9 569	-	- 64	9 505
SNM - Interne tildelinga	9 186	- 401	- 1 109	8 479
SNM - Fond kap. 551.61 midlar	10 406	- 20 083	- 24 051	6 437
SKUL - Kultur - kultursekken	8 264	- 16 775	- 18 692	6 348
SKUL - Freda bygg og anlegg	10 197	- 4 359	- 8 628	5 929
SUTD - Molde Landslinje (2018)	3 200	- 2 692		5 891
SUTD - Utdanning - Tilskot til fagbrev på jobb (pr. 4090)	3 685	- 2 300	- 116	5 869
SNM - Marint miljøsikrings- og verdiskapningsfond	5 567			5 567
SUTD - Tilskot til utstyr i yrkesfagleg utd.program (2021)		- 5 371		5 371
SUTD - Årets avgangskull skal fullføre vgo - Covid19 (pr. 4089)	7 797	- 4 788	- 7 728	4 857
SUTD - Fag og yrkesopplæring - Mobilitet (prosjekt 4067)	4 424	- 313	- 7	4 731
SKUL - Spelemidlar kulturbygg	6 346	- 3 626	- 5 467	4 505
SUTD - Utvida tilbod til de som ikkje får læreplass (pr. 2001)		- 8 308	- 4 000	4 308
SUTD - Tilskot til tiltak for lærlingar Covid 19 (Pr. 4085)	993	- 3 913	- 815	4 091
SKUL - Spelemidlar anlegg	956	- 92 845	- 92 803	997
Øvrige bundne driftsfond	76 591	- 51 170	- 54 019	73 742
Sum	204 035	- 341 610	- 317 908	227 737
Bundne investeringsfond				
Øyremerka statstilskot - ENOVA-midlar miljøfergeanlegg	24 676			24 676
Øvrige bundne investeringsfond	2 344	9 583		11 927

Bundne fond	Behaldning 01.01.2021	Avsetningar	Bruk av fond	Behaldning 31.12.2021
Sum	27 020	9 583	0	36 603

Note 14 Sal av finansielle anleggsmidler

Fylkeskommunen har i 2021 solgt følgende aksjar:

(i 1000 kr.)

	Atlanterhavs- tunnelen AS	Runde Miljøsender AS	Totalt
Innløysingssum	2 080	200	2 280
Inntektsført i driftsrekneskapen			
Inntektsført i investeringsrekneskapen	2 080	200	2 280
Sum inntektsført salssum	2 080	200	2 280

Atlanterhavstunnelen AS blei oppløyst i 2021 som følge av at bompengeneinnkrevjinga, som var selskapets verksemd, opphørde. Bokført verdi og kostpris på aksjane var på 2,050 mill. kroner. Restmidlane i selskapet er vedtekne nytta til delfinansiering av ny gang- og sykkelveg Bådalen-Vebenstad, i same område som bompengeneinnkrevjinga. Det er i samband med dette utbetalt eit beløp til fylkeskommunen på 9,571 mill. kroner. Ved endeleg oppgjer av selskapet var det igjen ein restsum som blei fordelt på aksjonærene etter eigarandel, som for fylkeskommunen utgjorde eit beløp på 0,03 mill. kroner.

Eigarandelen i Runde Miljøsender AS blei i 2021 redusert gjennom eit nedsal. Fylkeskommunen solgte 10000 av sine 20000 aksjar, til ein salspris på 0,2 mill. kroner. Bokført verdi og kostpris på aksjane var på 0,4 mill. kroner. Eigarandelen er redusert frå 40% til 20%.

Note 15 Ytelser til ledande personar

(i 1000 kr.)

Ytelser til ledande personar	Lønn og anna godtgjersle	Godtgjersle for andre verv	Tilleggs- godtgjersle	Natural-ytelser
Fylkeskommunedirektør	1 450			4
Ordfører	1 243			

Note 16 Godtgjersle til revisor

Fylkeskommunen sin revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA

(i 1000 kr.)

Godtgjersle til revisor	Fylkes-kommunekassa
Revisjon	2 583
Rådgiving	0
Samla godtgjersle	2 583

Note 17 Resultatoppstillingar - tannhelsetenesta

Forutan å sørge for tannhelsetenester til prioriterte grupper iht. tannhelsetjenesteloven, behandlar tannhelsetenesta også vaksne betalande pasientar. Behandling av betalande pasientar skjer i konkurranse med privatpraktiserande tannlegar og skal ikkje være subsidiert av fylkeskommunen.

Tannhelsetenestas verksemd kan delast inn som følger:

- a) Tannhelsetenester som tilbys helt eller delvis vederlagsfritt til prioriterte pasientar
- b) Tannhelsetenester som tilbys vaksne mot betaling i områder der det ikkje føreligger anna tilstrekkeleg tilbod
- c) Tannhelsetenester som tilbys vaksne mot betaling i områder med konkurranse frå private tannlegar

Gruppe b) er vurdert å ikkje vere aktuell for tannhelsetenesta i Møre og Romsdal.

Direkte utgifter er delt på grunnlag av kor stor del betalande pasientar utgjer av samla behandla pasientar. I 2021 var andelen 7,57 prosent. Øvrige utgifter er delt med utgangspunkt i kor stor del av netto driftsutgifter (utanom avskrivningar) tannhelse utgjer av netto driftsutgifter på rammeområda samla.

Rekneskapssamandrag for dei ulike delane av verksemda

(i 1000 kr.)

	a) Offentleg tannhelse	b) Tenester av allmenn øk. betydning	c) Konkurransetsett
Direkte inntekter	12 718		13 429
Direkte utgifter	175 437		14 371
Henførte indirekte utgifter	9 484		322
Kapitalkostnader	7 736		634
Resultat	- 179 939		- 1 898

Året 2020 og 2021 har vore spesielle år, med covid19, periodar med stengde tannhelseklinikkar og auka smittevern. Dette er også ein del av årsaka til ei nedgang i andel betalande pasientar frå 9,07% i 2019 til 6,94% i 2020. Det har vore ei lita auke i betalande pasientar i 2021, opp til ein andel på 7,57%, men ikkje nok til å kome tilbake til ein normalsituasjon.

Note 18 Usikre forpliktingar, betinga eigedelar og hendelser etter balansedagen

Andre forhold

Fylkesvegane i Møre og Romsdal har eit omfattande vedlikehaldsetterslep, og dette aukar behovet for investeringar og vedlikehald av fylkesvegnettet, samstundes som det blir utfordrande å drifte vegane på ein effektiv måte. Statens vegvesen har berekna vedlikehaldsetterslepet til å utgjere om lag 8,6 mrd. kroner (2019-kroner). Forfallet på fylkesvegane vil fortsette å auke i åra framover og utgjere ei økonomisk utfordring. Særleg utgjer krav etter tunnelsikkerheitsforskrifta ein risiko. Forskrifta skal sikre eit minimum sikkerheitsnivå for trafikantar i tunnel, og fylkeskommunen har fått ein forlenga frist til å innfri krava til 31.12.2024. Totalkostnad knytt til gjennomføring av forskriftskrava er berekna til om lag 2,6 mrd. 2021-kroner, men det er berre planlagd utbetringar for totalt 820 mill. kroner i 2022-2025. Dette skuldast både manglande kapasitet og manglande finansiering. Manglande utbetring i samsvar med krava i forskrifta gir risiko for stengde tunnelar og at tida trafikantane må leve med avvik, manglar og svakheiter i tunnelane blir vesentleg forlenga. Dersom store delar av utbetringa må gjerast samstundes, for å innfri ein tidsfrist, vil dette kunne vere prisdrivande og dermed fordyrande for fylkeskommunen.

Tilskot til andre

Fylkestinget har gjort følgjande vedtak om å gi årlege driftstilskot til å dekke renter og avdrag til andres investeringar:

I sak T-13/09 er det gjort vedtak om å dekke renter og avdrag over 15 år (fram til 2025) på eit lån på totalt 30 mill. kroner, knytt til finansiering av kulturhuset Plassen for Teatret Vårt AS og Stiftelsen Molde International Jazz Festival. Tilskotet er begrensa oppad til 2,89 mill. kroner pr. år.

I sak T-43/13 er det gjort vedtak om å dekke renter og avdrag over 30 år (fram til 2042) på eit lån på totalt 48,5 mill. kroner, knytt til finansiering av museumsbygget Krona for Stiftelsen Romsdalsmuseet. Tilskotet dekker faktiske avdrag og renter, samt kostnader til rentesikring, og det vart i 2021 utbetalt 2,2 mill. kroner.

Hendingar etter balansedagen

Det føreligg ikkje informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen, eller hendelser etter balansedagen som er av ei slik betydning at manglande informasjon vil påverke rekneskapsbrukarens evne til å foreta korrekte vurderingar og beslutningar på bakgrunn av årsrekneskapen.

Note 19 Spesifikasjon av vesentlege postar og transaksjonar

Spesifikasjon av andre sals- og leigeinntekter:

(i 1000 kr.)

	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Rekneskap 2020
Andre sals- og leigeinntekter:			
Inntekter kantine, kost mv vidaregåande skule	20 686	26 281	17 589
Inntekter elevarbeid mv vidaregåande skule	1 873	1 238	2 091
Sal av kurs mv	3 770	3 085	4 764
Husleigeinntekter	13 351	17 945	13 826
Kollektivinntekter buss og hurtigbåt	277 246	334 414	269 345 1)
Kollektivinntekter ferge	384 041	375 404	330 084 2)
Ymse andre inntekter	48 731	25 171	60 677
Sum	749 698	783 538	698 376

1) Kollektivinntekter buss og hurtigbåt består i hovudsak av sal av billetter til persontrafikk.

2) Kollektivinntekter ferge består av både persontrafikk og næringstrafikk.

Melding frå uavhengig revisor

Møre og Romsdal fylkeskommune sin revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA.

[Melding frå uavhengig revisor for 2021 finn du her.](#)

Om måla til fylkeskommunen

Fylkeskommunen skal både ha mål for eigen verksemd, men også sette mål for samfunnsutviklinga i Møre og Romsdal.

FNs 17 berekraftsmål og dei tre berekraftsdimensjonane (miljømessig, sosial/kulturell og økonomisk berekraft), ligg til grunn for måla både i dei regionale planane og i organisasjonsstrategien. Heile plansystemet til fylkeskommunen er nå bygd på dei fire knaggane

- Samarbeidsfylket
- Miljøfylket
- Inkluderings- og kompetans fylket
- Verdiskapingsfylket

Ramma for arbeidet med planar og dermed fylkeskommunen sine mål, blir sett i [regional planstrategi](#). Det er ei lovpålagt oppgåve, og dette styringsdokumentet skal rullerast kvart fjerde år og henge saman med fylkestingsperiodane. Dokumentet seier noko om utfordringar, moglegheiter og planbehov i 12 år framover. Regional planstrategi vart vedtatt i juni 2020 (T-47/20), og her vart det valt fire langsiktige utviklingsmål for fylkeskommunen og fylket.

[Fylkesplan for berekraftfylket Møre og Romsdal 2020-2024](#) følgjer opp dei langsiktige utviklingsmåla i RPS. Den vart vedtatt i oktober 2020 (T-64/20). Denne inneheld 24 mål som skal gjelde for 4 år og følger fylkestingsperioden. Dette er eit tverrfagleg styringsdokument. Det inneber at fagavdelingane – og hovudutvala – har eit felles ansvar for måloppnåinga. Det er dette som er kjernen i berekraftsarbeidet – å sjå sosiale, økonomiske og sosiale forhold i samanheng.

Fylkesplanen blir utdjupa gjennom ei rekke [fylkesstrategiar](#) som følgjer opp fylkesplanmåla. Desse inneheld resultatmål som blir følgt opp i Økonomiplan med budsjett og handlingsprogram.

**Regional planstrategi
2020 - 2024**

12-årige
langsiktige
utviklingsmål

**Fylkesplan
(Regionale planer)
2021 - 2024**

4-årige
fylkesplan-
mål

**Fylkesstrategiar
(fireårige)**

Konkrete
resultatmål
for 1-4 år
innanfor fylkes-
strategien sine
tema

**Økonomiplan med
handlingsprogram**

Konkrete
årlege
tiltak

Samarbeidsfylket

Møre og Romsdal skal vere eit føregangsfylke på samarbeid

Oppsummering av status for 2021:

Fylkeskommune har i 2021 gjennomført ei rekke nettverkssamlingar, konferansar og kurs innan eit breitt spekter av tema og for mange ulike målgrupper. Fleire av desse er gjennomført i samarbeid med Statsforvaltaren, andre statsetatar og andre aktørar i fylket. Døme på tema er berekraft, planlegging, klima og miljø, folkehelse, kulturtilbod, trafikktrygging, integrering, førebyggjande tannhelsearbeid og digitalisering. Samarbeidet om internasjonalisering er styrka med etablering av eit EU-nettverk i Møre og Romsdal. Koronapandemien gjorde at nokre møte og arrangement vart avlyst eller utsett. Fylkeskommunen har likevel lagt ned mykje arbeid på å legge til rette for samarbeid og kompetanseheving. Ei evaluering frå Møreforsking, gjort for å vurdere effekten av samarbeidssatsinga Møre og Romsdal 2025, viser at samarbeidet mellom offentlege aktørar i Møre og Romsdal har auka dei siste tre åra.

Møre og Romsdal skal utvikle eit tettare og meir forpliktande samarbeid mellom offentlege aktørar, frivilligheit, næringsliv og kulturliv for å følgje opp FNs berekraftsmål

- Alle kommunane i fylket vart ferdige med kartlegging av berekraft ved bruk av FN-metodikken U4SSC. [Berekraftsprofil for regionen](#) vart utarbeidd og lansert nasjonalt
- I samarbeid med Statsforvaltaren, Miljødirektoratet og KS arrangerte vi ein [klimakonferanse](#) for kommunane i november med påfølgjande webinar-serie.
- Saman med Statsforvaltaren gjennomførte fylkeskommunen ein nasjonal konferanse om sjøarealplanlegging. Du kan sjå [opptak av innlegga](#) på Statsforvaltaren si nettside
- Fylkeskommunen var med å arrangere [Miljøkonferansen Midt-Norge](#) i samarbeid med Sunndal næringsforening, Sunndal Sparebank og Suns.
- I samarbeid med Ungt Entreprenørskap og United Future Lab Norway, laga vi kurspakken “Bekraft i bedrift” for ungdomsbedrifter på vidaregåande skole
- [Programmet Møre og Romsdal 2025](#) arrangerte [Nyttårskonferansen](#) med toppleiarar frå alle tre forvaltningsnivåa, to samlingar for statsetatane med ansvar for Møre og Romsdal, og fire samlingar for Levekårsnettverket, statsetatatar på velferdsområdet. Samlingane legg grunnlag for fylkesdekkande samarbeid

- Det er gitt samordna uttale til 1 247 plansaker, der søknader om dispensasjon frå kommuneplan utgjorde 886. Det er reist motsegn til 31 saker, ti færre enn i 2020. Det er starta arbeid med kvalitetssystem for oppfølging av kommunale planar i fylkeskommunen.
- Kommunane si rapportering på God Helse-samarbeidet for 2020 er publisert som [eigen rapport](#) og blir følgt opp i dialog med kommunane.
- Fylkeskommunen var medarrangør på nasjonal nettverkssamling for [Sunne kommunar](#) i september i Ålesund
- Det er gjennomført fleire regionale FrivilligFORUM der fylkeskommunen samlar frivillige organisasjonar og kommunalt tilsette
- Ungdomspanelet har saman med The North West utarbeidd [Ungdommens berekraftsplan](#)
- Fylkeskommunen har inngått samarbeid knytt til utviklinga av Sørsida i Ålesund, Campus Kristiansund, utvikling av Molde vest med Molde kommune og kulturhuset Normoria i Kristiansund. I tillegg til etablerte avtalar om Ørsta kultur og kompetansesenter og Spjelkavik Arena
- Vi har utvida FRAM sitt kollektivtilbod, «Travel like the locals», etter innspel frå destinasjonsselskapa, og vi har bidratt inn i arbeidet med Kystpilegrimsleia med informasjon om kollektivtransport mellom nøkkelpunkta.

Møre og Romsdal skal samordne dei offentlege ressursane og kompetansen for å møte samansette behov hos eldre, barn og unge, innvandrarakar, personar med nedsett funksjonsevne og andre utsette grupper

- Vi har utarbeidd [Plan for kvalifisering av innvandrarakar](#)
- Det er etablert regionale nettverk på Nordmøre, Sunnmøre og i Romsdal for å styrke samarbeidet om integrering av flyktningar
- MR2025 har gjennomført to forprosjekt mot utanforskap – eit samarbeid mellom Utdanningsavdelinga, Høyskolen i Molde, Høyskolen i Volda, Møreforskning og NTNU om effekt av tiltak for å hindre fråfall i vidaregåande opplæring, og eit prosjekt i samarbeid med Ørsta kommune og levekårsnettverket om korleis kommunar kan arbeide tverrfagleg for å motverke utanforskap
- Tannhelstenesta utførte om lag 1000 timar førebyggjande arbeid utanfor klinikkane i 2021
- Fylkeskommunen sitt arbeid med å fremme kunst og kultur for, med og av barn og unge er blitt til det tiårige verdiskapingsprogrammet [UNG kunst og kultur](#)
- Det er etablert møteplass for datakultur for barn og unge i Kristiansund
- FoU-prosjektet “[Nye muligheter for digitale talenter](#)” er starta opp
- To profesjonelle kulturproduksjonar turnerte i kommunane gjennom ordninga [Den kulturelle spaserstokken](#) (DKSS).

Møre og Romsdal skal samarbeide med europeiske interesseorganisasjonar og aktørar for å bidra til politikktutforminga i EU, hente kunnskap og midlar til utviklingsprosjekt, samt etablere samarbeid med eit «vennskapsfylke» om berekraftmåla i EU

- EU-nettverket for Møre og Romsdal vart starta opp i 2021 og fylkeskommunen leier arbeidet. Gjennom nettverket samarbeider vi med næringsliv/klynger, forskingsmiljø, akademia og offentleg sektor om internasjonalisering
- Fem innovasjonsmiljø fekk tilskot til å utgreie moglegheiter for framtidige internasjonale prosjekt
- Fylkeskommunen er samarbeidspart i det fireårige [prosjektet «The capital of Dacia – a living museum of European Cultural Heritage»](#) - som har fått midlar gjennom EØS-programmet RO-CULTURA. Samarbeidet med Romania har heldt fram sjølv om koronasituasjonen har gjort det umogleg med fysiske møte og reiser
- Ungdomspanelet har i samarbeid med administrasjonen levert søknad og fått innvilga Erasmus+ midlar til utvekslingsprosjekt med ungdommar i Polen i 2022
- Det er søkt og fått tilslag om midlar til JPI Urban Europe-prosjektet CREST – «Climate resilient coastal urban infrastructures through digital twinning», eit prosjekt om visualisering av konsekvensar klimaendringar har for byane våre. Prosjektet startar opp i 2022

Møre og Romsdal skal ha eit levande lokaldemokrati der alle innbyggjarane, uansett bakgrunn, kan vere med å påverke det offentlege tenestetilbodet og delta i utforminga av sine lokalsamfunn

- [Fylkeseldrekonferansen](#) vart gjennomført i Ålesund i november
- Det vart gjennomført tre fylkeskulturkonferansar i [Kristiansund](#), [Ålesund](#) og [Molde](#), med tema kultur og berekraft
- Fylkeskommunen har gitt råd og innspel om medverkingsprosessar i kommunale plansaker
- Det er utarbeidd [fylkesstatistikk](#) og [kommunestatistikk](#) som grunnlag til samfunnsdebatten og avgjerder i fylkeskommunen og kommunen – og i ny modernisert digital utgåve
- Det er tilrettelagt og publisert rådata frå [folkehelseundersøkinga](#) til bruk for kommunane
- Fylkeskommunen har som grunnlag for tenesteutvikling og brukarmedverknad, gjennomført 20 QuestBack-undersøkingar
- Saman med dei rådgivande utvala til fylkeskommunen er det gjennomført [kartlegging](#) av vilkåra for kommunale medverknadsorgan
- Det er gjennomført Ungdommens fylkesting i november og åtte samlingar i [ungdomspanelet](#)
- Det er gjennomført regionale møte med sekretærar for ungdomsråd i kommunane om utvikling av arbeidet med ungdomsmedverking i Møre og Romsdal
- Fylkeskommunen legg store ressursar i å legge til rette for at politiske møte skal kunne gjennomførast på best mogleg måte og vere offentleg tilgjengeleg. Dei politiske møta har i 2021 blitt gjort tilgjengeleg gjennom bruk av streaming, noko som har vore eit viktig tiltak i eit år med restriksjonar.
- Fylkeskommunen legg til rette for at dokumenta til fylkeskommunen er offentleg tilgjengelege i samsvar med gjeldande reglar og at alle dokument på [mrfylke.no](#) skal møte krava til universell utforming.
- Fylkeskommunen varetek rettstryggleik og har kompetanse innan kontraktsrett, utdanningsrett, arbeidsrett, eigedoms- og entrepriserett, saker etter veglova, offentlege anskaffinga og kommunal og forvaltningsrett

Miljøfylket

Møre og Romsdal skal bli miljøfylke nr. 1

Oppsummering av status for 2021:

I 2021 vart det for første gong utarbeidd klimabudsjett og klimarekneskap for Møre og Romsdal. Dette gir oss høve til å måle effekten av tiltak og om vi nærmar oss klimamåla. Nesten alle fylkeskommunale einingar er miljøfyrtårn-sertifisert, og det er starta arbeid med å forbetre avfallshandtering og auke gjenbruk av inventar og utstyr. Det er kollektivtrafikken som står for den største klimagassreduksjon i den fylkeskommunale verksemda i 2021. Det er stilt miljø- og klimakrav i fylkeskommunale innkjøp og i ulike tilskotsordningar.

Det er i 2021 gjort eit stort arbeid med å betre kartgrunnlag til bruk i planlegging, og særleg marine grunnkart i kystsona. Fylkeskommunen har også gitt næringsliv og forskingsmiljø eit løft for forskning knytt til marin sektor. Det er sett i gang fleire utviklingsprosjekt for meir bruk av fornybar energi. Skjergardenesta har arbeidd for å redusere marin forsøpling. Det er utarbeidd plan og tiltak for å betre vasskvaliteten, og det er arbeid med å legge betre til rette for friluftsliv. Vi har gjennom rådgiving og økonomiske tilskot lagt til rette for auka gjenbruk, bevaring og rehabilitering av eldre bygg- og anleggsmasse.

Fylkeskommunen har sett i verk mange tiltak for å bli miljøfylket nr. 1. På nokre område er vi i startgropa enno - og skal vi nå klimamåla for fylket, må innsatsen skrus opp enno nokre hakk.

Møre og Romsdal skal redusere klimagassutsleppa slik at fylket er klimanøytralt i 2030, og bidra til 55 prosent kutt i ikkje-kvotepliktig sektor

- Det er tilsett klima- og miljøkoordinator på seksjon for plan
- Fylkeskommunen har lagt fram sitt første [klimabudsjett](#) og klimarekneskap
- Utslepp frå buss, ferje og hurtigbåt er redusert med 6 890 tonn CO₂ i 2021. Dette er meir enn målet på 6 500 tonn CO₂
- Ny rutepakke i Ålesund, Giske og Sula vart starta opp i 2021 med 10 elektriske bussar
- Det er innført tiltak for å redusere klimagassutsleppa i vegdriftskontraktane, mellom anna krav til redusert utslepp på bilar/maskinar i vinterdrifta og mannskapsbilar, samt krav til årleg rapportering av utslepp frå entreprenørane

- Det er auka fokus på klima ved produksjon og utlegging av asfalt, både i form av gjenbruk, bruk av lågtemperatur-asfalt og lengre levetid som følge av betre kvalitet
- Fylkeshusa, alle kompetanseregionene innan tannhelse og 16 av 21 skolar er miljøfyrtårnsertifisert
- Fylkeskommunen har fått midlar frå Miljødirektoratet (Klimasats-midlar) til å greie ut kva som er optimal infrastruktur for produksjon og bruk av null- og lågutsleppsenergi for transportsektoren
- Det er sett i gang prosjekt om biogassanlegg og alternative dreneringsmåtar på myr
- Miljøomsyn er etablert som kriterium i behandling av tilskot til bygg og anlegg for idrett og fysisk aktivitet, samt i behandling av tilskot til kulturbygg
- To produksjonar i den Den kulturelle skolesekken er gjort om til digitale produksjonar for skoleåret 2021/22
- Koronapandemien har ført til at mange møte med samarbeidspartnarar har vore gjennomført digitalt, slik at talet på reiser har vorte kraftig redusert

Møre og Romsdal skal forvalte sjø- og landareala slik at det blir lagt til rette for berekraftig verdiskaping, basert på ein arealbruk som avgrensar behovet for transport, og hindrar unødvendige landskapsinngrep

- Det interkommunale arbeidet med areal, klima og transport (**PAKT**) i Ålesundsregionen er vidareført, kartportalen er oppdatert med verdifulle landbruksareal, planutkastet har vore til offentleg høyring og er venta å bli vedtatt første halvår 2022
- Kartportalen **Gislink** som fylkeskommunen drifrar saman med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune blir stadig meir nytta, i 2021 viste brukarstatistikken 7,5 mill. requests (klikk)
- Det er utarbeidd kart til kartlegging av friluftslivsområde i 4 kommunar (Aure, Sunndal, Hustadvika, Kristiansund)
- For å styrke det marine kunnskapsgrunnlaget i fylket er 18 av 26 kommunar i Møre og Romsdal med i programmet «**Marine grunnkart i kystsonen**»
- Fylkeskommunen har støtta oppstart av ein interkommunal plan i sjø for Sula, Giske og Ålesund kommunar. Fylkeskommunen deltek i tillegg i arbeidet med interkommunale arealplanar i sjø for ytre søre Sunnmøre, interkommunal sjøplan i Aukra og Hustadvika kommunar og interkommunal sjøarealplan i Storfjorden
- Fylkeskommunen har gitt næringsliv og forskingsmiljøa eit løft på forskning knytt til marin sektor og støtte til forskingsinfrastruktur
- Det er lagt fram forslag til avgrensing av 12 verdifulle landskapsområde i den nasjonale kartlegginga og satsinga på såkalla **KULA-område**
- Prosjekt for **friluftslivets ferdelsårer** (2019-2023) i samarbeid med friluftsråda, kommunane og Miljødirektoratet har blitt vidareført
- Det vart inngått samarbeidsavtale med friluftsråda om ei skjergardsteneste som mellom anna skal arbeide med marin forsøpling

Møre og Romsdal skal ha god tilstand på 90 prosent av økosystema både på land og i vatn, og stanse tap av naturtypar og artar

- Regional plan for vassforvaltning for 2022-2027 vart vedtatt av fylkestinget i desember 2021. [Meir informasjon om vassforvaltninga finn du på vannportalen.no](#)
- Totalt vart det starta opp 103 tiltak i vassregionen i 2021, det er ein auke frå tidlegare år
- I sjøaureprosjektet Mange bekkar små vart det kartlagt over 200 mindre sjøaurevassdrag, som grunnlag for å kunne sette i verk tiltak om nødvendig

Møre og Romsdal skal bevare viktige landskap, og redusere tapet av verdifulle kulturminne og kulturmiljø til under 0,4 prosent årleg

- Gjennom arealplanbehandling har fylkeskommunen sett søkjelys på å sikre og redusere tapet av viktige kulturminne og kulturmiljø og hindre unødvendige landskapsinngrep
- Tapet av verdifulle kulturminne og kulturmiljø i 2021 er registrert til under 0,4 prosent både for arkeologiske kulturminne (0,23%) og kulturminne frå nyare tid (0,22%)

- Starte opp tilstandsregistrering av lokale og regionale kulturminne i Stranda kommune

Møre og Romsdal skal basere auka produksjon og bruk av energi på energieffektivisering, fornybare energikjelder og utslippsfri energi

- Bidratt til Enova-støtte til forprosjekt for hydrogenproduksjon i Kristiansunds-området. [Les meir om saka på mrfylke.no](#)
- Det er igangsett eit forprosjekt som skal utgreie moglegheita for å etablere Norges største solenergi-park på Smøla - Solkraft Smøla. [Les mer om solenergi-parken på mrfylke.no](#)
- Bygg- og eigedomsavdelinga har utgreidd bruk av solenergi på fylkeskommunale bygg (Lenke til T-94/21). Fagerlia vgs har etablert solcelleanlegg på nybygget. [Les meir i rapport om bruk av solenergi i fylkeskommunale bygg](#)

Møre og Romsdal skal førebygge at uønskte hendingar skjer, og ha ein fysisk, digital og organisatorisk infrastruktur som er rusta til å takle klimaendringar og akutte kriser

- Det er gjennomført månadlege beredskapsøvingar på fylkesvegane, slik at vi er godt rusta når dei verkelege hendingane oppstår. Vi har også planlagt og gjennomført fleire øvingar for naudetatane, til dømes ulukker og brann i tunnel
- Det er arbeid med brannsikring og tilskot til tette trehusmiljø av nasjonal verneverdi, og verneverdige mellomalderkyrkjer som Kvernes stavkyrkje
- Beredskapsplan for fonnefunn er oppdatert med ny avtale om helikopterhjelp
- Fylkeskommune deltek i arbeidsgruppe saman med Statsforvaltaren om oppdatert FylkesROS og representantar frå fylkeskommunen har delteke i arbeid med tre case: Radikalisering og valdeleg ekstremisme, sikkerheitspolitisk krise og klimaendringar

Møre og Romsdal skal ha ein leiande posisjon i utviklinga av ein grøn sirkulær økonomi med høg grad av gjenbruk, og god avfallshandtering

- Gjennom den årlege klima- og miljørapporteringa har kvar eining i fylkeskommunen registrert eigne mål og handlingsplan for m.a. avfallshandtering. Dette inneheld: 1) måltal for restavfall, del av avfallet som er kjeldesortert og matsvinn 2) beskriving av dei viktigaste tiltaka for å oppnå måltala.
- Det er sett mål om 5 prosent reduksjon i restavfall frå dei fylkeskommunale skolebygga, men dette har vist seg utfordrande da dei ulike renovasjonsselskapa i fylket har ulik praksis og kvalitet og det gjer det vanskeleg å samanlikne frå år til år. Det vert lagt opp til ein gjennomgang med dei respektive selskapa i løpet av våren 2022.
- 50 prosent gjenbruk av inventar og utstyr i fylkeskommunale byggjeprojekt er lagt inn som resultatmål i alle store byggeprosjekt, blir følgt opp når prosjekta er ferdigstilt
- Fylkeskommunen har bidratt inn i Riksantikvaren sitt arbeid med [eksempelsamling på gjenbruk av gammal bygningsmasse](#), denne vart publisert i januar 2022

Inkluderings- og kompetansefylket

Møre og Romsdal skal vere eit attraktivt og mangfaldig fylke der folk vel å bu

Oppsummering av status for 2021:

I 2021 gjennomførte vi saman med FHI ei folkehelseundersøking som gav oss god kunnskap om trivsel, livskvalitet og levevanar i Møre og Romsdal. 74 prosent har høg grad av trivsel i sitt nærmiljø. Det er også i 2021 lagt eit godt grunnlag for meistring og trivsel i dei vidaregåande skolane i fylket, der vi er blant dei beste på gjennomføring. Det er auke i del ungdommar som får læreplass. Det er også stor tilfredsheit med karriererettleinga for vaksne som fylkeskommunen tilbyr. Samtidig melder både offentleg og privat sektor om utfordringar knytt til rekruttering av kvalifisert arbeidskraft.

Saman med kommunane og næringsliv har fylkeskommunen vore med å realisere sentrumsutviklingsprosjekt i både byar og tettstader. Det er arbeid med bypakkar for Ålesund og Kristiansund. I samarbeid med Distriktssenteret har vi vore med å styrke samfunnsutviklarrolla til fire distriktskommunar.

Koronapandemien medverka sterkt til at fylkeskommunen verken nådde målet om auke i kollektivtrafikken, eller målet om dekningsgrad i den offentlege tannhelsa. Tannhelsetenesta har i tillegg møtt utfordringar knytt til rekruttering av nye tannlegar. Men framleis har ungdommar i fylket færre hol i tennene enn landsgjennomsnittet.

Kultursektoren er hardt råka av pandemien. Fylkeskommunen sin innsats har derfor vore ekstra viktig i 2021. Profesjonelle, frivillige, og aktørar som jobbar med kulturarv i reiseliv og kulturelle og kreative næringer kunne søke om tilskot frå ei stimuleringsordning på 5,7 millionar kroner. Alle barn og unge har fått oppleve kultur gjennom Den kulturelle skolesekken og mange eldre har fått tilbod gjennom Den kulturelle spaserstokken. Det er arbeid med å

styrke folkebiblioteka, kunstfeltet, musea og frivillig sektor. Felles mål for arbeidet er sett i fylkesstrategi for kultur, frivillig sektor og arenaer som vart vedtatt i 2021.

Men vel fleire å bu i Møre og Romsdal? I 2021 auka folketalet i Møre og Romsdal med 304 personar. Det er ein vekst på 0,1 prosent, mot eit landsgjennomsnitt på 0,6 prosent.

Møre og Romsdal skal ha nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer god fysisk og psykisk helse, og er prega av tillit, tilhøyrse, tryggleik og tilgjenge

- Vi har gjennomført kurs for kommunane (og internt) i [konsekvensutgreiingar for folkehelse](#)
- Saman med Statsforvaltaren og Møre og Romsdal idrettskrets har vi kartlagt ulike levekårsområde i kommunane i ei [Levekårsundersøking](#)
- [Folkehelseundersøking](#) er gjennomført i samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI), kommunane og høgskolane i fylket. Resultata av undersøkinga har blitt formidla til politikarane, kommunane og innbyggjarane i fylket
- Det er gjennomført samling med kommunane med tema anleggsutvikling og aktivitet
- Det er gjennomført 1 102 intervju med reisande og 1 098 webintervju for å måle kundetilfredsheita med kollektivtransporten i fylket
- Talet på kollektivreiser med buss er redusert med 1,5 prosent samanlikna md 2020, og talet på reiser med hurtigbåt er redusert med 10,9 prosent samanlikna med 2020. Tala viser at kollektivtransporten vart påverka av koronapandemien også i 2021
- Talet på kollektivreiser (utan skoleskyss) med buss i 2021 er 68,7 prosent samanlikna med nivået i 2019 (før-Korona). I tal gir det 4 mill. reiser i 2021 mot 5,8 mill. reiser i 2019

Møre og Romsdal skal ha ei tannhelseteneste med god kvalitet, pasienttryggleik og høg kompetanse, som gir prioriterte grupper god tannhelse

- Lågare dekningsgrad for barn, unge og eldre som følgje av koronapandemien (smitteverntiltak og innskrenka behandlingssomfang) og vakante behandlarstillingar
- Tannhelsetilstanden, målt i førekomst av karies, har betra seg for indikatorårskulla 5- og 12-åringar. For 15- og 18-åringane derimot er det ein liten auke frå 2020 i førekomsten av karies. Vi ligg framleis under landsgjennomsnittet for 12-, 15- og 18-åringane
- Både klinikkstrukturen og driftsrammene er endra gjennom omstillingsprosjektet "Omstilling 2020". Omorganiseringa skal sikre ein fullfinansiert tenestestruktur med betre førsetnader for rekruttering og stabil bemanning
- Koronasituasjonen og strenge smitteverntiltak har medført at tannhelsetenesta har mista møteplassar for kompetansedeling og fagleg utvikling. IT-infrastrukturen er framleis ikkje tilpassa digital samhandling på klinikknivå
- Sjukefråveret har blitt redusert frå 11% i 2020 til 10,5 % i 2021, men ligg framleis over måлтаlet på 7%. Koronapandemien og smitteverntiltaka i tannhelsesektoren har gitt lågare terskel for tilsette for å halde seg heime ved teikn på luftvegsinfeksjonar.
- Nybygd distriktstannklinik med 9 behandlingssrom, kvilerom for pasientar som har fått sedasjon og eige røntgenrom med heilt ny OPG, vart sett i drift i nyopna Hareid helsehus. Endringane i klinikkstrukturen på ytre Søre Sunnmøre, i Hareid, Ulstein og Sande kommunar, er med etableringa av nye Hareid distriktstannklinik i mål
- Fem nyinnkjøpte mobile behandlingseiningar har blitt testa ut i 2021. Behandlingseiningane vil bli nytta for å utføre tannhelsetenester på helseinstitusjonar og sjukeheimar for lite mobile pasientar

Møre og Romsdal skal ha spesialisthelsetenester med høg kvalitet som gjer at innbyggjarar i alle delar av fylket er trygge på at dei får nødvendig helsehjelp når dei treng det

- 2021 var eit år prega av pandemi og handtering av denne. Fylkestinget har invitert Helse Møre og Romsdal til å halde orientering om arbeid og utfordringar i helseføretaket, men dette har vorte utsett med bakgrunn i

koronapandemien.

Møre og Romsdal skal ha eit utdannings- og kompetansetilbod som møter behova i samfunnet og fører til inkludering, integrering, verdiskaping, nytenking og livslang læring

- 80,5 prosent av dei som starta på vidaregåande opplæring i 2014 har fullført med studiekompetanse etter 5 år eller yrkeskompetanse etter 6 år
- Heile 91,3 prosent av elevane som starta på vidaregåande skole hausten 2020 fullførte og besto skoleåret
- 2,4 prosent av dei som starta på skoleåret 2020-2021 slutta i løpet av året, dette er ein del betre enn det nasjonale snittet på 3 prosent
- 87,9 prosent av elevar på vg2-yrkesfag som primært ønska lære plass fekk det, talet for 2020 var 83,5 prosent
- I 2021 auka talet på inngåtte lære- og opplæringskontraktar til 1 494, det høgste talet på mange år
- 80 prosent av dei som søkte vidaregåande opplæring for vaksne fekk tilbod om opplæring i 2020-2021
- 88 prosent (631 av 714) av dei vaksne som starta på kurs skoleåret 2020-2021, fullførte kurset
- I 2021 vart dei offentlege fagskolane i fylket slått saman til Fagskolen Møre og Romsdal, og det vart sett i gang arbeid for å etablere nye, fleksible og framtidretta studiar ved skolen
- Det vart gjennomført 627 karriererettleingar for vaksne i Karriere Møre og Romsdal i 2021 og heile 94 % av brukarane var nøgd med rettleiinga dei fekk
- Det vart gjennomført 102 karriererettleingar for flyktningar busett i fylke
- Fylkeskommunen fekk akkreditering som Erasmus+ konsortium for mobilitet på studiespesialiserande utdanningsprogram fram til 2027, slik at skolar kan gi elevar og tilsette kompetanseutvikling gjennom opphald i utlandet
- I den kulturelle skolesekken (DKS) er det utvikla nye modellar, som gjer det mogeleg for fleire elevar og lærarar å medverke i programmet for kommande skoleår
- Ein offentlig sektor ph.d.-stipendiat knytt til Universitetet i Agder held på å analysere kva kunsterfaringar ungdommar kan få gjennom dataspel og interaktive medium. Elevar ved Atlanten ungdomsskole medverkar i forskinga
- Det er gjennomført regionale samlingar for å synleggjere og styrke biblioteka og dei frivillige organisasjonane sin posisjon og rolle for å fremme livslang læring
- For å styrka folkebiblioteka som desentraliserte litteraturhus og aktive formidlarar av kunnskap er det gitt tilskot til Litteraturhus Møre og Romsdal og deltaking i eit fleirårig nasjonalt prosjekt om formidling i folkebibliotek
- Det er etablert forskings- og utviklingsprosjekt innan interaktive kunstformer i samarbeid med kommune, stat og kunstnarar
- FRAM har tilbydt [skoleskyss](#) til omlag 15 000 elevar på grunnskole og vidaregåande i 2021. Desse elevane har fått transport med buss, ferje og hurtigbåt

Møre og Romsdal skal ha inkluderande og trygge byar- og tettstader med særpreg, som tilbyr gode bumiljø og offentlege rom, attraktive arbeidsplassar, eit variert kultur- og tenestetilbod, og miljøvennleg transport

- I [tettstadprogrammet](#) er det i 2021 fullført følgjande prosjekt: Kataholmen i Vestnes, sjøfronten i Valldal, skateparken i Ørsta og Tussaparken i Ørsta. Det er starta arbeid med torget i Aure, miljøgate i Elnesvågen, kaia i Tingvollvågen og elvaparken i Volda
- Bysamarbeidet «[Byen som regional motor](#)» (BRM) har vore vidareført i 2021, i ei nedskalert utgåve. Det blei gjennomført ei fellessamling for prosjektgruppene i Kristiansund, Molde og Ålesund i oktober 2021, i Ålesund
- Det vart tildelt 1,9 mill. kroner til byutviklingsprosjekt i dei tre største byane, etter utlysing hausten 2021
- Vi har gjennomført [Tettstadseminar](#) for kommunane
- For å styrke kunnskapen om og forvaltning av verdifull by og tettstad har fylkeskommunen starta opp samarbeid med kommunane Kristiansund, Molde og Åndalsnes om gjenreisningsarkitektur
- Felles program for berekraftig by og tettstadutvikling er vedtatt. [Les meir på programmet på mrfylke.no](#)
- Det har vore gjennomført medverknadsaktivitetar og samla kunnskapsgrunnlag til [fylkesstrategi for attraktive byar og tettstader](#), inkludert ei [handelsanalyse](#) for alle bu- og arbeidsmarknadsregionane i fylket

- Saman med Distriktssenteret har fylkeskommunen arbeidd for å styrke distriktskommunar i samfunnsutviklerrolla, kalla [Veiledningspiloten](#). Prosjektet inkluderer i Møre og Romsdal kommunane Fjord, Aure, Tingvoll og Sande
- Det blir arbeidd kontinuerleg med fråsegn og rådgiving ved arealplanbehandling i byar og tettstadar for å sikre gode kvalitetar i dei historisk verneverdige kulturmiljøa
- På grunn av koronapandemien har talet på kollektivreiser i sum gått ned. Det er ikkje gjennomført målingar av kollektivandelar i 2021
- Biltrafikken i fylket i 2021 er på same nivå som i 2019 , medan talet på kollektivreiser i 2021 var på 66 prosent av 2019-nivået.
- For Bypakke Ålesund var det gjort vedtak om bompengar i Stortinget i juni 2021. Styringsgruppa har vedtatt utbyggingsplanen. Det er i 2021 starta opp planlegging, førebuing og prosjektering av fylkeskommunale prosjekt i bypakken, samt at det er gjennomført eit strakstiltak på kollektiv.
- Fylkeskommunen deltok i treparts-samarbeidet mellom Statens vegvesen, Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune. I 2021 vart det gjennomført planlegging, og utarbeiding av fagleg grunnlag for Bypakke Kristiansund.

Møre og Romsdal skal ha eit kultur og fritidstilbod som er relevant og tilgjengeleg for alle, og frivillige lag- og organisasjonar som skaper mangfald og engasjement

- Fylkeskommunen har arrangert [ABM-konferansen](#) for å fremma heilskapleg tenking rundt arkiv, bibliotek og museum
- 43.000 elevar har i 2021 fått oppleve profesjonelle kunstforestillinger på sin skole, med [Den kulturelle skolesekken](#)
- Gjennom ordninga "[Kulturrabatt for ungdom](#)" har unge 15-20 år fått tilgang på rimelegare kulturopplevingar. 26 aktørar var med i ordninga i 2021, og det vart selt omkring 1 500 billetter med ungdomsrabatt
- [Den kulturelle spaserstokken](#) sikrar at eldre i kvar kommune får tilgang til profesjonelle kunstopplevingar. Fylkeskommunen arrangerte 15 konsertar med Kviven duo, og rundt 25 konsertar med «Den glade enke»
- Mangfald og tilgjenge er etablert som kriterium i tildelinga av fylkeskommunale prosjekttilskot til aktivitet i kulturlivet

Verdiskapingsfylket

Møre og Romsdal skal ha eit internasjonalt leiande næringsliv og ein innovativ offentleg sektor

Oppsummering av status for 2021:

Den nye fylkesstrategien for forskning og innovasjon sett retning for utvikling av næringsliv og offentleg sektor i Møre og Romsdal. Fylkeskommunen har i 2021 tatt grep for å styrke eksportnæringane og stimulere til utvikling av nye næringar i Møre og Romsdal, gjennom satsinga «Skaparkraft». Gründertenesta hoppid.id er utvikla vidare og bidrog til 550 nye forretningsidear. Det er etablert verdiskapingsprogram for kulturell og kreativ næring. Reiselivsnæringa har fått støtte til marknadsføring av fylket og det er gjennomført samlingar i dei fire bedriftsnettverka der reiselivsbedrifter, matprodusentar og kulturaktørar samarbeider om nye produkt. Det er ei eiga satsing på kulturarven vår langs historiske strekkingar, og i samband med dette er det etablert regionalt pilegrimsenter på Smøla. I 2021 auka Møre og Romsdal sin del av dei innanlandske turistane.

Det er ein tydeleg auke i forskings- og innovasjonsprosjekt som fylkeskommunen finansierer og deltek i. Det gjeld innan alle fagområda i fylkeskommunen. Det er gjennomført prosessar for innovative innkjøp, og arbeidet med robotisering av arbeidsprosessar i fylkeskommunen er ført vidare. Prosjektet Digi Møre og Romsdal har bidratt til kompetanseheving på digitalisering både i fylkeskommunen og i alle kommunane.

Fylkeskommunen har vore med på å sette premisser for nasjonal næringspolitikk og samferdselspolitikk.

Fylkeskommunen har i 2021 prioritert store ressursar på å gjere transportsystemet trygt, smart og miljøvennleg, og tilpassa innbyggjarane og næringslivet sine behov. Fylkesstrategi for samferdsel som vart vedtatt i juni er førande for arbeidet.

Ein viktig føresetnad for å ta del i det grønne skiftet, er å ha tilgang på klimanøytral energi. Det er i 2021 kartlagt framtidig kraftbehov og moglegheiter for effektivisering av kraftnettet.

Legg vi sysselsettingstala til grunn, kan vi seie at Møre og Romsdal utviklar seg i tråd med målet, men likevel svakare enn landsgjennomsnittet. Sysselsettinga i Møre og Romsdal auka med 2,3 prosent frå 4. kvartal 2020 til 4. kvartal 2021. Om lag tre fjerdedelar av den samla veksten kom frå privat sektor, som auka med 2,7 prosent. Nasjonalt var veksten totalt 3,0 prosent og 3,8 prosent i privat sektor.

Møre og Romsdal skal ha eit omstillingsdyktig næringsliv som grip moglegheitene i det grønne skiftet og opprettheld og styrkar si internasjonale konkurransekraft

- Det ti-årige programmet «Skaparkraft» vart vedtatt av fylkestinget. Formålet er å styrke eksportnæringane og stimulere til utvikling av nye næringar
- Samferdselsområdet har lagt til rette for og gjennomført fleire møte mellom politisk nivå i Møre og Romsdal og sentrale styresmakter i samband med arbeid med Nasjonal transportplan for 2022-2033
- Ein ny fylkesstrategi for forskning og innovasjon, "Samarbeid for vekst", vart ferdigstilt i 2021. Strategien er felles for næringsliv og kommunar i Møre og Romsdal
- Fylkeskommunen har deltatt i utarbeiding av programmet "New Blue Deal" som omhandlar korleis den maritime industrien på Nordvestlandet skal bli verdas første utsleppsfrie maritime klynge
- Delprogrammet «Grønne industrielle løft» i Skaparkraft er vedtatt og prosjektleiar rekruttert

Møre og Romsdal skal skape fleire og betre nyetableringar og løfte fram bedrifter med potensial for vekst og internasjonalisering

- Det vart registrert 550 nye forretningsidear gjennom hoppid.no si digitale gründerhjelp
- Verdiskapingsprogrammet Virði innan kulturell og kreativ næring er etablert. Hovudarbeidsområde for programmet er kunstnarøkonomi, bransjeutvikling og kompetanse
- Det er delt ut tilskot til stimulering og bransjeutvikling innan kulturell og kreativ næring
- I samarbeid med kompetanse- og næringsavdelinga har seksjon for berekraft etablert ei tilskotsordning for samarbeid om utviklingsprosjekt mellom kommunar og gründerar

Møre og Romsdal skal vere leiande i arbeidet med å skape lokale og miljøvennlege produkt og tenester, basert på lokale ressursar og lokal kultur

- Regionalt pilegrimssenter Smøla er etablert i samarbeid mellom fylkeskommunar, stat, vertskommune og regionmuseum
- Fylkeskommunen har bidratt til å marknadsføre fylket gjennom Møre og Romsdal reiseliv og Fjord Norge
- Eit kunnskapsgrunnlag for mineralressursar i Møre og Romsdal vart utarbeidd i 2021, saman med forslag til eit program for vidare kartlegging og oppfølging
- I prosjekt Geiranger verdsarvområde er det sett i gang arbeid med parkeringshall, småbåthamn og sentrumsplanlegging
- Det er arbeidd med kunnskapsgrunnlag og gjennomført medverknadsprosess til ny fylkesstrategi for landbruk
- FRAM har sett i gang eit pilotprosjekt innan bestillingstransport mellom Ørsta/Volda og Ørsta/Volda lufthamn Hovden. [Les meir om prosjektet på frammr.no](#)

Møre og Romsdal skal styrke omstillings- og innovasjonsevna, utnytte digitale moglegheiter, og auke bruken av forskning, internasjonalt samarbeid og innovative innkjøp

- Delen av forskingsverkemidla frå Norges forskningsråd til Møre og Romsdal er litt høgare enn for 2020

- Bygg- og eigedomsavdelinga har gjennomført tre innovative anskaffingar i 2021 (digital tvilling til Campus Kristiansund, innovative byggemetodar for Ørsta KKS og nytt byggherreverktøy.)
- Arbeidet med robotisering av arbeidsprosessar er ført vidare: 8 RPA-prosessar (Robotic Process Automation) er utvikla og sett i produksjon i 2021
- Det er gjennomført tiltak for betre styring og samordning av fylkeskommunen sine utviklingsprosjekt og program m..a. prosessleiarkurs for leiargrupper og kurs i digital prosessleiing.
- Nasjonalt er det no gjort tilgjengeleg meir midlar til forskning innan planfaget, og fylkeskommunen deltek i fleire forskingsprosjekt om planlegging t.d. [SmartPlan](#), [Twin fjord](#) og Nordregio sin arbeidsgruppe Green and Inclusive Urban Development in the Nordics (2021-2024)
- Seks stipend til masteroppgåver innan kultur vart tildelt til studentar i fylket
- Samferdselsområdet har blitt med i to nye forskingsprosjekt, ZEVS (Zero Emission Vehicle Services) med TØI i lead, og SUSTAIN (Sustainable and just transport policies in Norwegian medium-sized cities) med CICERO i lead
- [Prosjektet Smartere transport](#) i Møre og Romsdal held planlagt framdrift og vil halde fram i 2022
- Ved alle innkjøp på kollektivområdet er metodikk for innovative innkjøp vurdert
- Det er i 2021 fullført to prosjekt om utvikling av nye, innovative måtar å bygge bruer på
- Fylkeskommunen har deltatt i Digi Møre og Romsdal sitt kompetanseløft om digital transformasjon

Møre og Romsdal skal ha eit transportsystem som er trygt, smart og miljøvennleg, og er tilpassa innbyggjarane og næringslivet sine behov

- Det er asfaltert om lag 200 km fylkesveg i 2021, noko som er nær ei dobling frå 2020 og utgjer om lag 6,5 % av det totale fylkesvegnettet. [Du kan lese meir på mrfylke.no](#)
- Fylkesvegnettet i Møre og Romsdal omfattar mange tusen ulike vegobjekt, som er viktige og avgjerande for vegens funksjon. Kontroll på tilstand gjennom inspeksjonar er ein viktig føresetnad for å kunne prioritere tiltak for å sikre trygge og framkommelege fylkesvegar. I 2021 er det utført større vedlikehaldstiltak mellom anna på ferjekaiene på fv. 670 Kvanne og Rykkjem, på fv. 60 Ringstadbruene, samt starta bergsikring i Øksendalstunnelen på fv. 62
- Kvart år gjennomfører vi ulike mindre trafikktryggingstiltak langs fylkesvegnettet. [På mrfylke.no finn du oversikt over prosjekta i 2021](#)
- Skredsikring av Ågothammaren (Eikesdalen i Molde kommune) starta opp i 2021 og er planlagt ferdig i 2022
- Fylkesvegavdelinga har i 2021 gjort eit omfattande arbeid for å kartlegge og fylkesvegstrekingar som kan opnast for modulvogntog. Ved siste oppdatering av veglista er det opna for modulvogntog på ein rekke fylkesvegar: [Kart - strekingar opna for modulvogntog i Møre og Romsdal](#)
- Fylkesstrategi for samferdsel vart vedtatt i 2021. Strategien legg føringar for korleis fylkeskommunen skal legge til rette for ei transportsystem som tener innbyggjarane i Møre og Romsdal
- Det er gjennomført justeringar i ferjetilbodet etter innspel frå kommunar og næringsliv. Som til dømes rute 31 Aukra-Hollingsholmen, rute 50 Seivika-Tømmervåg og rute 54 Edøy-Sandvika

Møre og Romsdal skal ha eit mangfaldig arbeidsliv som legg til rette for likestilling og inkludering, og som legg reglar og avtalar i arbeidslivet til grunn

- Fylkeskommunen har bidratt med midlar og delteke i omstillingsprosjekt for større mangfald i næringslivet i kommunane Hareid og Sykkylven
- Vi har i 2021 tilsett koordinator seriøst arbeidsliv
- Fylkeskommunen har nådd målet for 2021 om å tilby minst fire personar arbeidstrening, ha minst to trainear på arbeidserfaring og tilby minst 24 lærlingar læreplass i fylkeskommunen
- I Nordøyvegprosjektet er det i 2021 utført 24 460 arbeidstimar av lærlingar
- For alle vegprosjekt blir det gjennomført inntakskontroll for kvar nye underentreprenør i tråd med seriøsitetsbestemmingar og kontrakt

Møre og Romsdal skal ha nødvendig nettinfrastruktur og god tilgang på klimanøytral energi for vidare utvikling av nærings- og samfunnsliv

- Nødvendig kraftbehov og infrastruktur for framtida er kartlagt gjennom lastprognosar og lastanalysar
- Utgreiing for effektivisering av nettstrukturen i Møre og Romsdal er gjennomført

Store prosjekt

Fylkeskommunen har mange ulike prosjekt og satsingar. Her finn du ei oversikt over nokre av dei største satsingane og prosjekta som det blir arbeidd med no.

Samfunnsutvikling

Berekraftfylket

Berekraftfylket Møre og Romsdal er eit svar på regjeringa sine forventningar om at berekraftsmåla skal vere det politiske hovudsporet for å ta tak i dei største utfordringane i vår tid. Med dette prosjektet ønsker Møre og Romsdal å ta ei tydeleg rolle i å utvikle eit berekraftig samfunn for framtida, og bidra som pådrivar og koordinator for berekraftsarbeidet i regionen.

I 2021 har alle kommunane blitt ferdig med eit omfattande kartleggingsarbeid som gjer kunnskap om lokal status på berekraft. FN-programmet U4SSC blei brukt som metodegrunnlag. Ein regional berekraftsprofil har også blitt utarbeidd. Saman med kommunane har regional stat, næringsliv, frivillig sektor og akademia har blitt invitert med i satsinga, og aktiviteten er aukande.

Møre og Romsdal fylkeskommunen har og ein sentral plass i det nasjonale berekraftnettverket og samarbeider tett med andre norske fylkeskommunar og kommunar for eit nasjonalt berekraftløft. [Les meir om berekraftfylket på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Campus Kristiansund

Campus Kristiansund (CKSU) skal samle høgare utdanning, forskning og innovasjon på ein felles campus i Kristiansund sentrum. Prosjektet koordinerer dei ulike samfunnsaktørane som jobbar for dette.

Dugnaden for å utvikle CKSU har mellom anna resultert i

- ei dobling av studenttalet og ei rekke nye studietilbod
- samling av innovasjons- og utviklingsmiljø
- statleg finansiering av 150 studieplassar
- nytt studenthus og øvingslab for helsefag
- etablering av Møreforskning i Kristiansund og løyving på 4,2 mill. kroner over tre år frå fylkeskommunen til oppbygging av biomarint forskingsmiljø på campus.
- fleire faglege møteplassar og etablering av nettverk og fagsamarbeid, til dømes den digitale Algemia-konferansen i oktober, med deltaking frå 22 land.

Reguleringsplana for Campusutbygginga vart godkjend i oktober, og Møre og Romsdal fylkeskommune som første store leigetakar skreiv under leigekontrakt i juni. Det har vore arbeidd vidare med FoU-miljøa i bygget og med miksen av aktørar. Campus Kristiansund vil etter planen vere klar for innflytting hausten 2024. [Les meir om prosjektet på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Møre og Romsdal 2025

Møre og Romsdal 2025 er eit program som skal styrke samarbeidet i offentlig sektor med ansvar for Møre og Romsdal. Programmet er leia av fylkeskommunen, og samarbeidspartnarar er Statsforvaltaren, kommunar og statlege aktørar med ansvar for fylket.

For å nå målsettingane om ein godt samordna offentlig sektor arbeider programmet på to måtar: skape gode møteplassar for å legge til rette for samarbeid, og fasilitere fylkesdekkande fellessatsingar på område ønska av deltakarane - berekraft, digitalisering og utanforskap.

Eit midtvegsevaluering av programmet vart gjort i 2021, og tilbakemeldinga frå ordførarar, kommunedirektørar og leiarar av statlege verksemder var

- Samarbeidet i offentleg sektor er betre enn ved oppstart av MR2025
- MR2025 og tiltaka i programmet har god effekt
- Satsingane treff tematisk – område der det er behov for samarbeid for å løyse samfunnsopdraget

I 2021 arrangerte MR2025 Nyttårskonferansen for toppleiarar i offentleg sektor og 2 statsetatsmøter. I tillegg til dei to største regionale fellessatsingane – Berekraftfylket og Digi Møre og Romsdal, har MR2025 fasilitert og støtta fellessatsingar på statlege arbeidsplassar, utvikling av ungt entreprenørskap, nullvisjon for utanforskap og levekårsnettverket.

[Les meir om prosjektet på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Skaparkraft

Møre og Romsdal har landets mest eksportretta næringsliv og har dobbelt så høge eksportinntekter per sysselsett som gjennomsnittet i Noreg. Låge oljeprisar, pandemi, klima- og naturkrisa fører til at næringslivet har store omstillingbehov. Fylkeskommunen har derfor etablert eit tiårig omstillingsprogram, med formål om å styrke eksportnæringane i fylket.

Programmet har fått namnet «Skaparkraft». Med utgangspunkt i eit kunnskapsgrunnlag utarbeidd av Menon Economics, er det no vedtatt fire delprogram/innsatsområde:

- Grøne industrielle løft: legge til rette for at bedriftene investerer i grønne, berekraftige løysingar og produkt som kan kommersialiserast globalt
- Kompetanse i og for næringslivet: kompetansebehov i næringslivet og utdanningstilbod på alle nivå i utdanningssystemet må henge saman
- Smart teknologi: bedriftene si evne til å bruke og utvikle avansert teknologi og nye digitale løysingar vil vere avgjerande for bedriftene sin produktivitet, konkurransekraft og vekstevne
- Energi: Energi og infrastruktur er grunnlaget for å få til verdiskaping og grøn omstilling

Skaparkraft vart vedtatt av fylkestinget i desember 2021, med ei økonomisk ramme på 15 mill. kroner årleg i økonomiplanperioden. Programmet har fått på plass programleiar og tre prosjektleiarar til delprogramma og prosjektorganisasjonen vil vere operativ frå 2022.

Byen som regional motor

Kristiansund, Molde og Ålesund har i ei årrekke samarbeida gjennom prosjektet Byen som regional motor. Målet har vore å utvikle attraktive byer og stimulere til vekst og utvikling, både i byane og omlandet. “Byen som regional motor” blei evaluert våren 2021. Satsinga har vore viktig for kompetanseheving om byutvikling i dei tre bykommunane. Satsinga har gjort det lettare for kommunane å prioritere byutviklingstiltak.

Etter fire år med ei betydeleg økonomisk satsing i prosjektet (2017-2020), har prosjektet i 2021 blitt tatt vidare i litt mindre format. I 2021 har eit viktig satsingsområde vore å sikre framdrift i prosjekt som allereie er fått støtte. Pandemien gjorde det krevjande å få gjennomført fellesmøte mellom prosjektgruppene i byane i 2021. Det blei gjennomført eit fellesmøte i Ålesund i oktober 2021, i tilknytning til BraBy-konferansen.

Det blei lyst ut og tildelt 2 mill. kroner til byutviklingstiltak hausten 2021. Kristiansund kommune fekk støtte til prosjektet «Attraktiv region». Molde kommune fekk støtte til sitt «InnbyggjarLab»-prosjekt. Ålesund kommune fekk tilskot til eit prosjekt med å oppgradere byrom i sentrum. [Les meir om prosjektet på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Program for berekraftig by- og tettstadutvikling

Møre og Romsdal fylkeskommune har i 2021 etablert eit samla program for berekraftig by- og tettstadutvikling. Programmet har delprosjekt for utvikling av byane, tettstadene og nye mobilitetsløysingar, og skal bidra til å styrke

fylkeskommunen si samfunnsutviklarrolle i samarbeid med kommunane. Programmet blei vedtatt i desember 2021, med effekt frå 2022.

Omstilling Geirangerfjorden verdsarvområde og omland

Fylkesutvalet vedtok samrøystes i mars 2020 å setje av 10 mill. kroner over 3,5 år med mål om at Møre og Romsdal fylkeskommune skal ta eit tydelegare ansvar for ei positiv utvikling og naudsynt omstilling av Geiranger og verdsarvområdet. Det vart tilsett prosjektleiar for å koordinere aktiviteten i fylkeskommunen og mellom forvaltingsnivåa.

Prosjektet jobbar for å legge til rette for nærings- og samfunnsutvikling i Geirangerfjorden verdsarvområde og omland, gjennom koordinering og finansiering av delprosjekt som bidreg til:

- Auka verdiskaping per turist/besøkande, gjennom tiltak som sikrar berekraftig utvikling og forvaltning av Geirangerfjorden verdsarvområde
- Lågare miljømessig fotavtrykk per turist/besøkande, med særleg fokus på omstilling til utsleppsfri ferdsel på verdsarvfjordane frå 2026, og meir miljøvenleg ferdsel på veg
- Auka heilårsbusetjing i Geirangerfjorden verdsarvområde med omland, gjennom utvikling av fleire heilårsopplevingar og -arbeidsplassar
- Betre samarbeid og koordinering mellom forvaltning og næring i Geirangerfjorden verdsarvområde og omland, ved å sikre informasjonsflyt og -deling mellom relevante aktørar
- Betre vilkåra for landbruket i Geirangerfjorden verdsarvområde og omland, gjennom utprøving av nye verkemiddel, t.d. gjennom utprøving av ein variant av "sveitsisk landbruksmodell".

Omstilling Geirangerfjorden verdsarvområde og omland har forankring i fylkesplanen, FN's berekraftsmål og nasjonal reiselivsstrategi. Vidare nyttar ein allereie utarbeidde analysar og planar for verdsarvområdet, blant anna Masterplan Geiranger og Det store bildet, som strategisk underlag for arbeidet i prosjektet.

Samferdsel

Nordøyvegen

Nordøyvegen er det største fylkesvegprosjektet i Noreg og det største utbyggingsprosjektet i Møre og Romsdal fylkeskommune nokon gong. Vegen skal knyte Ålesund kommune saman gjennom fastlandssamband til Lepsøya, Haramsøya, Flemsøya/Skuløya, Fjørtofta og Harøya. Prosjektet inneheld tre undersjøiske tunnelar, tre bruer, ein demning på Lepsøyrevet, nye vegar på sjøfylling og ny veg over Fjørtofta. Kostnadsramma er 5,8 milliardar 2021-kr. Møre og Romsdal fylkeskommune har kontrakt med Skanska om bygginga av Nordøyvegen. Kraftmontasje AS frå Vestnes prosjekterer og gjennomfører elektro- og automasjonsarbeida i prosjektet.

18. desember 2021 vart Nordøyvegen opna for trafikk mellom Flemsøy/Skuløy, Haramsøya, Lepsøya og fastlandet, over eit halvt år før planlagt opning. På grunn av pandemien vart vegopninga gjennomført digitalt og utan publikum, men fleire tusen køyrte i kortesje i samband med opninga.

173 bedrifter har så langt vore involvert i bygginga av Nordøyvegen, 65 av desse høyrer heime i Møre og Romsdal. I tillegg kjem leverandørar og servicebedrifter. Av dei 1300 menneska som så langt har vore med på bygginga av Nordøyvegen, har ein av tre postadresse i Møre og Romsdal.

Koronapandemien har gitt utfordringar også i 2021, i form av restriksjonar, heimekontor og innreisekarantene for arbeidrarar hos entreprenør. Pandemien har gitt og gir framleis ekstrakostnadar for prosjektet, men per no har det ikkje skapt forseinkingar i framdrifta.

Fjørtoftfjordtunnelen mellom Harøya og Fjørtofta opnar for trafikk 16. juni 2022. Nogvafjordtunnelen mellom Flemsøy/Skuløy og Fjørtofta opnar for trafikk 27. august 2022. Da blir det også offisiell markering og opning av heile prosjektet. Nordøyvegen blir gjennomført innanfor vedtatt kostnadsramm

[Les meir om prosjektet på mrfylke.no/nordoyvegen](https://mrfylke.no/nordoyvegen)

Skredsikring Korsmyra - Indreeide

Indreeidstunellen på fv. 63 mellom Korsmyra i Stranda kommune og Indreeide i Fjord kommune er under bygging. Tunnelen går forbi 13 skredpunkt på strekninga og vil gje sikrare og meir føreseieleg framkome for innbyggjarar, turistar og næringsliv. Første salve vart sprengt i november 2020, og tunnelen skal etter planen opne for trafikk før vintersesongen 2023/2024. Ved årsskiftet 2021/2022 er om lag 75 % av tunneldrivinga ferdig. Vedtatt kostnadsramme for prosjektet er 840 mill. 2020-kroner.

[Les meir om prosjektet på mrfylke.no/korsmyra](https://mrfylke.no/korsmyra)

Bypakke Ålesund

Stortinget gjorde i juni 2021 vedtak om bompengar for bypakke Ålesund. Styringsgruppa har vedtatt utbyggingsplanen. I 2021 er det starta opp planlegging, førebuing og prosjektering av fylkeskommunale prosjekt i bypakken, samt at det er gjennomført eit strakstiltak på kollektiv. Det er mellom anna starta planlegging av nytt kollektivknutepunkt i sentrum som har byggjeart i 2023 og planlegging av strakstiltak innanfor trafikktryggleik, sykkel og kollektiv som skal byggast i 2022. Første fylkeskommunale prosjekt i bypakken er og ferdig i løpet av 2021. Det gjeld prioritering av buss i lyskryss. Det er installert einingar i styreskapa til lyskryssa som hentar informasjon frå bussane. Det gjer det enklare for bussen å halde ruta og kan til dømes gi bussen prioritet om han er forseinka.

Innovasjonspartnerskap om nye bruløysingar

Møre og Romsdal fylkeskommune inngjekk i 2020 to avtalar om innovasjonsprosjekt for bygging av bruer i framtida. Prosjektet kom i gang med hjelp av kompetanse frå Nasjonalt program for leverandørutvikling og med økonomisk støtte frå Innovasjon Norge.

Det er Prodtex AS og Aa-Jakobsen AS som har hatt i oppdrag å utvikle nye, innovative måtar å bygge bruer på. Prodtex AS har beskrive korleis ei stålbru kan bli bygd ved hjelp av moderne produksjonsteknologi i lokalt etablerte stålfabrikkar. Samtidig har dei utvikla sveiseteknologi for å vise at laserhybridsveis er betre egna enn tradisjonell MIG-sveis. Aas-Jakobsen AS har laga ein rettleiar for prosjektering og bygging av segmentbru i betong for spennvidde frå 35 til 60 meter. Arbeidet dei har gjort opnar for produksjon av segmentbru i Noreg

[Les meir om prosjektet her.](#)

Smartare transport

Prosjekt skal utgreie løysingar for eit framtidsretta system for kollektivtransport med autonome og utsleppsfrie passasjerbåtar i byar. Måla for prosjektet er mellom anna å:

- Bruke vassvegen som avlastning til vegnettet
- Bidra til eit framtidsretta og fleksibelt kollektivtilbod i byane
- Gi kollektivreisande betre oversikt, mobilitet og brukarvennlegheit
- Skape nærings- og kunnskapsutvikling

Med Ålesund og Kristiansund som utgangspunkt har prosjektet gjennomført transportfaglege analysar og gjort ei grundig kartlegging av status for autonomi til sjøs i dag. Basert på dette grunnlaget har prosjektet arbeidd med ulike fartøykonsept, framdriftssystem, seglingsfrekvensar og -mønster, smarte styringssystem og nødvendig landbasert infrastruktur. Passasjertryggleik, regulatoriske utfordringar og datatryggleik er også viktige tema som blir belyst gjennom dei pågåande aktivitetane i prosjektet.

Prosjektet blir utvikla i samarbeid mellom SINTEF, NTNU, Ålesund og Kristiansund kommune.

[Les meir om prosjektet her.](#)

Verdiskaping

Ein bit av historia

Verdiskapingsprogrammet Ein bit av historia skal stimulere til at det veks fram nye tilbod, opplevingar og arbeidsplassar som bygger på historia og kulturarven vår langs historiske strekningar i Møre og Romsdal. I 2019 – 2021 set vi søkelyset på Valldalsleia, Kystpilegrimseleia og Den Trondhjemske postvei.

2020-2021 har vi arbeidd med å utvikle digital historieformidling, og på bakgrunn av dette er det starta ei forskings- og utviklingsklynge mellom fylkeskommunen, NTNU vitenskapsmuseet, NIKU – Norsk institutt for kulturminneforskning, Kulturtanken og Tidvis utvikling as. Kynga har utvikla og testa digitale opplevingar av mellomalderkaupangen på Veøy og busettinga på Edøy.

Regionalt pilegrimssenter Smøla er no etablert som eiga avdeling i Stiftelsen Nordmøre museum, i samarbeid mellom Møre og Romsdal fylkeskommune, Trøndelag fylkeskommune og Smøla kommune.

Den Trondhjemske postvei går gjennom åtte kommunar i Møre og Romsdal. Heile strekninga er registrert og funna digitalisert. Tilskot til utvikling, skjøtsel og skilting vart delt ut i 2021. Det er no pågåande lokale postveg-prosjekt i sju av de åtte kommunane. Møre og Romsdal har tatt initiativ til eit nasjonalt postvegsamarbeid, blant anna gjennom etableringa av ny felles nettstad på alle postveg-fylka.

I året som gjekk lyste vi ut stimuleringsmidlar til prosjekt som løfter fram kulturarv som reiselivsprodukt i samarbeid med Riksantikvaren. Slik fekk vi blant anna i gang eit utviklingsprosjekt i regi av Stiftelsen Alnes Fyr.

[Les meir om Ein bit av historia på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Reiseliv, mat og kultur 2018 -2021

Møre og Romsdal er eit attraktivt reisemål. Turistane blir stadig meir reisevant og kresne, og etterspør ofte autentiske opplevingar og "det lille ekstra". Å kunne tilby tilreisande og lokalbefolkninga gode matopplevingar og gode kulturopplevingar, er viktig for å styrke Møre og Romsdal som opplevingsfylke nr 1 i landet.

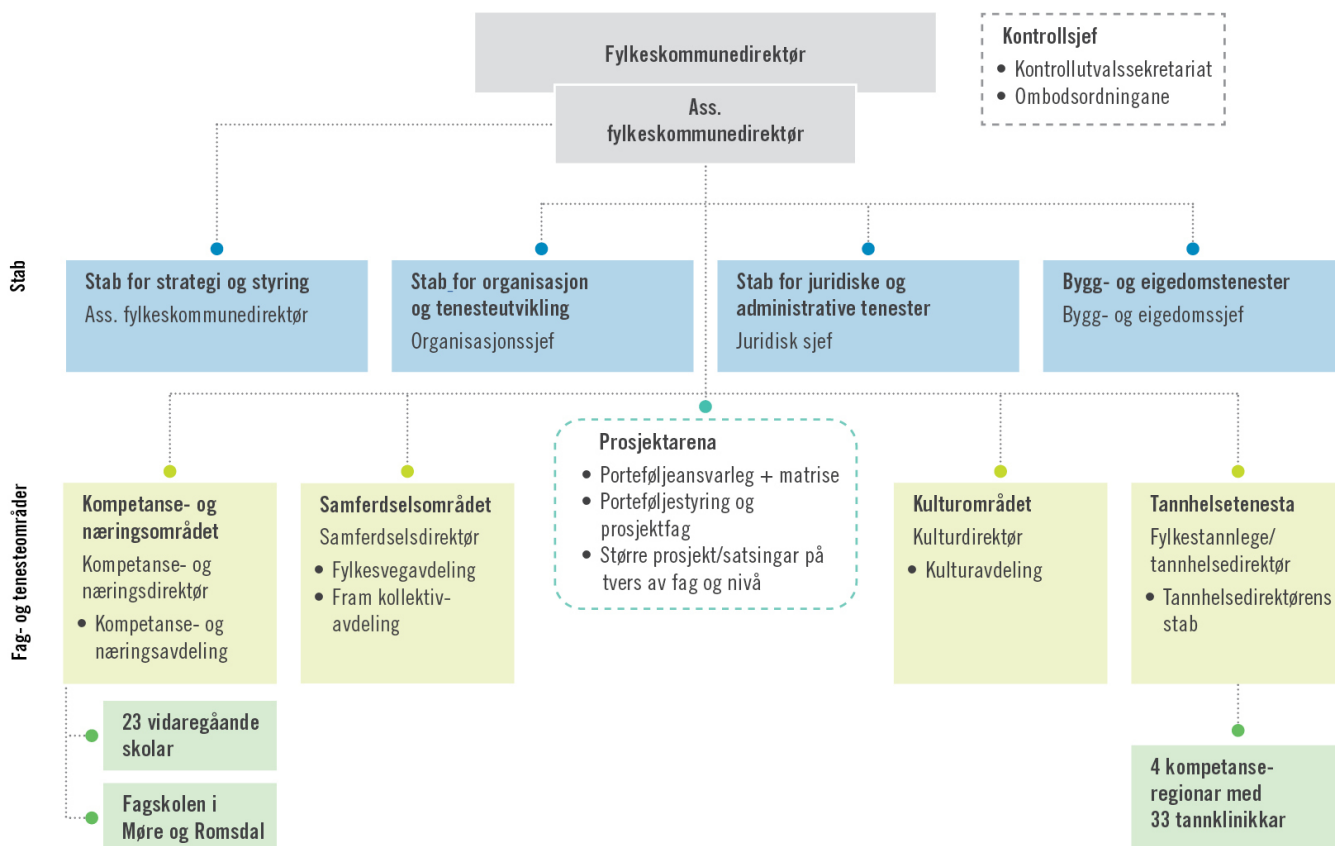
Prosjektet har jobba for å bidra til auka lønsemd og verdiskaping i lokalt næringsliv. Det har derfor vore eit mål å bidra til fleire tilrettelagte opplevingar gjennom riktig og auka samhandling mellom mat-, kultur- og reiselivsaktørar, der mat og drikke blir produsert med lokale råvarer og basert på lokale mattradisjonar. Det har også vore jobba med sesongforlenging, for å gjere oss meir attraktiv som reisemål.

Også i 2021 har Covid-19 ført til nokre utfordringar for prosjektet og har mellom anna resultert i at det vart forlenga ut 2021. Det vart arrangert Opplevingsfestival i Molde i september med rundt 100 reiselivsbedrifter, matprodusentar og kulturaktørar. Dei fire pilotane (bedriftsnettverka) viser god progresjon, held fram med halvårlege fellessamlingar og det blir ytt individuell rettleiing til kvart enkelt nettverk. Arbeid med og oppfølging av pilotane er forlenga ut første halvår 2022.

[Les meir om prosjektet på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Slik er vi organisert

Organisasjonskart for Møre og Romsdal fylkeskommune

Kart som viser politisk organisering finn du under Politikk

Leiargruppa til fylkeskommunedirektøren

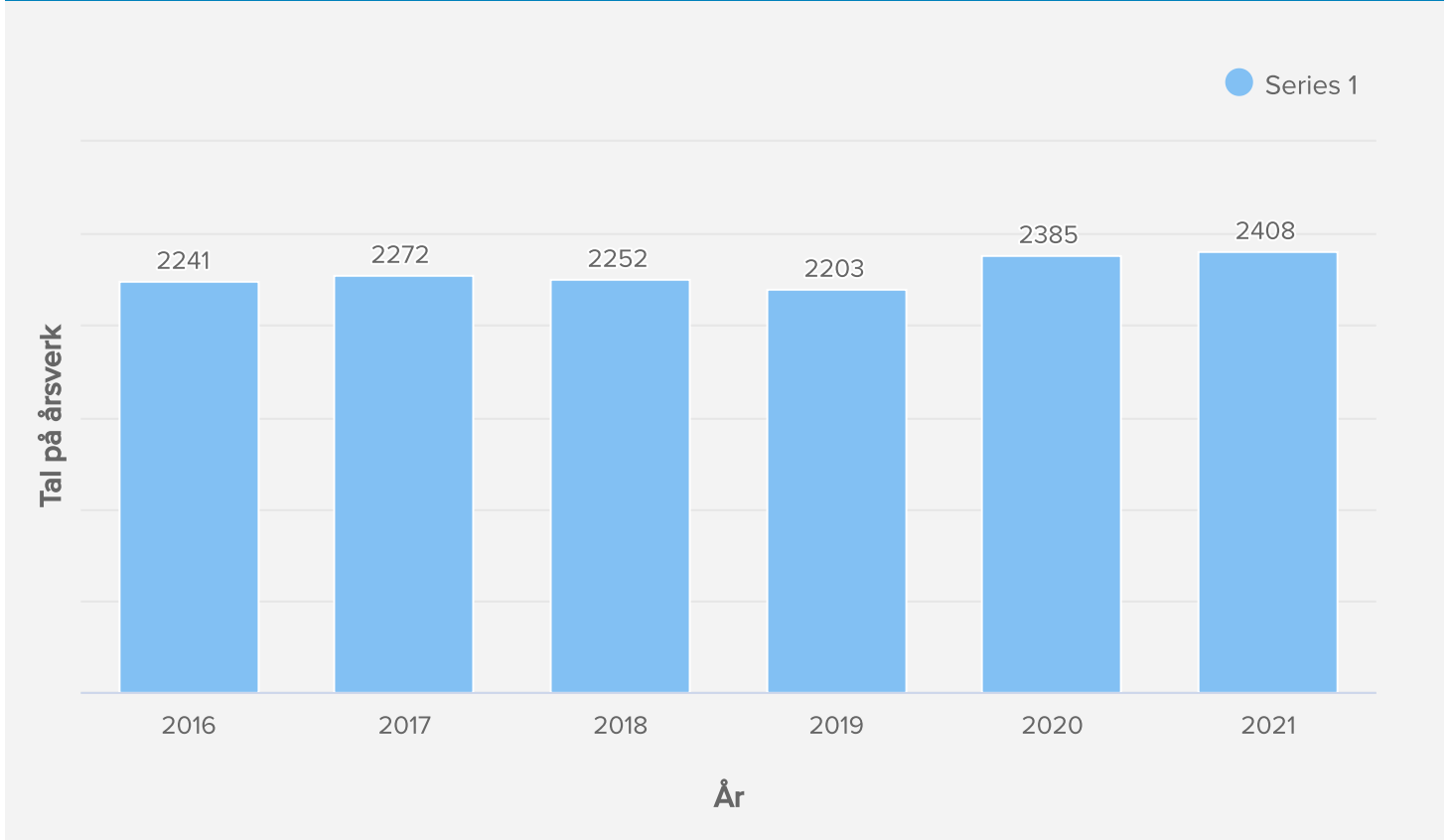
- Ottar Brage Guttelvik, fylkeskommunedirektør
- Gunn Randi Seime, assisterande fylkeskommunedirektør
- Erik Brekken, kompetanse- og næringsdirektør
- Arild Fuglseth, samferdselsdirektør
- Heidi- Iren Wedlog Olsen, kulturdirektør
- Anthony Normann Valen, tannhelsedirektør
- Per Olaf Brækkan, bygg- og eidegdomssjef
- Dag Lervik, organisasjonssjef
- Gudmund Lode, juridisk sjef
- Inger Johanne Moene, kommunikasjonssjef

Du kan lese meir om fylkeskommunen som organisasjon på mrfylke.no

Tilsette og årsverk i tal

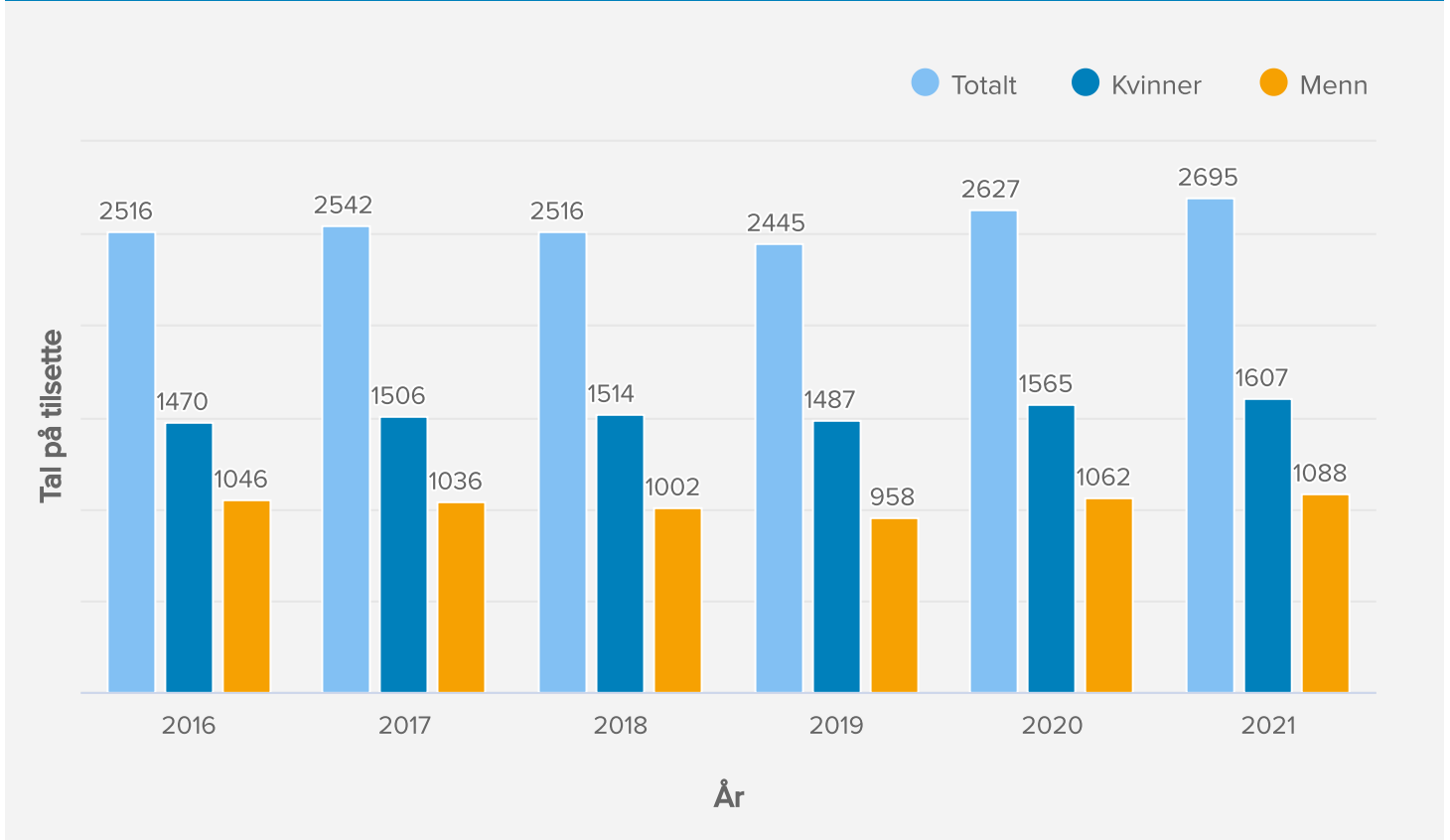
Ved slutten av 2021 hadde Møre og Romsdal fylkeskommune 2695 tilsette og 2408 årsverk. Dette er ei auke på 68 tilsette og 23 årsverk frå 2020.

Tal på årsverk

I 2020 overtok fylkeskommunen ansvaret for drift, vedlikehold og forvaltning av fylkesvegane frå Statens Vegvesen. Dette medførte ei auke på om lag 100 tilsette frå året før.

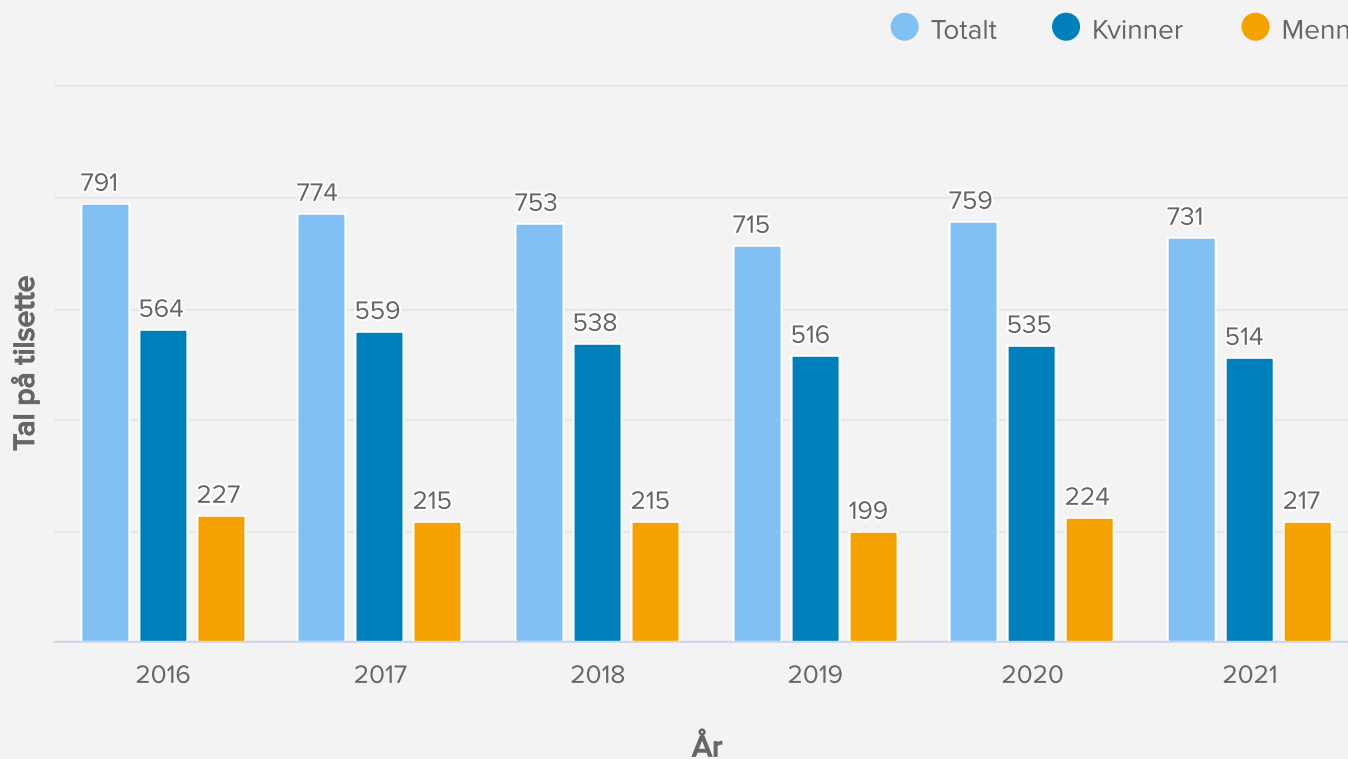
Tal på tilsette

Talet på tilsette i deltidstillingar har gått ned frå 791 til 731 sidan 2016.

Tal på tilsette i deltidstillingar

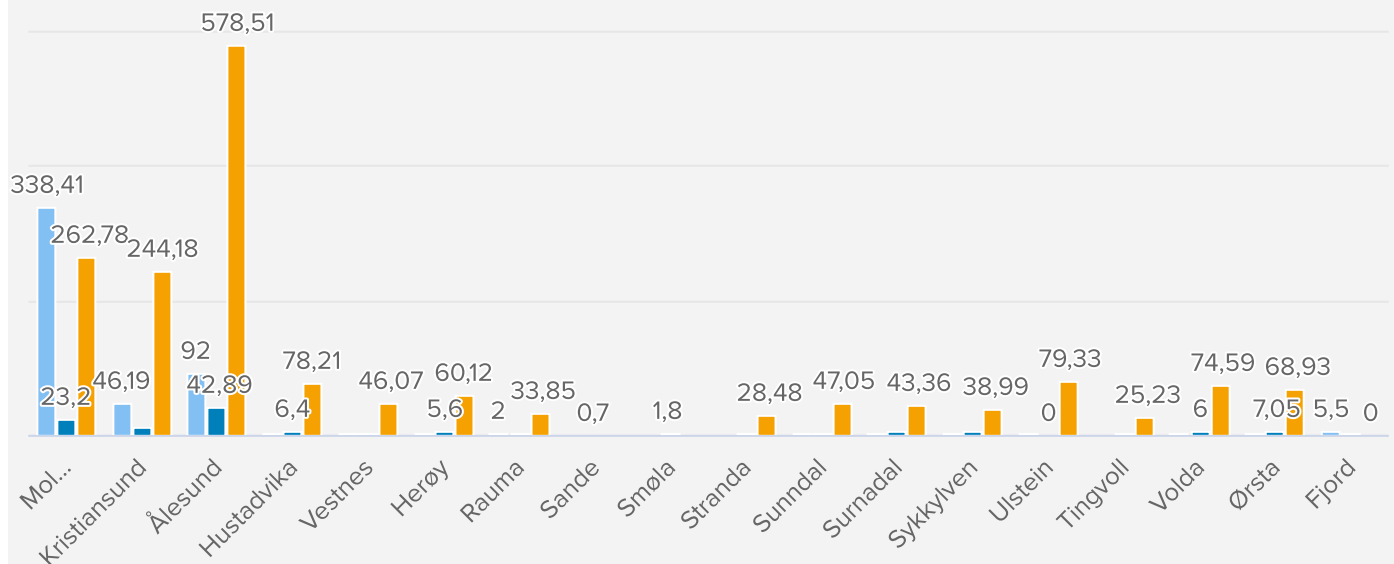
Tilsette fordelt på kommune

	Fag og stabsavdeling	Tannhelse	VGS og fagskole
Molde	338,41	23,2	262,78
Kristiansund	46,19	12,89	244,18
Ålesund	92	42,89	578,51
Hustadvika	2,5	6,4	78,21
Vestnes	1,5	4,4	46,07
Herøy	1,9	5,6	60,12
Rauma	2	4,2	33,85
Sande		0,7	
Smøla		1,8	
Stranda	0,8	2	28,48
Sunndal	2	4	47,05
Surnadal	2,7	4,9	43,36
Sykkylven	2,5	5,15	38,99
Ulstein	4,4		79,33
Tingvoll	1,3	2,8	25,23
Volda	2	6	74,59
Ørsta	2	7,05	68,93

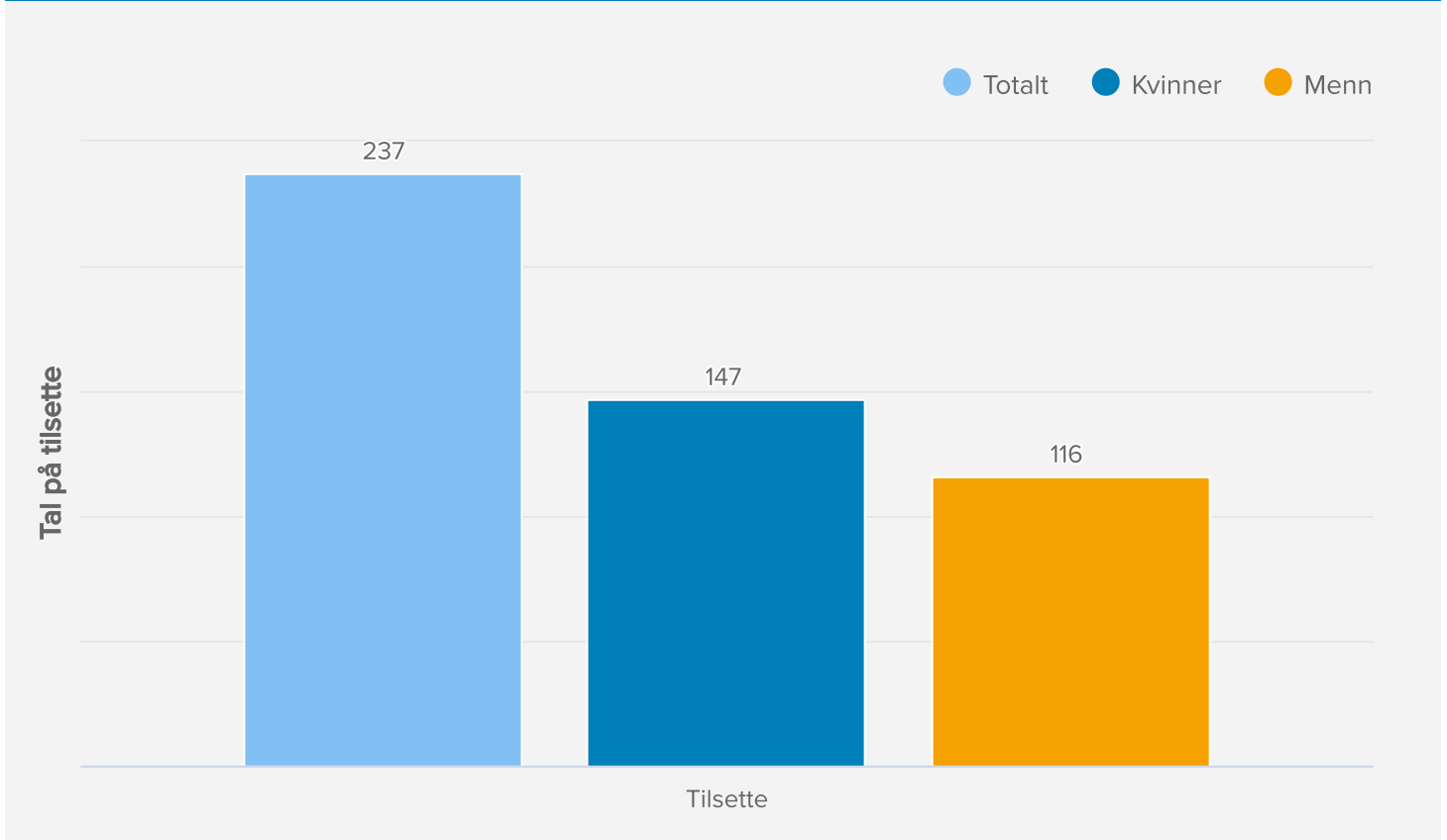
	Fag og stabsavdeling	Tannhelse	VGS og fagskole
Fjord	5,5	2	

Tilsette fordelt på kommune

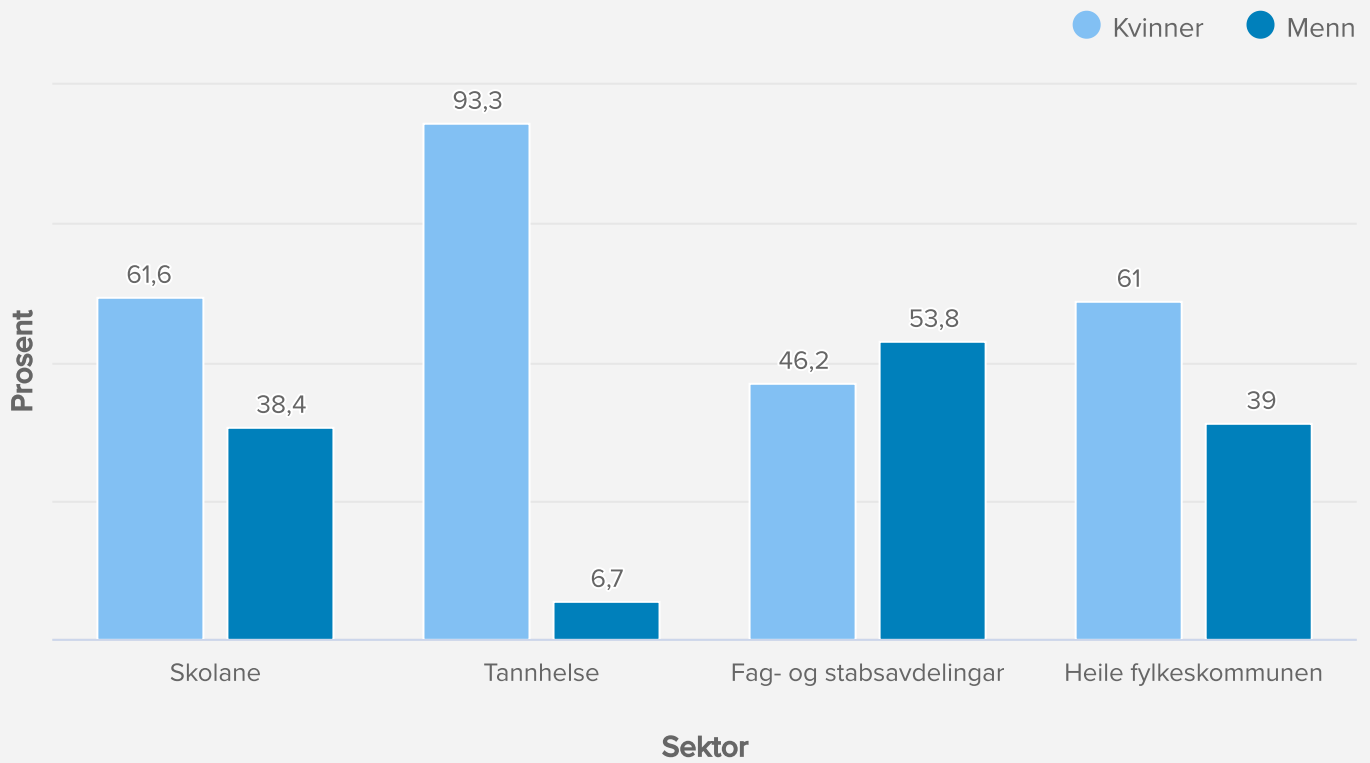
● Fag og stabsavdeling ● Tannhelse ● VGS/Fagskole

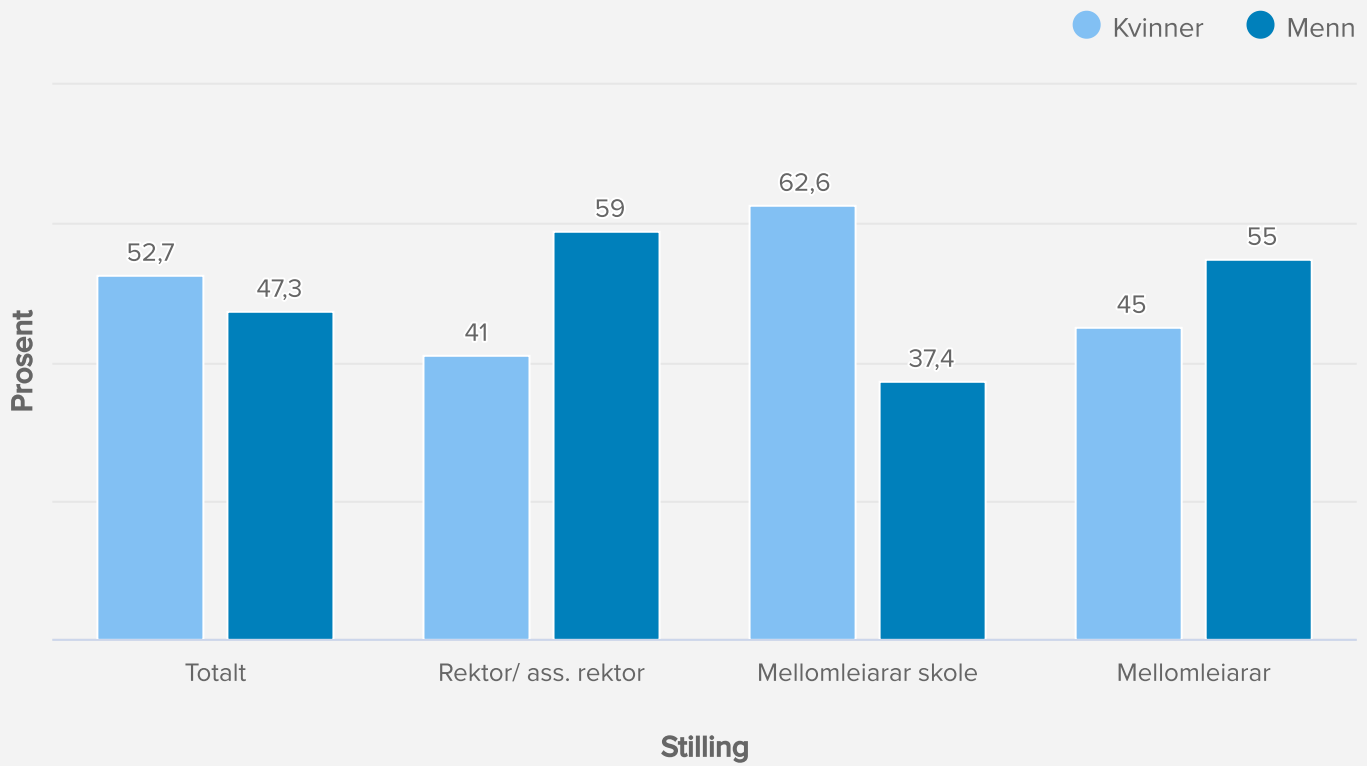
Tal på mellombels tilsette

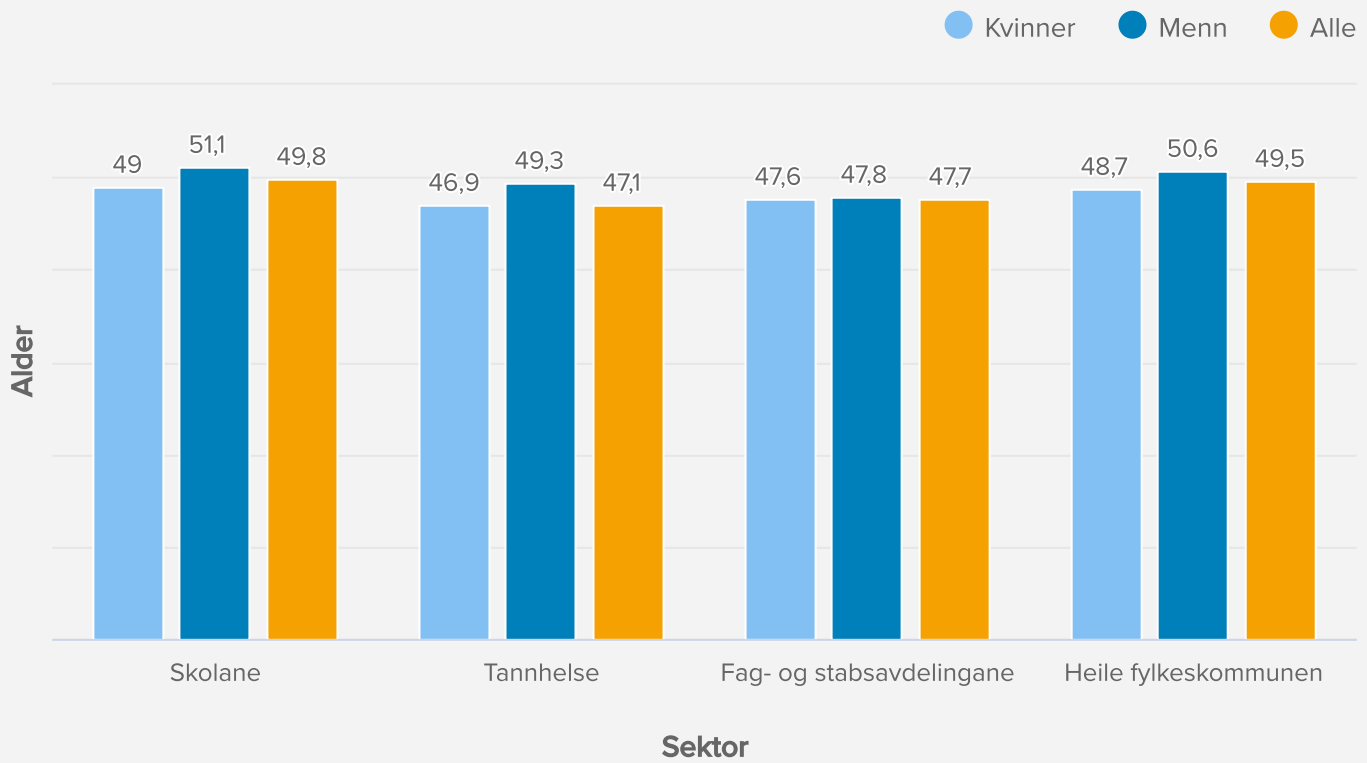
Kjønnsfordeling i dei ulike sektorane

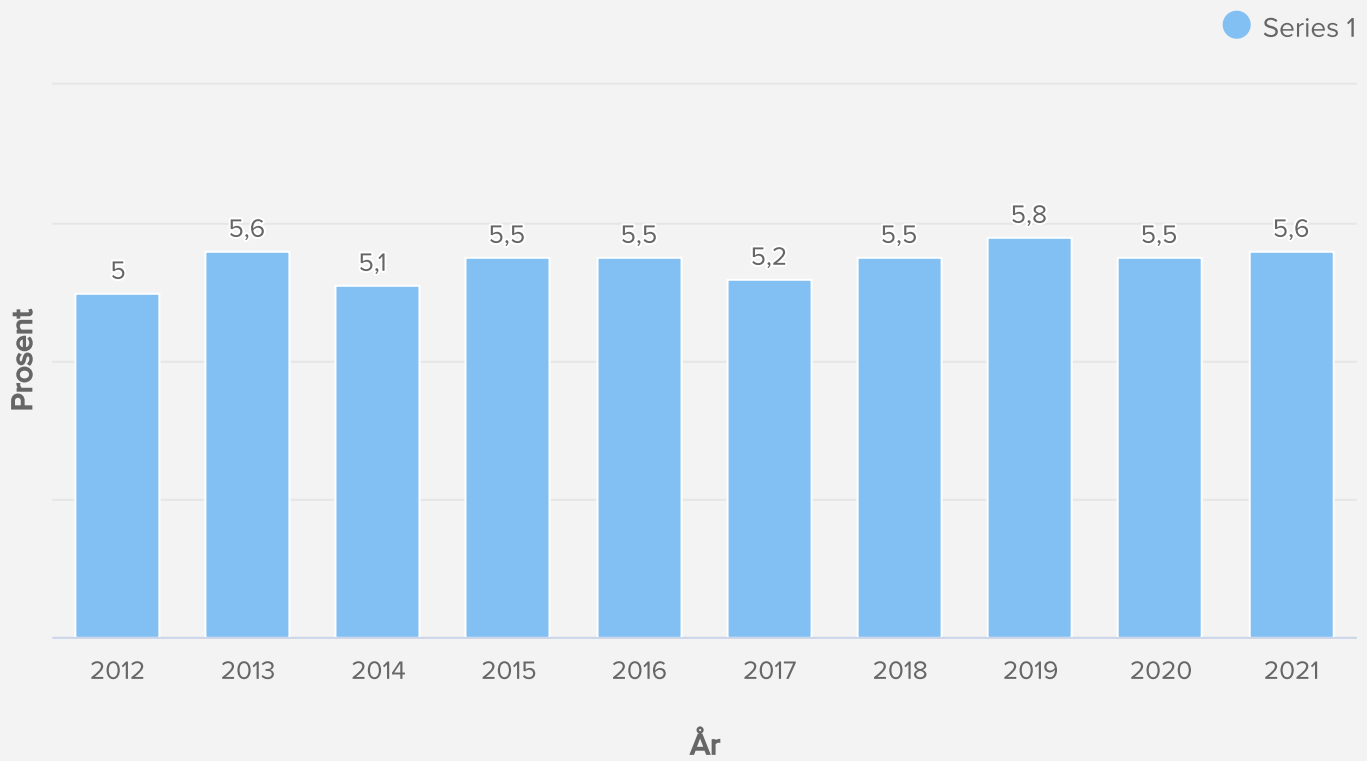
Kvinner og menn i leiande stillingar (tilsette)

Gjennomsnittsalder på tilsette

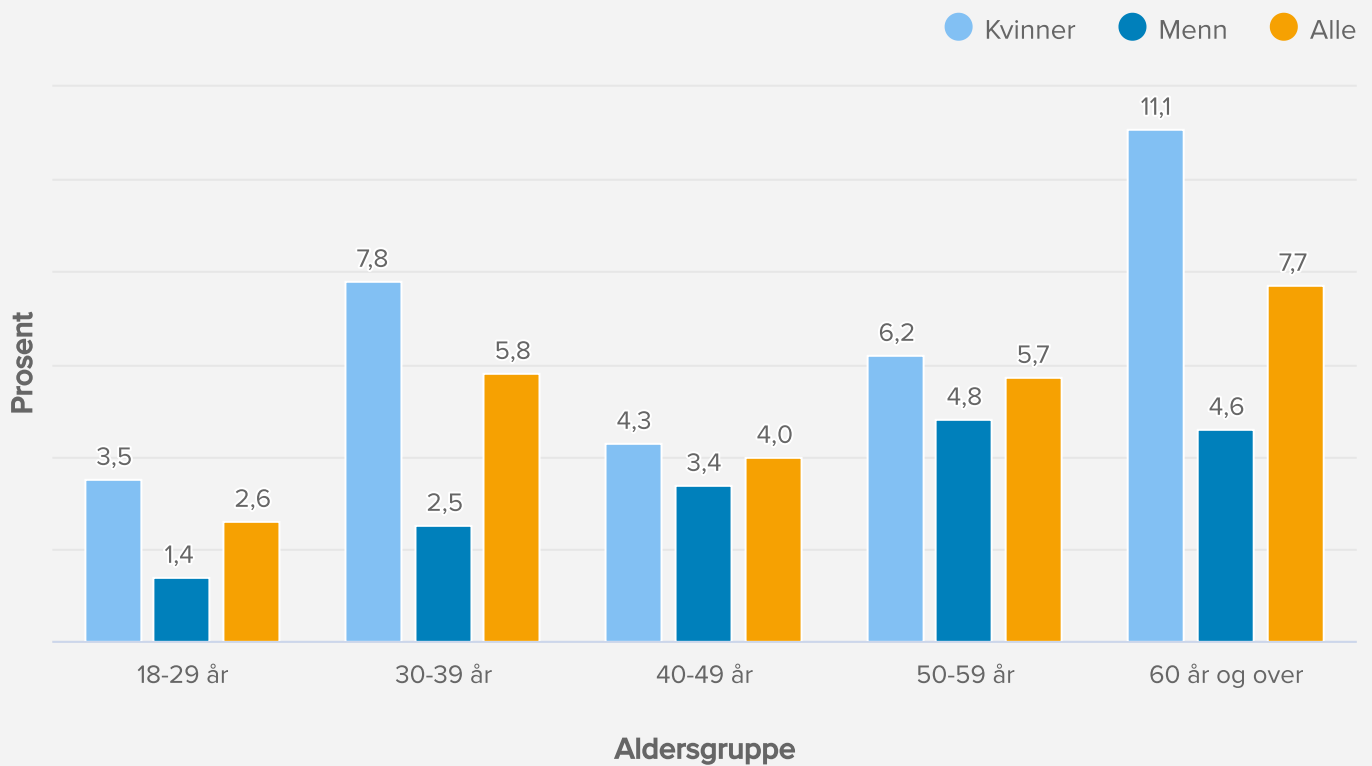

Sjukefråvær 2012-2021

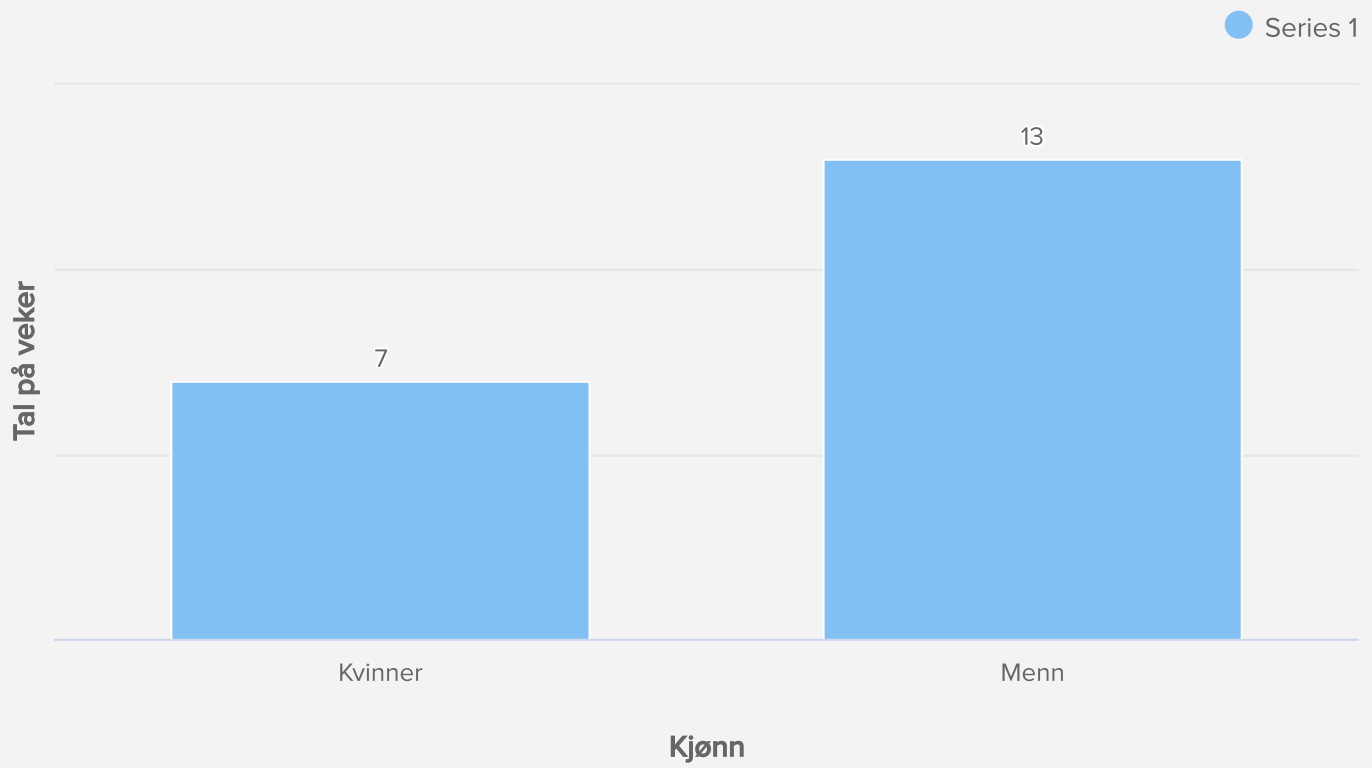

Sjukefråvær i ulike aldersgrupper fordelt på kjønn

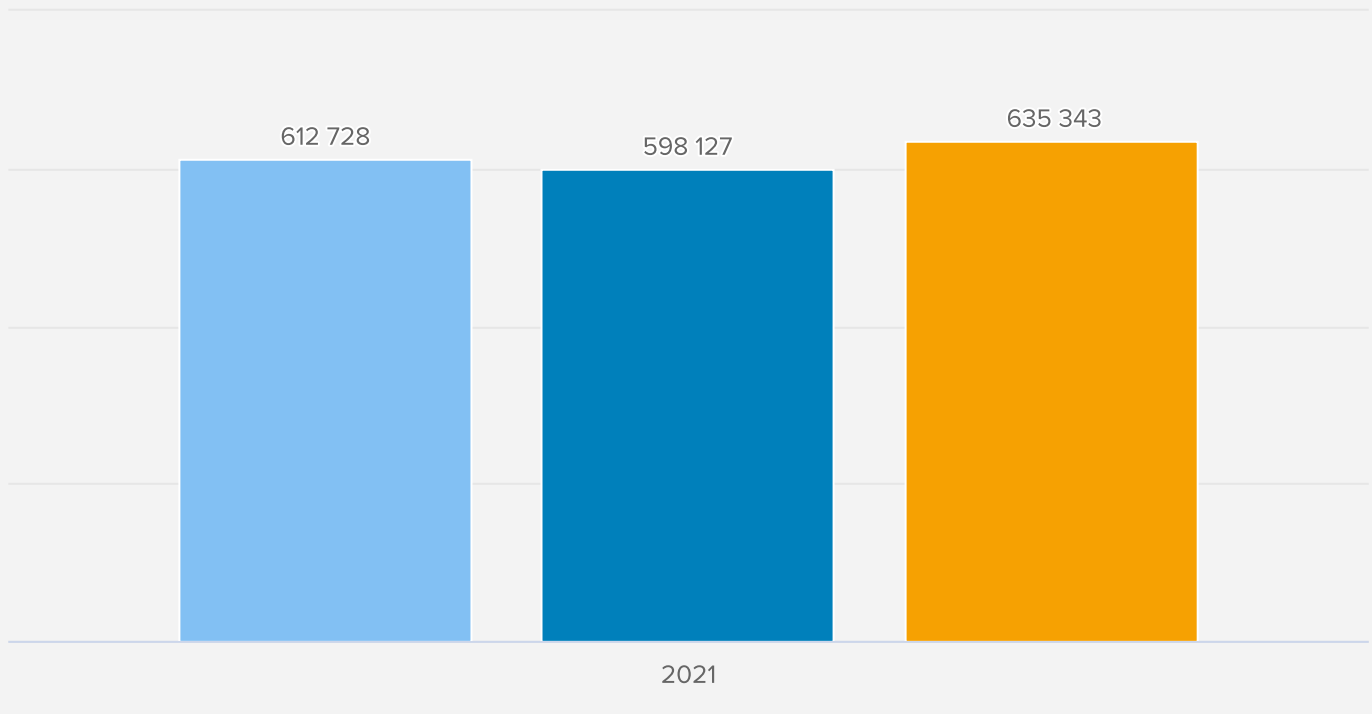

Gjennomsnitt tal på veker foreldrepermisjon

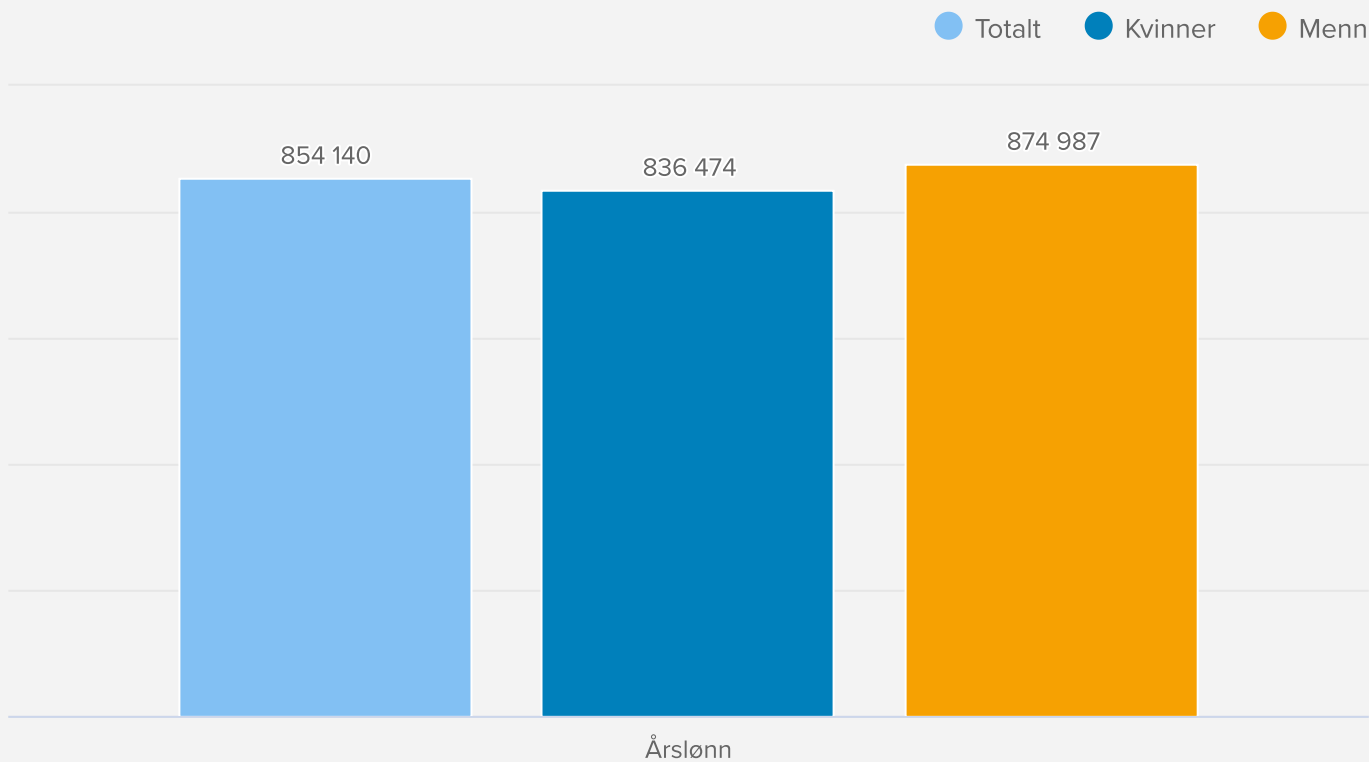

Gjennomsnittlig årslønn i Møre og Romsdal fylkeskommune

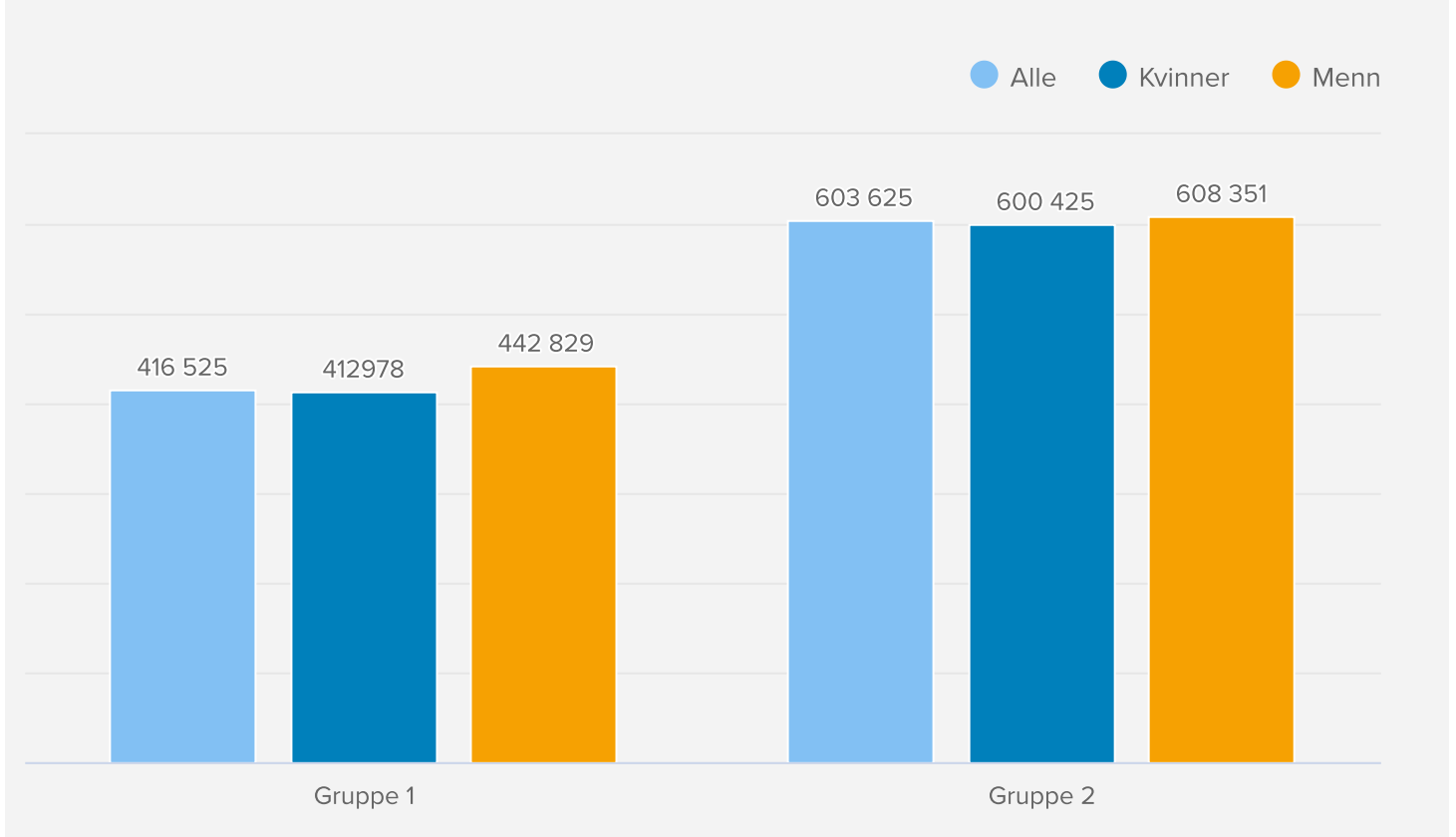
● Totalt ● Kvinner ● Menn

Gjennomsnittlig årslønn, HTA kapittel 3

Gjennomsnittleg årslønn, HTA kapittel 4

Gruppe 1 - stillingar utan særskilt krav til utdanning, fagarbeidar, stillingar med krav om fagbrev og tilsvarande.
Gruppe 2 - stillingar med krav om treårig universitets- eller høgskoleutdanning eller meir.

Gjennomsnittlig årslønn, HTA kapittel 5

● Alle ● Kvinner ● Menn

670 037

675 174

663 987

Årsløn

2021

Organisasjonsutvikling

Omstilling av organisasjonen

Med 2600 tilsette fordelt på lokasjonar i heile fylket, er fylkeskommunen ein av dei største arbeidsgivarane i Møre og Romsdal.

Organisasjonsstrategi

[Organisasjonsstrategien](#) er vår felles plattform for korleis vi som organisasjon skal løyse samfunnsoppdraget og nå måla i den regionale planstrategien og fylkesplan. Implementering av ny organisasjonsstrategi var tema for årets organisasjonskonferanse som samla nærare 300 leiarar og tillitsvalde.

Visjonen er at vi skal vere *ein tydeleg medspelar* og vårt verdigrunnlaget er:

Møre og Romsdal fylkeskommune er ein lærande organisasjon kjenneteikna av verdiskapande samarbeid og tillit.

Organisasjonsutvikling

I prosjektet Omstilling 2020 vart det lagt eit godt grunnlag for vidare utvikling av organisasjonen og tenestetilbodet. I 2021 har utviklingsarbeidet halde fram.

Nokre sentrale tiltaksområde i 2021:

- Det er gjennomført ein OU- og fusjonsprosess der gamle Ålesund vgs og Fagerlia vgs frå 01.08.21 er administrativt samanslått til ein skole med namnet Ålesund vgs. Dette inneber at det er etablert felles leiargruppe for skolen med ny rektor. Ved inntaket til skoleåret 2021/2022 søkte elevane til den nye skolen.
- Det er gjennomført ein OU- og fusjonsprosess der to dei tidlegare fagskolane er slått saman til Fagskolen i Møre og Romsdal. Ny rektor er tilsett med ansvar for studietilbodet fordelt på lokasjonar i Ålesund og Kristiansund.
- Det er gjennomført ein OU- og fusjonsprosess der tilbodet ved gamle Fannefjord vgs inngår som ein del av Romsdal vgs. Fannefjord vgs sin tidlegare lokasjon på Reknes i Molde er vidareført etter fusjonen.
- Det er gjennomført ein fusjonsprosess der tilbodet ved Ungdomspsykiatrisk avdeling (UPA) er organisert som ei avdeling ved Borgund vgs
- I løpet av 2020 og 2021 er det etablert 55 fylkeskommunale arbeidsplassar ved Fosnagata 13 i Kristiansund. Desse skal inngå som ein del av Campus Kristiansund. Målet er å auke til 70 arbeidsplassar fram mot innflytting i dei nye Campus lokala. Fagmiljøet er etablert for å styrke det tverrfaglege samarbeidet internt, og finne gode måtar å samarbeide med eksterne aktørar. Nye arbeidsformer som blir utvikla skal gi synergjar og ha overføringsverdi inn mot andre miljø i fylkeskommunen
- Det er etablert eit eige program som skal fremje nye digitale arbeidsformer. Programmet består av sju prosjekt som er direkte knytt til utvikling og digitalisering av viktig infrastruktur og sentrale arbeidsprosessar for medarbeidarar i og brukarar av fylkeskommunen sine tenester. Desse prosjekta inngår i programmet:
  - Retningslinjer for informasjonsforvaltning og lagring
  - Revisjon av kommunikasjons- og kanalstrategi
  - Nytt intranett og nettsideutvikling
  - Sak - og arkivsystem
  - Verksemdstyringssystem
  - Kvalitetssystem
  - Kompetansestyring

Heilskapleg verksemdstyring tek opp i seg kvalitetsarbeid og internkontroll i samsvar med kommeunelova §25-1.

Med utgangspunkt i organisasjonsstrategien og som ein del av programmet er fylkeskommunen sin kommunikasjonsstrategi revidert. Det overordna målet i strategien er «Målgruppene har tillit at fylkeskommunen løyser samfunnsoppdraget sitt til det beste for fellesskapet».

- Det er gjennomført ein OU-prosess der alle IT-medarbeidarane i fylkeskommunen no er samla i IT-seksjonen under felles leiding av IT-sjefen. Seksjonen inngår som ein del av Stab for organisasjon og tenesteutvikling er organisert i to team; Team brukaroppleving og Team infrastruktur. Oppfølging av IT-læringane inngår også som ein del av den nye organiseringa. Dei IT-tilsette og lærlingane er framleis fordelt mellom ulike lokasjonar i fylket (skolane og fylkeshuset i Molde).
- Samferdselsområdet har gjennomgått store organisasjonsendringar som følgje av regionreforma og Omstilling 2020. Utvikling av organisasjonen og fagområdet har høg prioritet etter at fylkeskommunen fekk overført tilsette/årsverk frå Statens vegvesen for å følgje opp fylkesvegområdet. Samferdselsområdet har no omlag 180 tilsette. Byggherreorganisasjon er framleis under oppbygging og utvikling, og det er viktig få etablert ein felles organisasjonskultur forankra i organisasjonsstrategien.
- Det er gjort tilsetting av koordinator for eit seriøst arbeidsliv. I samarbeid med partane i arbeidslivet blir det utvikla ein eigen modell for å sikre eit seriøst arbeidsliv i Møre og Romsdal
- «Omstilling 2020» i tannhelsetenesta har hatt som mål å sikre ein fullfinansiert tenestestruktur som føresetnad for rekrutterande og stabile fagmiljø. I 2021 har arbeidet med å effektivere dei vedtekne strukturelle endringane blitt vidareført, med nye bemanningsplanar i kompetanseregionane og utfasing av distriktstannklinikane Aukra, Batnfjordsøra, Eidsvåg, Ørskog, Ulsteinvik og Larsnes. Parallelt med strukturendringane har det blitt gjennomført utprøving av mobile behandlingseiningar for behandling av institusjonspasientar. Ved inngangen til omstillingsprosjektet (2018) var talet på klinikkar 34. Frå 1.1.2022 vil det vere 27 tannklinikkar i drift og innan utgangen av økonomiplanperioden er talet på klinikkar redusert til 23.
- Det siste året har det vore auka samarbeid mellom fylkeskommunane på ei rekkje viktige områder, og spesielt knytt til digital utvikling. I den samanheng er det etablert ny kollegie- og nettverkstruktur for å strukturere og styrke samarbeidet.

Prosjektarenaen og tenesteutvikling

Prosjektarenaen er fylkeskommunens felles møteplass og ressurs for utviklingsarbeid. Det er tilrettelagt i form av både fysisk og digital arena. Prosesstøtte gis til heile organisasjonen uavhengig av lokasjon. Erfaringane frå digitale medverkningsprosessar er veldig gode både frå eksterne og interne deltakarar.

Tilnærminga som Prosjektarenaen nyttar, er basert på tenesteutviklingsmetodikken Design Thinking. Dette viser seg å vere ei god basistilnærming for dei fleste typar prosessar.

Porteføljestyring for utviklingsprosjekt er innført som ein del av verksemdstyringa. Årshjulet for porteføljestyringa er koordinert med økonomiplanprosessen. 2021 var det første året med porteføljestyring. Evalueringa av året som gjekk er veldig positiv både frå prosjektleiarar, fag- og tenesteområda og toppleiargruppa. Dei ulike fagområda har fått auka kunnskap om aktiviteten utanfor eige område og det er betre tilrettelagt for samarbeid og involvering på tvers. Det har vore eit godt første år der ein har identifisert kva tiltak ein skal arbeide med vidare

Dei digitale arbeidsprosessane våre vert også forenkla gjennom robotisering. Den digitale medarbeidaren vår RobOttar hjelper no til med ulike manuelle oppgåver, særleg knytta til sakshandsaming. Mellom anna ekspedering av brev og journalføring.

Kompetanseutvikling

Som i 2020 har smitteverntiltak ført til færre opplæringstiltak enn tidlegare. Det er derfor gjennomført fleire digitale samlingar og webinar i løpet av året.

I tillegg har det vore gjennomført nokre fysiske samlingar på utvalde tema.

Som ein del av program for Nye digitale arbeidsformer er det etablert eit kompetansestyringsprosjekt som skal systematisere arbeidet med strategisk kompetansestyring i organisasjonen og vurdere behov for nytt digitalt system for å støtte opp dette arbeidet.

HMS

HMS-arbeidet og arbeidsmiljøet blei og i 2021 prega av unntakstilstandar. Sjølv om kontinuerleg forbetring er ein av grunnpilarane for fylkeskommunen så veit vi at tider med store endringar krev større fokus på drift og mindre fokus på utvikling. Det er likevel i 2021 i gang eit utviklingsarbeid innan kvalitetsleiing, standardisering av prosessar og utvikling av eit nytt HMS-system i fylkeskommunen.

Det blei gjennomført ei medarbeidarundersøking hausten 2021. Resultata frå undersøkinga viser at dei tilsette trives på jobb, viser høy arbeidsglede og det er få tegn på negativt stress og utmattelse. Møre og Romsdal fylkeskommune blir også vurdert positivt som organisasjon.

Rekruttering i fylkeskommunen

Rutine for bemanningsplanlegging og stillings- og behovsanalysar er vidareført inn i 2021.

I 2021 rekrutterte fylkeskommunen 178 nye tilsette.

Av desse var 171 fast tilsette og 7 var tilsette i midlertidige stillingar/vikariat.

Tala inkluderer tilsette som har starta i arbeid hos fylkeskommunen i 2021 da tilsetting gjeld frå tidspunktet vedkommande trer til i stillinga.

Lønsutvikling

I 2021 er det gjennomført lokale forhandlingar for tilsette i alle kapitla i HTA, jf. kriteria i lønspolitisk plan. Forhandlingsklimaet med organisasjonane opplevast som godt. I samband med dei skulevise drøftingane vart det brot i dei lokale forhandlingane i kapittel 4 med ein av organisasjonane ved ei eining. Brotet er enno ikkje handsama av dei sentrale partane.

I kapittel 4 var den samla økonomiske ramma på 2,8 %. Dei sentrale partane nytta 1,8 % av ramma til sentralt justert lønsutvikling, og fastsette at det skulle vere lokale pott-forhandlingar med ei samla ramme på 1 % per 1.10.21.

I kapittel 3 og 5 skjer all lønnsdanning lokalt. Den gjennomsnittlege lønnsutviklinga i kap. 3 vart på 2,84 %, og for kapittel 5 vart den på 2,85 %.

Partsamarbeid

Fylkeskommunen legg vekt på gode samarbeidstilhøve mellom partane i organisasjonen. Det er etablert mange møteplassar for informasjon, drøfting og samarbeid på ulike nivå i organisasjonen. Hovudsamarbeidsutvalet er arena for partane sentralt, og i 2021 vart 28 saker behandla i utvalet. I tillegg blir tillitsvalte og verneombod inviterte til å delta på viktige møteplassar som læringsnettverk, kompetansetiltak og i arbeidsgrupper for utforming av retningslinjer og organisasjonsutvikling.

Politiske møte

Møre og Romsdal fylkeskommune sitt øvste politiske organ er fylkestinget.

- Det vart gjennomført fire fylkestingssamlingar i 2021, eit av dei som digitalt møte. Her vart det behandla til saman 116 saker.
- Fylkesutvalet, som er fylkestinget sitt arbeidsutval, hadde 18 møtedagar og behandla 177 saker.

I tillegg har det vore orienteringar frå bedrifter, organisasjonar og kompetansemiljø i Møre og Romsdal.

Fylkeskommunen har tre hovudutval, ei plannemnd og seks rådgivande utval.

Fylkesting, fylkesutval og hovudutval

Utval	Tal på rep.	Leiar
Fylkestinget	47	Tove-Lise Tørve (Ap)
Fylkesutvalet	13	Tove-Lise Tørve (Ap)
Klagenemnda	13	Tove-Lise Tørve (Ap)
Kontrollutvalet	5	Terje Hals (Nml)
Kultur, næring- og folkehelseutvalet	13	Marit N. Krogsæter (Sp)
Samferdselsutvalet	13	Kristin Sørheim (Sp)
Utdannings- og kompetanseutvalet	13	Per Ivar Lied (Sp)

Rådgivande utval

Utval	Tal på rep.	Leiar
Ungdommens fylkesting		Erika Ruiz Solhjem *
Ungdomspanelet	9	Erika Ruiz Solhjem *
Fagskolestyret	9	Per Ivar Lied (Sp)
Eldrerådet	7	Anne Lise H. Følsvik
Rådet for personar med nedsett funksjonsevne	9	Siv Katrin Ulla (Ap)
Utbyggingsutval for bygg og vegsaker	5	Anders Riise (H)
Yrkesopplæringsnemnda	10	Kari Hoset Ansnes (LO)

* Erika Ruiz Solhjem vart valt som leiar under ungdommens fylkesting november 2021, og tok over etter Hedda Haugen.

Oversikt over aktivitet 2019-2020

	Møte 2021	Møte 2020	Saker 2021	Saker 2020	Utgifter 2021	Utgifter 2020
Fylkestinget	4	4	116	100	15051	15051

	Møte 2021	Møte 2020	Saker 2021	Saker 2020	Utgifter 2021	Utgifter 2020
Fylkesutvalet	18	18	177	184	**	**
Klagenemnda	7	8	24	12	**	**
Kontrollutvalet	10	8	58	56	782	649
Samferdselsutvalet	12	10	107	95	1275	1323
Utdannings- og kompetanseutvalet	7	7	42	37	1395	1297
Kultur-, næring- og folkehelseutvalet	11	8	127	111	1170	1047
Ungdommens fylkesting	1	1	13	13	952	983
Ungdomspanelet	20	20	47	50	***	***
Fagskolestyret	6	6	23	26		
Eldrerådet	6	6	22	27	184	105
Rådet for personar med nedsett funksjonsevne	4	4	17	24	157	283
Utbyggingsutval for bygg og vegsaker	9	9	41	29	788	767
Yrkesopplæringsnemnda	7	7	12	24	124	127

Saker= ordinære saker, ikke referatsaker

Utgiftene er oppgitt i 1000 kroner

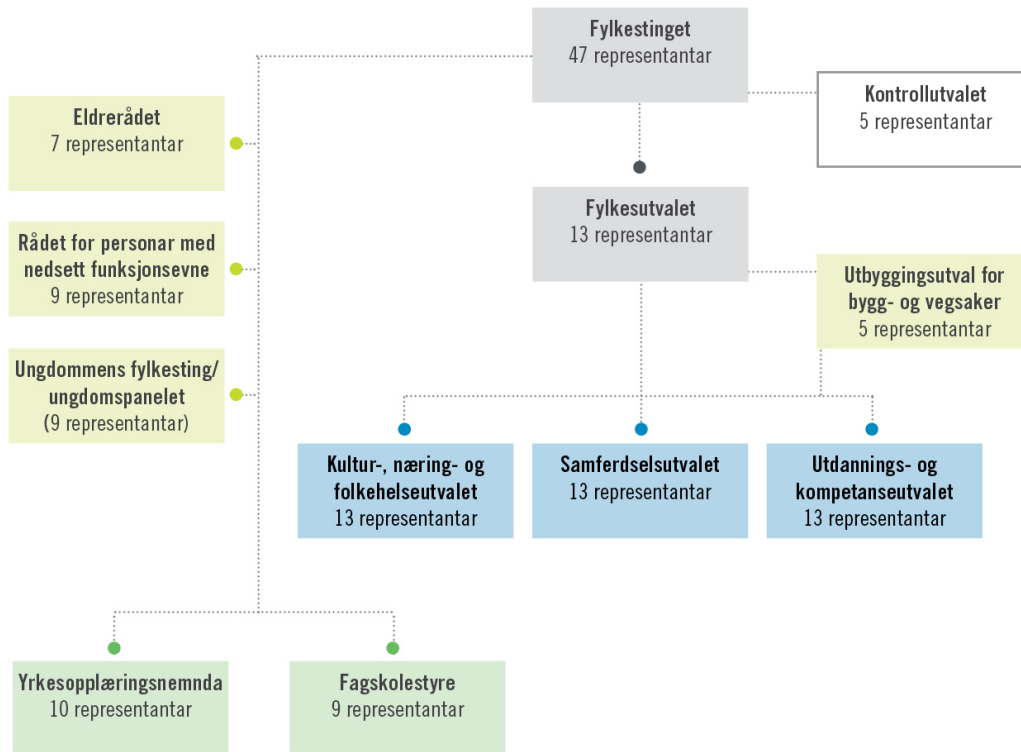
** Fylkesting + fylkesutval + godtgjersle fylkesordførar, fylkesvaraordførar og andre medlemmer + representasjon

*** Ungdomspanelet + arrangement av Ungdommens fylkesting + Ungdomsmidlane (250 000 kr)

Politikarane våre

Politisk organisering

Politisk organisering Møre og Romsdal fylkeskommune

Du kan lese meir om dei ulike politiske utvala og råda på mrfylke.no

Fylkesordførar Tove-Lise Torve

Tove-Lise Torve representerer Arbeidarpartiet.

Fylkesordfører Tove-Lise Torve (Ap)

Fylkesutvalet

Fylkesutvalet 2022: Hans-Olav Myklebust (FrP), Anne Marie Fiksdal (FrP), Anders Riise (H), Line Hoem (Ap), Monica Molvær (H), Geir Asle Stenseth (FrP), Kristin Marie Sørheim (Sp), Randi Walderhaug Frisvoll (KrF), fylkesordfører Tove-Lise Torve (Ap), Carl Johansen (MDG), Pål Farstad (V) og Yvonne Wold (Sv). Jan Ove Tryggestad (Sp) var ikkje tilstades da blidet vart tatt.

Medlemmar av fylkestinget 2019-2023

Fylkestinget som var valt inn hausten 2019.

Arbeiderpartiet	Senterpartiet	Fremskrittspartiet	Høyre
Tove-Lise Torve	Kristin Marie Sørheim	Frank Sve	Torgeir Dahl
Line Hatmosø Hoem	Jan Ove Tryggestad	Jan Steinar Engeli Johansen	Anders Riise
Eva Mariann Vinje Aurdal	Marit Nerås Krogsæter	Anne Marie Fiksdal	Monica Molvær
Jack Narve Sæther	Ingunn Oldervik Golmen	Gunnhild Meringdal	Kjersti Andersen
Hanne Notøy	Per Ivar Lied	Hans Olav Myklebust	Falk Daniel Øveraas
Mellvin Arvid Steinsvoll	Tove Henøen	Håkon Lykkebø Strand	Bente Bruun

Arbeiderpartiet	Senterpartiet	Fremskrittspartiet	Høyre
Siv Katrin Ulla	Henrik Stensønes	Roger Bach	Heidi Nakken
Hege Merethe Gagnat	Bernt Venås	Geir Asle Stenseth	
Lilly Gunn Nyheim	Vebjørn Krogsæter		
Kristeleg folkeparti	Sosialistisk venstreparti	Miljøpartiet De Grønne	Nordmørslista
Randi Walderhaug Frisvoll	Yvonne Wold	Carl Johansen	Elisabeth Jørgenvåg
Harry Valderhaug	Kim Thoresen-Vestre	Joakim Skaar	Terje Hals
Victoria Smenes	Anders Lindbeck		
Rødt	Sunnmørslista	Venstre	Uavhengig valliste for Sunnmøre
Silje Alise Ness	Hans Kjetil Knutsen	Pål Farstad	Bjarne Kvalsvik

Ung i politikken

Ungdommens fylkesting

Kvar haust blir det arrangert ungdommens fylkesting (UFT). UFT er ungdommane sitt øvste politiske organ i fylket. Dei diskuterer viktige saker som gjeld ungdom i fylket. Kvar kommune er representert med to ungdomsrepresentantar. Ungdommens fylkesting skal bestå av ungdom frå 13 og 19 år, og med folkeregistrert adresse i Møre og Romsdal. Vedtak fatta av UFT er viktige og retningsgjevande for fylkestingspolitikarane i Møre og Romsdal fylkeskommune. Ungdommens fylkesting skal gi ungdom meir innflytelse, opplæring i kvar dei kan delta i demokratiske kanalar og bidra til å auke ungdom sitt samfunnsengasjement. Ungdommens fylkesting for 2021 vart arrangert i Ålesund.

Kommunane i Møre og Romsdal blir invitert til å sende to delegatar til ungdommens fylkesting. Kommunar større enn 20 000 innbyggjarar får sende tre delegatar. Ungdomspanelet kan invitere inntil 10 delegatar frå organisasjonar som representerer ungdom til ungdommens fylkesting. Desse delegatane har røyste-, tale- og forslagsrett.

Ungdomspanelet

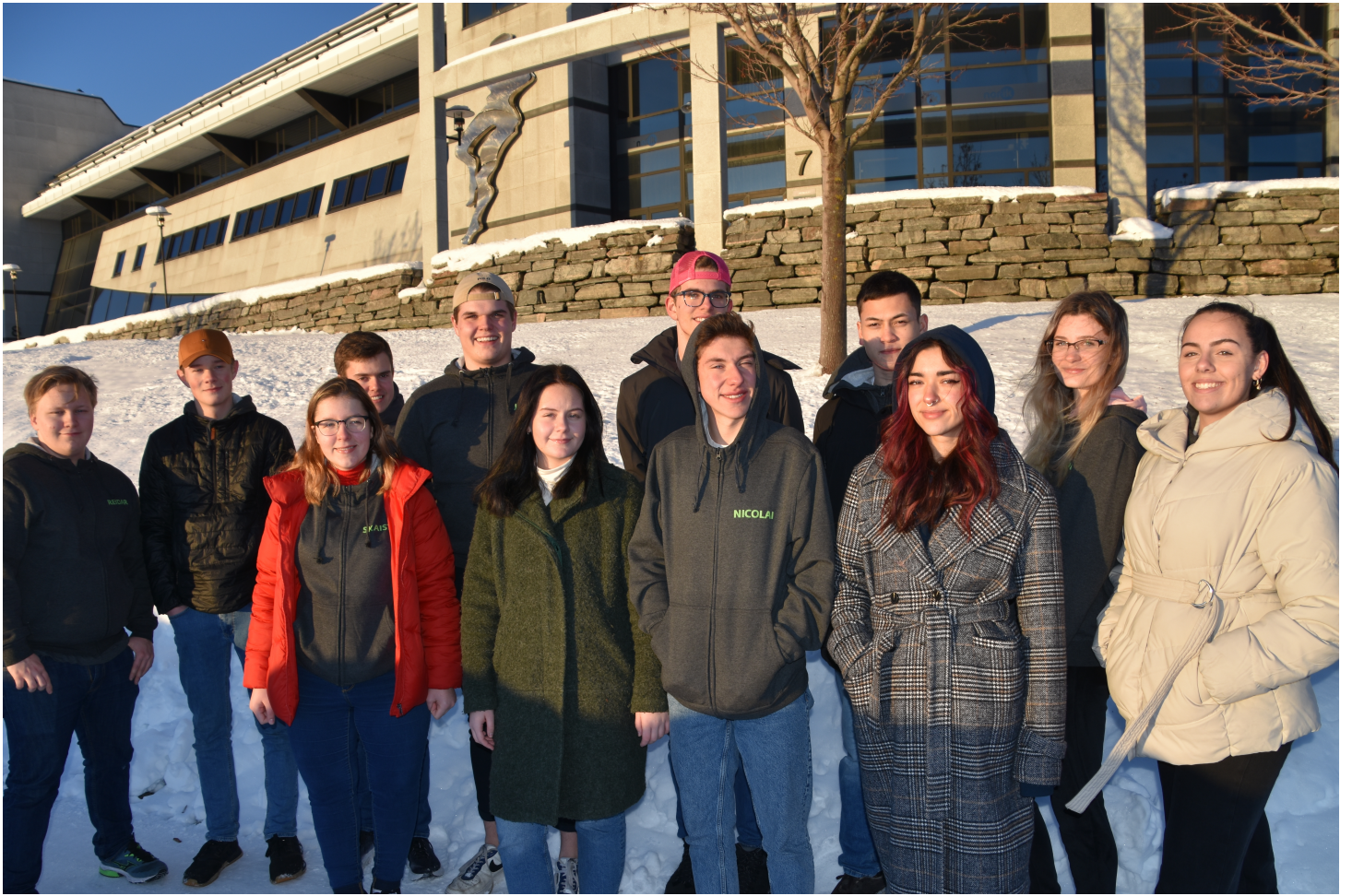
Under Ungdommens fylkesting blir det valt eit nytt ungdomspanel (UP). Dette er UFT sitt arbeidsutval som jobbar mellom kvart fylkesting. UFT lagar eit handlingsprogram som ungdomspanelet skal arbeide med det kommande året. Ungdomspanelet har ni faste og fem varamedlemmar. [Handlingsprogrammet og meir informasjon om ungdomspanelet finn du på mrfylke.no](#)

Ungdomspanelet har i perioden 2020/21 hatt 8 møte over heile fylket og dei har behandla totalt 24 saker. Ungdomspanelet har delteke på møte i fleire hovudutval, særleg i utdanningsutvalet der dei har talerett. Dei har også delteke i andre råd og utvalsmøte og gitt høyringsvar til ulike saker. I 2021 har dei arbeidd spesielt med ungdommens berekraftsmål, og har laga ein eigen rapport på dette. Dei har delt ut 250 000 kroner i ungdomsmidlar til ulike klubbar, lag og foreiningar som bidrar til ungdomsengasjement, aktivitet og prosjekt for unge i Møre og Romsdal.

Ungdomspanelet 2021/2022

- Erica Ruiz Solhjem, leiar
- Niels Leenders, nestleiar
- Nikola Bileska, medlem
- Joakim Myklebost Tangen, medlem
- Emily Stangvik, medlem
- Reidar André Heilevang, medlem
- Vilde S. Kvalvik, medlem
- Jens Aklestad, medlem
- Gyda Ulrikke Waagbø medlem

- Ola Fredriksen Orset, vara
- Nicolai Kløvning, vara
- Julia Pater-Walderhaug, vara
- Niklas Sæbjørn Hansen, vara
- Skaiste Jonaityte, vara

[Du kan lese meir i årsrapporten til ungdomspanelet for 2020-2021](#)

Ungdomspanelet 2021-2022